

การประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

โดย

จรัสติธร มุกดาเพชร

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
วิทยาลัยครูสุริยเทพ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2564

**ASSESSMENT OF BACHELOR OF TECHNOLOGY PROGRAM IN
DIGITAL MEDIA DESIGN, FACULTY OF ARCHITECTURE
AND DESIGN, RAJAMANGALA UNIVERSITY OF
TECHNOLOGY RATTANAKOSIN**

**BY
JEERUSTITORN MUKDAPHET**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
IN CURRICULUM AND INSTRUCTION
SURYADHEP TEACHERS COLLEGE**

**GRADUATE SCHOOL, RANGSIT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2021**

วิทยานิพนธ์เรื่อง

การประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

โดย

จีรัชติธร มุกดาเพชร

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2564

รศ.ดร.มารุต พัฒนาผล
ประธานกรรมการสอบ

ดร.นิภาพร สกุลวงศ์
กรรมการ

ดร.ชิตชไม วิสุตกุล
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผศ.ร.ต.หญิง ดร.วรรณิ ศุขสาตร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
4 มกราคม 2565

Thesis entitled

**ASSESSMENT OF BACHELOR OF TECHNOLOGY PROGRAM IN DIGITAL
MEDIA DESIGN, FACULTY OF ARCHITECTURE AND DESIGN,
RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY
RATTANAKOSIN**

by

JEERUSTITORN MUKDAPHET

was submitted in partial fulfillment of the requirements
for the degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

Rangsit University
Academic Year 2021

Assoc. Prof. Marut Patphol, Ed.D.
Examination Committee Chairperson

Nipaporn Sakulwongs, Ed.D.
Member

Chidchamai Visuttakul, Ed.D.
Member and Advisor

Approved by Graduate School

(Asst.Prof.Plt.Off. Vanee Sooksatra, D.Eng.)

Dean of Graduate School

January 4, 2022

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ดร.ชิตชไม วิสตุกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้แนวคิดและคำแนะนำอันเป็นประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนเสียสละเวลาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์อย่างละเอียดด้วยความใส่ใจ รวมทั้งคอยให้กำลังใจและกระตุ้นให้ผู้วิจัยมีแรงใจในการทำวิจัยอยู่เสมอ อาจารย์จะให้คำปรึกษาที่ดีเปรียบเป็นแสงสว่างนำทางแก่ผู้วิจัยทุกครั้ง จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.มารุต พัฒนาผล และดร.นิภาพร สกุลวงศ์ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผศ.ดร.กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ ผศ.ดร.ณัฐปภัลลภ กิตติสุทรพิศาล และดร.ชัชฌพงษ์ อินทรเกษม ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย อาจารย์ทุกท่านได้ให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะอย่างละเอียดอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการวิจัยในครั้งนี้ให้สมบูรณ์และมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยรังสิต ในการมอบทุนการศึกษา “เรียนดี ประสิทธิภาพ-คุณหญิงพัฒนา อุไรรัตน์” ประจำปีการศึกษา 2562 ให้ผู้วิจัยได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท และขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนหล่อหลอมให้ศิษย์มีวันนี้ ศิษย์ซาบซึ้งในความกรุณาและระลึกพระคุณจากคณาจารย์ทุกท่านมิรู้ลืม

ผู้วิจัยต้องกราบขอบพระคุณ พ่อ และแม่ ผู้เป็นที่รักยิ่งของผู้วิจัย ท่านได้ส่งเสริม สนับสนุน และมอบชีวิตที่ดีแก่ผู้วิจัยตั้งแต่เกิด ตั้งแต่การศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับปริญญาโท พ่อและแม่ คอยห่วงใย ปลอดภัยและเป็นกำลังใจที่สำคัญที่สุดในชีวิตของผู้วิจัย ผู้วิจัยซาบซึ้งในความรักและพระคุณของท่านทั้งสองอย่างหาที่สุดไม่ได้

ท้ายสุดนี้ ขอขอบคุณเพื่อนทุก ๆ คนที่คอยให้กำลังใจ และช่วยเหลือกันเสมอมา รวมทั้งขอบคุณตัวเองที่อดทนและพยายามในการศึกษาเล่าเรียนจนทำให้ตระหนักรู้ว่า “การศึกษา เป็นส่วนสำคัญของมนุษย์” และสัญญาว่าจะใช้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง รวมถึงคนรอบข้างต่อไป

จิรัชติธร มุกดาเพชร

ผู้วิจัย

6205988 : จิรัชติธร มุกดาเพชร
 ชื่อวิทยานิพนธ์ : การประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล
 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
 ราชมนครรัตนโกสินทร์
 หลักสูตร : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
 อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.ชิตชไม วิสุตกุล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมนครรัตนโกสินทร์ โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPPI Model ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ผู้สำเร็จการศึกษานักศึกษาที่กำลังศึกษา อาจารย์ผู้สอน และผู้บริหารหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมนครรัตนโกสินทร์ การเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยการใช้แบบวิเคราะห์หลักสูตร แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลมีทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลวิจัยสรุปได้ว่า หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมนครรัตนโกสินทร์ มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 การประเมินในทุกด้านมีผลการประเมินเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านบริบท อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.82) ด้านปัจจัยนำเข้า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.79) ด้านกระบวนการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.75) ด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.74) และในด้านผลกระทบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.71)

(วิทยานิพนธ์มีจำนวนทั้งสิ้น 163 หน้า)

คำสำคัญ: การวิเคราะห์หลักสูตร, การประเมินหลักสูตร, CIPPI Model

6205988 : Jeerustitorn Mukdaphet
 Thesis Title : Assessment of Bachelor of Technology Program in Digital Media Design, Faculty of Architecture and Design, Rajamangala University of Technology Rattanakosin
 Program : Master of Education in Curriculum and Instruction
 Thesis Advisor : Chidchamai Visuttakul, Ed.D.

Abstract

This research aimed to analyze and assess the Bachelor Technology Program in Digital Media Design, Faculty of Architecture and Design, Rajamangala University of Technology Rattanakosin, using the CIPPI evaluation model with five aspects including context, input, process, product, and impact. The samples were current students, graduates, teachers, and the program administrators. The instruments included curriculum analysis, a questionnaire, and an interview. Data analysis was conducted quantitatively and qualitatively, using frequency, percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The result revealed that the program met the requirements of the Standard Criteria of Undergraduate Programs B.E. 2558 (2015) and the National Qualifications Framework for Higher Education B.E. 2552 (2009). The average score of all aspects was high. In terms of context, the mean score was high ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.82). In terms of input, the mean score was high ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.79). In terms of process, the mean score was high ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.75). In terms of product, the mean score was also high ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.74). In terms of impact, the mean score was high as well ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.71).

(Total 163 pages)

Keywords: Curriculum Analysis, Curriculum Assessment, CIPPI Model

Student’s Signature Thesis Advisor’s Signature

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญรูป	ฉ
บทที่ 1	
บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	7
1.3 คำถามการวิจัย	8
1.4 ขอบเขตการวิจัย	8
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย	11
1.7 นิยามศัพท์	12
บทที่ 2	
ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	16
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร	17
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	25
2.3 แนวคิดในการประเมินหลักสูตรแบบ CIPPI Model	34
2.4 หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	37
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	
ระเบียบวิธีการวิจัย	52
3.1 กลุ่มเป้าหมาย	52
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	56
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	60
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	62
3.6 การรับรองจริยธรรมในคน	65
บทที่ 4	
ผลการวิจัย	66
4.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมายการวิจัย	66
4.2 ผลการวิเคราะห์หลักสูตร	69
4.3 ผลการประเมินหลักสูตร ด้วย CIPPI Model	72
บทที่ 5	
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	88
5.1 สรุปผลการวิจัย	88
5.2 อภิปรายผล	90
5.3 ข้อเสนอแนะ	102
บรรณานุกรม	104
ภาคผนวก	112
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	113
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	115

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ค ผลการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	144
ภาคผนวก ง เอกสารการรับรองจริยธรรมในคน	160
ประวัติผู้วิจัย	163

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 การประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์	38
3.1 จำนวนนักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตร	52
3.2 ขอบเขตการประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อ ดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล	55
3.3 กรอบการดำเนินการประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการ ออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	63
4.1 ผลการวิเคราะห์จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม	66
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา และบัณฑิต	67
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ใช้บัณฑิต	68
4.4 ผลการวิเคราะห์หลักสูตรด้านวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย	69
4.5 ผลการวิเคราะห์หลักสูตรด้านโครงสร้างของหลักสูตร	70
4.6 ผลการวิเคราะห์คุณสมบัติของอาจารย์	71
4.7 ผลการวิเคราะห์การประเมินผลหลักสูตรการเรียนรู้ของหลักสูตร	72
4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบริบท เกี่ยวกับแผนการดำเนินงานของ หลักสูตร สังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน	73
4.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้า เกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหลักสูตร สิ่งอำนวยความสะดวก และจำนวนอาจารย์	75
4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกระบวนการ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การบริหารจัดการหลักสูตร และการฝึกสหกิจ ศึกษา	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.11	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลผลิต เกี่ยวกับความรู้และความเข้าใจ การทำงานเป็นทีม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต	82
4.12	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลกระทบท เกี่ยวกับความเป็นผู้นำ การประยุกต์ความรู้ และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต	84
4.13	สรุปผลการประเมินด้วย CIPPI Model ประกอบด้วยด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ	86

สารบัญรูป

รูปที่

หน้า

1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

11

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันมีการแข่งขันทางการศึกษาสูงขึ้นในทุกระดับ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา จากข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนมหาวิทยาลัยในประเทศไทยปี พ.ศ. 2560 พบว่าจำนวนสถาบันอุดมศึกษามีประมาณการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในระยะ 10 กว่าปีให้หลังมามีมหาวิทยาลัยประเภทต่าง ๆ ทั้งสิ้น 154 แห่ง และรวมทุกวิทยาเขตจะมีทั้งสิ้น 248 แห่ง มีนิสิตนักศึกษาอยู่ทั้งสิ้น 1.9 ล้านคน แบ่งเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ 27 แห่ง มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ 53 แห่ง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 25 แห่ง มหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง มหาวิทยาลัยเอกชน 44 แห่ง มหาวิทยาลัยเปิด 2 แห่ง และประเภทอื่น ๆ (วิทยาลัย สถาบันการศึกษาและศูนย์ฝึก) อีก 59 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2560) ทำให้สถาบันการศึกษาต่าง ๆ กำลังเผชิญสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาอุดมศึกษา อาทิเช่น ปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและสังคม ปัจจุบันทั่วโลกมีประชากรรวมทั้งสิ้น 7.5 พันล้านคนในอีก 20 ปี จะมีประชากรเพิ่มขึ้นเป็น 8.9 พันล้านคน โดยมีอัตราการขยายตัวของประชากรที่เพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้หลายประเทศในโลกกำลังเผชิญสถานการณ์ของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรอัตราการเกิดลดลงและแนวโน้มประชากรผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยประเทศไทยมีอัตราการเกิดเฉลี่ยที่ลดลงจาก 4.9 คนต่อมารดา 1 คนไปเป็น 1.6 คนต่อมารดา 1 คน ในปี 2560 ส่งผลให้ประเทศไทยมีอัตราการขยายตัวของประชากรอยู่ที่ร้อยละ 0.25 ต่อปี และคาดว่าในปี พ.ศ. 2561 จะเป็นปีแรกที่ประชากรอายุต่ำกว่า 15 ปี มีจำนวนน้อยกว่าประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป และเมื่อเทียบข้อมูลจากสถิติอัตราการเกิดในปี 2560 พบว่ามีอัตราการเกิด 702,775 คน ส่วนอัตราการเกิดในปี 2563 พบว่ามีอัตราการเกิด 587,368 คน เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วอัตราเกิดลดลง 16.42% (กรมการปกครอง สำนักบริหารการทะเบียน, 2564)

สำนักงานสถิติแห่งชาติคาดว่าประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ในช่วงปี พ.ศ. 2567-2568 และประมาณการว่าประชากรสูงอายุจะเป็น 1 ใน 3 ของประชากรไทยทั้งหมดในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2583 ทำให้ประชากรวัย 18-22 ปีที่อยู่ในประชากรวัยอุดมศึกษาจะลดลงอย่าง

เห็นได้ชัด ซึ่งส่งผลถึงการรับนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้นการเตรียมความพร้อมของสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งการปรับยุทธศาสตร์เพื่อรองรับการลดลงของจำนวนนักศึกษา โดยการกำหนดมาตรการตั้งแต่การปรับปรุงหลักสูตร การประเมินหลักสูตร การปิดหลักสูตร การปิดคณะ ภาควิชา การยุบรวมหรือปิดสถาบัน หรือกำหนดกลุ่มเป้าหมายใหม่ และเพิ่มขีดความสามารถให้กับบัณฑิตยุคใหม่ ให้พร้อมกับสถานะที่เปลี่ยนแปลงไป สามารถทดแทนการขาดแคลนแรงงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ (สำนักงานนโยบายและแผนการอุดมศึกษา, 2561, น. 57-58) ทั้งนี้ในรอบหลายปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยหลายแห่งมีปริมาณนิสิตนักศึกษา ลดน้อยลงเป็นอย่างมาก จากสถิติของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาผ่านระบบเผยแพร่สารสนเทศอุดมศึกษา โดยมีนักศึกษาใหม่ระดับปริญญาตรีลดลงจากเดิม โดยเปรียบเทียบในปีการศึกษา 2560 มีจำนวนนักศึกษาเข้าใหม่ 338,339 คน และในปีการศึกษา 2563 มีจำนวนนักศึกษาเข้าใหม่ 288,700 คนเมื่อเปรียบเทียบกันแล้วจำนวนนักศึกษาลดลงจากเดิม 14.67% (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2564)

นอกจากนี้ปัจจัยด้านดิจิทัลเทคโนโลยียังมีผลกระทบต่อการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ค่อนข้างรุนแรง สถาบันอุดมศึกษาจะต้องปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการบริหารจัดการและหลักสูตรการเรียนการสอนที่ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ใหม่ ๆ และการเกิดโอกาสทางธุรกิจใหม่ ๆ รวมทั้งอาชีพที่เปลี่ยนแปลงตามทิศทางของกระแสโลก บัณฑิตต้องปรับตัวและมีทักษะทางด้านดิจิทัลเทคโนโลยีที่เพียงพอ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการปฏิวัติการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน (Student-Centric) โดยเฉพาะลักษณะคนใน GEN-Z ที่เกิดในยุคเทคโนโลยีที่มีความคิดสร้างสรรค์ ค้นหาเหตุผลด้วยตนเอง และไม่ยึดติดกับกฎระเบียบ ซึ่งอาจไม่จำเป็นต้องการใบปริญญาบัตรอีกต่อไป รวมทั้งใช้เป็นเครื่องมือสร้างกลไกเชื่อมโยงองค์กรทั้งภายใน และภายนอกภาคอุตสาหกรรม ศิษย์เก่าเกิดการมีส่วนร่วมทางสังคมที่แปลงพันธกิจสถาบันไปสู่ภาคสังคม สร้างสังคมให้เข้มแข็ง โดยบทบาทภาครัฐต้องให้การสนับสนุนในระดับที่เหมาะสมกับความต้องการเกิดเครือข่ายความเร็วสูงเพื่อการศึกษาและการวิจัย ส่งเสริมการใช้ฐานข้อมูลความรู้ร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าของสถาบันอุดมศึกษาอย่างแท้จริง (สำนักงานนโยบายและแผนการอุดมศึกษา, 2561, น. 66)

จากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลต่อการเรียนการสอนในชั้นเรียนเป็นอย่างมากจึงทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาขึ้น โดย UNESCO ได้คาดการณ์ว่าขณะนี้มึนนักเรียน นักศึกษา

กว่า 363 ล้านคนทั่วโลกซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 ทำให้สถาบันการศึกษาในประเทศไทยหลายแห่งเริ่มจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ซึ่งได้สร้างอัตราเร่งในการปฏิรูปวงการศึกษาทั่วโลกครั้งใหญ่เช่นกัน โดยเฉพาะมิติของการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้กับระบบการเรียนการสอนมากขึ้น (สิริพร อินทสนธิ, 2563) จากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่ได้ปรับการเรียนการสอนในหลักสูตรเป็นรูปแบบออนไลน์ 100% ตลอดหลักสูตรเพื่อลดค่าใช้จ่ายของสถาบันการศึกษาและหลักสูตร ทำให้ผู้เรียนมีตัวเลือกในการเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษามากขึ้น

มหาวิทยาลัยในประเทศไทยจาก 154 แห่ง มีหลักสูตรรวมทั้งสิ้น 9,333 หลักสูตร โดยส่วนใหญ่อยู่ในมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ 33.90% รองลงมาคือมหาวิทยาลัยราชภัฏ 23.80%, มหาวิทยาลัยเอกชน 14.60%, มหาวิทยาลัยรัฐ 14.30%, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 7.10%, สถาบันการศึกษาอื่นๆ 4.50% และมหาวิทยาลัยเปิด 1.80% หากแบ่งแยกตามประเภทของหลักสูตรพบว่าการศึกษาไทยส่วนใหญ่จะอยู่ในสายสังคมศาสตร์ นิติศาสตร์ และธุรกิจ 26.60%, สายวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และการประเมิณผล 16.30%, สายวิศวกรรมศาสตร์ การผลิตและก่อสร้าง 15.30%, สายมนุษยศาสตร์และศิลปะ 13.60%, สายศึกษาศาสตร์และการฝึกหัดครู 9.90%, สายสุขภาพและสวัสดิการ 8.40%, สายการบริการ 4.90%, สายการเกษตรและสัตวแพทย์ 4.30%, และอื่นๆ 0.80% (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2560) โดยแต่ละมหาวิทยาลัย หรือหลักสูตรต่างก็นำเสนอจุดเด่นเพื่อผลิตบัณฑิตออกสู่ตลาดแรงงาน หลักสูตรจึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก จะเห็นได้จากลักษณะการจัดการศึกษาของไทยทุกประเภทและทุกระดับการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นของการจัดการศึกษานอกระบบหรือการจัดการศึกษาในระบบต่าง ๆ ก็จะมีหลักสูตรเป็นหลักสำหรับการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีทิศทางตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร โดยมีเนื้อหาสาระกิจกรรมสำหรับใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ความสมบูรณ์ของหลักสูตรจะมีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะการจัดการศึกษาจะมีรูปแบบหลักสูตร การจัดโครงสร้างเนื้อหาสาระเป็นหมวดหมู่ในลักษณะวิชาพื้นฐานหรือวิชาการศึกษาทั่วไป วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน และวิชาเลือกเสรี ส่วนการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสังคม เพื่อการวางแผนพัฒนาบุคคลสำหรับสังคมในอนาคต การประเมินหลักสูตรทั้งระบบเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร จะดำเนินการประเมินย่อยและดำเนินการทุกปี ส่วนการปรับเปลี่ยนภายในสาระของหลักสูตรเองสามารถทำได้ทุกภาคการศึกษาหรือตลอดเวลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สำหรับผู้เรียนเป็น

ประการแรก และให้สอดคล้องกับสภาพสังคมเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2554, น. 6)

การประเมินหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ตอบสนองต่อการพัฒนาคนในสังคม เนื่องจากการประเมินหลักสูตรเปรียบเสมือนกระจกสะท้อนประสิทธิภาพของการดำเนินงานในภายหลักสูตร ช่วยชี้แนะแนวทางการปรับปรุง แก้ไขหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อาทิเช่น บริบทของการแข่งขันในศตวรรษที่ 21 ทุกสาขาวิชาชีพต้องการผู้สำเร็จการศึกษาในศาสตร์นั้น ๆ ที่มีคุณภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนมีความสามารถด้านต่าง ๆ ที่ไม่สามารถใช้คอมพิวเตอร์หรือปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) ทำงานแทนได้ ส่งผลทำให้หลักสูตรรวมทั้งการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน จำเป็นต้องบูรณาการทักษะ ความสามารถ ความถนัด ความชำนาญที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันและการประกอบอาชีพในปัจจุบันและโลกอนาคต ทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะทางด้านเทคโนโลยี ทักษะการสื่อสาร การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งทักษะการรู้เรื่องการเงิน การคลัง (Financial Literacy) เป็นต้น ซึ่งการประเมินหลักสูตรจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการปรับปรุงและแก้ไขหลักสูตรให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม (มารุต พัฒนาผล, 2561, น. 33) สำหรับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ขณะนี้มีปัจจัยภายนอกตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดจึงส่งผลให้มีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร คือ การประกาศกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และการประกาศมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ ทำให้ทุกหลักสูตรที่เปิดสอนในระดับอุดมศึกษาต้องมีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรภายในเวลาที่กำหนด ทำให้หลักสูตรที่เปิดทำการจัดการเรียนการสอนต้องมีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรให้มีมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่ทัดเทียมระดับชาติและนานาชาติ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษสามารถออกไปปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนร่วมวิชาชีพในต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ (มารุต พัฒนาผล, 2561, น. 44-45)

นอกจากนี้ การประเมินหลักสูตรจึงเป็นวิธีการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาการจัดการศึกษา เป็นเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการควบคุมคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาหลักสูตร การประเมินหลักสูตร เพื่อเป็นการวางแผนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการเรียนรู้ทุกประเภท และเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามความมุ่งหมายของหลักสูตรให้ประสบผลสำเร็จการประเมินหลักสูตร

เป็นกระบวนการสำหรับการพิจารณาวินิจฉัยคุณค่าของหลักสูตรว่าหลักสูตรที่จัดทำขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด เมื่อนำหลักสูตรไปใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนแล้วบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ได้หรือไม่ มีอะไรที่ต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นหรือไม่ หลักสูตรจึงต้องมีการวิเคราะห์ตัวหลักสูตร ตั้งแต่การวิเคราะห์กระบวนการของการนำหลักสูตรไปใช้ วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษา (สายหยุด ภูบุย, 2555, น. 143) ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ปรับปรุงหลักสูตรนั้นให้ดียิ่งขึ้น ข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรถือเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาหลักสูตร ปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น อันจะเป็นแนวทางในการนำหลักสูตรไปสู่ความสำเร็จ และการประเมินหลักสูตรยังส่งผลให้ทราบว่าหลักสูตรที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นมา นั้นมีจุดเด่นหรือจุดบกพร่องในส่วนใดบ้าง จะเป็นประโยชน์ในการวางแผนปรับปรุงได้ถูกจุด สามารถวางแผนการเรียนการสอนในอนาคตได้ ผลของการประเมินหลักสูตรจะทำให้สถาบันการศึกษามีหลักสูตรที่ดีมีคุณภาพ สร้างความไว้วางใจ ความน่าเชื่อถือ ความเชื่อมั่น และค่าความนิยมที่ดีต่อสถาบันการศึกษา ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน (บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2557, น. 322-323)

หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เป็นหลักสูตรที่ใช้เปิดสอนและใช้หลักสูตรมาตั้งแต่ พ.ศ. 2558 (หลักสูตรใหม่) และมีการแก้ไขปรับปรุงในปี พ.ศ. 2563 (หลักสูตรปรับปรุง) ซึ่งยังมีบางส่วนที่จำเป็นต้องปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบททางการศึกษาและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากหลักสูตรเป็นการจัดการเรียนการสอนทางด้านเทคโนโลยี และพัฒนาสื่อดิจิทัลบนฐานเทคโนโลยีและการออกแบบ จึงมีความจำเป็นในการประเมินหลักสูตรให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิจัยและประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ในปีการศึกษา 2563 เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ให้มีความสมบูรณ์และทันสมัยยิ่งขึ้นในปีการศึกษาต่อไป ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและความต้องการนำแนวคิดการประเมินตามแนวคิดของ Stufflebeam ที่เรียกว่า CIPPI Model มาประยุกต์ใช้ในการประเมินหลักสูตรดังกล่าว

การประเมินตามแนวคิดของ Stufflebeam ที่เรียกว่า CIPP Model เป็นรูปแบบการประเมินที่สามารถรู้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรในด้านต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุมมากที่สุด หลักการของการประเมินหลักสูตรตามรูปแบบ CIPPI Model นี้ มุ่งการประเมินสถานการณ์ต่าง ๆ ของหลักสูตร 4 ส่วน คือ ด้านบริบท (Context Evaluation-C) ปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation-I) กระบวนการ (Process Evaluation-P) และผลลัพธ์ (Product Evaluation-P) (Stufflebeam, 1971) ในการประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของ CIPP Model ต่อมาได้มีการขยายแนวคิดโดยการศึกษาถึงผลกระทบ (Impact) ซึ่งเป็นผลกระทบที่นอกเหนือจากผลผลิตที่ต้องการเกิดจากการขยายแนวคิด ดังนั้นการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ดำเนินการตามแนวคิดของรูปแบบการประเมินแบบ CIPPI Model การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) มีจุดมุ่งหมายเพื่อพิจารณาผลที่เกิดขึ้น นอกเหนือจากวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ อาจจะมีผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ ประเด็นการประเมินครอบคลุมเกี่ยวกับการศึกษาต่อการทำงาน การได้รับรางวัล เกียรติยศ การเป็นที่ยอมรับ การมีชื่อเสียงของสถาบัน การนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน (มาเรียม นิลพันธุ์, 2553)

จากรูปแบบการประเมินดังกล่าว นนทวัฒน์ อามีน (2557) ได้ทำการวิจัยและประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ผลวิจัยพบว่าทั้ง 4 ด้าน มีภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน ได้แก่ ด้านผลผลิต ด้านกระบวนการ และภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านบริบท สรุปได้ว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของบัณฑิต เนื่องจากในการเรียนการสอนที่ดี และอาจารย์มีการสอดแทรกจริยธรรมให้นักศึกษา อาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิตรงกับสาขาวิชาอิสลาม สำหรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อโสตทัศนูปกรณ์เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา หลักสูตรมีวัตถุประสงค์ครอบคลุมทั้งทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ อิศเรศ พิพัฒน์มงคลพร, ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง, ดวงหทัย โสมไชยวงศ์, วิลาพัฒน์ อูรบุญนวลชาติ, และวิสูตร โพธิ์เงิน (2556) ได้ทำการวิจัยและประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPPI Model ผลการวิจัยพบว่าทั้ง 5 ด้านมีภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ สรุปได้ว่าเป็นหลักสูตรที่มีแผนการดำเนินงานเหมาะสม มีการกำหนดขนาดชั้นเรียนและกลุ่มเรียนที่เหมาะสม รวมถึงมีกิจกรรมที่สามารถพัฒนาผู้เรียนตามวิชาชีพครู อาจารย์ประจำมีคุณวุฒิตรงกับสาขาวิชา มีจำนวนสิ่งอำนวยความสะดวก อาทิเช่น ตำรา เอกสาร บทความ งานวิจัย ห้องเรียน ห้องประชุม วิทยานิพนธ์ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในห้องสมุด

เพียงพอและทันสมัยต่อจำนวนนักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่าการปฏิบัติงานของบัณฑิตมีคุณภาพเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน ผลงานมีความประณีต มีความคิดสร้างสรรค์ และมีการนำเสนอผลงาน ประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

จากงานวิจัยทั้ง 2 เรื่องได้ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model และ CIPPI Model ในการดำเนินการวิจัย โดยการประเมิน CIPPI Model จะมีการขยายการประเมินไปสู่ผลกระทบ กล่าวคือ ให้ผู้ใช้บัณฑิตทำการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต จึงทำให้ครอบคลุมการดำเนินงานของหลักสูตร ตั้งแต่ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ และเป็นรูปแบบการประเมินที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในการประเมินหลักสูตร ดังนั้น เพื่อให้หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพในการจัดการศึกษา และเป็นไปตามปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่างรูปแบบการประเมินหลักสูตรตาม CIPPI Model เป็นรูปแบบที่มีความครอบคลุมการประเมินในทุกๆ ด้านที่สำคัญของหลักสูตรในการนำมาประยุกต์ใช้ในการประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ในครั้งนี้ หวังว่าผลการประเมินที่จะได้เป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาหลักสูตรและการสอนในสาขาวิชา เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และจริยธรรม ในวิชาชีพเป็นที่ยอมรับในสังคมต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อวิเคราะห์หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552

1.2.2 เพื่อประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ด้วย CIPPI Model ใน 5 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ

1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มีความสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 หรือไม่

1.3.2 หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มีคุณภาพตามกระบวนการประเมินด้วย CIPPI Model อยู่ในระดับใด และเป็นอย่างไร

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตวิจัย ดังนี้

1.4.1 การประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล (หลักสูตรปรับปรุง 2563) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ได้ประเมินโดยใช้รูปแบบ CIPPI Model โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1.4.1.1 ด้านบริบท ได้แก่ แผนการดำเนินงานของหลักสูตร จุดแข็ง-จุดอ่อนของหลักสูตร และสังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน

1.4.1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ เนื้อหาสาระของหลักสูตร, คุณสมบัติผู้เรียน, งบประมาณ, สิ่งอำนวยความสะดวก และจำนวนอาจารย์

1.4.1.3 ด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน, การวัดและประเมินผล, การบริหารจัดการหลักสูตร และการฝึกสหกิจศึกษา

1.4.1.4 ด้านผลผลิต ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ, การทำงานเป็นทีม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต

1.4.1.5 ด้านผลกระทบ ได้แก่ ความเป็นผู้นำ, การประยุกต์ความรู้ และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

1.4.2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 5 กลุ่ม ได้แก่

1.4.2.1 นักศึกษาสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัลชั้น ปีที่ 1-4 ที่กำลังศึกษาอยู่ระหว่างปีการศึกษา 2561 ถึงปีการศึกษา 2564 มีนักศึกษาทั้งหมด จำนวน 207 คน

1.4.2.2 บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2563 จำนวน 10 คน

1.4.2.3 ผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2562 จำนวน 10 คน

1.4.2.4 อาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์พิเศษสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล จำนวน 6 คน

1.4.2.5 ผู้บริหารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ จำนวน 4 คน

1.4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 2 ส่วน เพื่อใช้สำหรับเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ดังนี้

1) การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1) แบบสอบถาม สำหรับนักศึกษาปัจจุบันที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1-4 และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2563 โดยศึกษาประเมินใน 5 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

1.2) แบบสอบถาม สำหรับผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2562 โดยศึกษาประเมินด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

1.3) แบบวิเคราะห์หลักสูตร เป็นแบบวิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิตสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ กับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ประเมินโดยผู้วิจัย

2) การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

2.1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สำหรับผู้บริหารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ โดยศึกษาประเมินใน 2 ด้าน คือ ด้านบริบท และด้านปัจจัยนำเข้า

2.2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สำหรับอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์พิเศษสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล โดยศึกษาประเมินใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

2.3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สำหรับนักศึกษาปัจจุบัน โดยประเมิน 5 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ

1.4.4 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล (หลักสูตรปรับปรุง 2563) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ตามรูปแบบ CIPPI Model

1.4.5 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ประเมินในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ตัวแปรตามรูปแบบ CIPPI Model โดยประเมิน 5 ด้าน คือ

- 1) ด้านบริบท ประกอบด้วย แผนการดำเนินงานของหลักสูตร, จุดแข็ง-จุดอ่อนของหลักสูตร และสังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน
- 2) ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย เนื้อหาสาระของหลักสูตร, คุณสมบัติผู้เรียน, งบประมาณ, สิ่งอำนวยความสะดวก และจำนวนอาจารย์
- 3) ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอน, การวัดและประเมินผล, การบริหารจัดการหลักสูตร และการฝึกสหกิจศึกษา
- 4) ด้านผลผลิต ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจ, การทำงานเป็นทีม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต
- 5) ด้านผลกระทบ ประกอบด้วย ความเป็นผู้นำ, การประยุกต์ความรู้ และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

1.4.6 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ คือ เดือนกรกฎาคม 2564 ถึง เดือนตุลาคม 2564

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

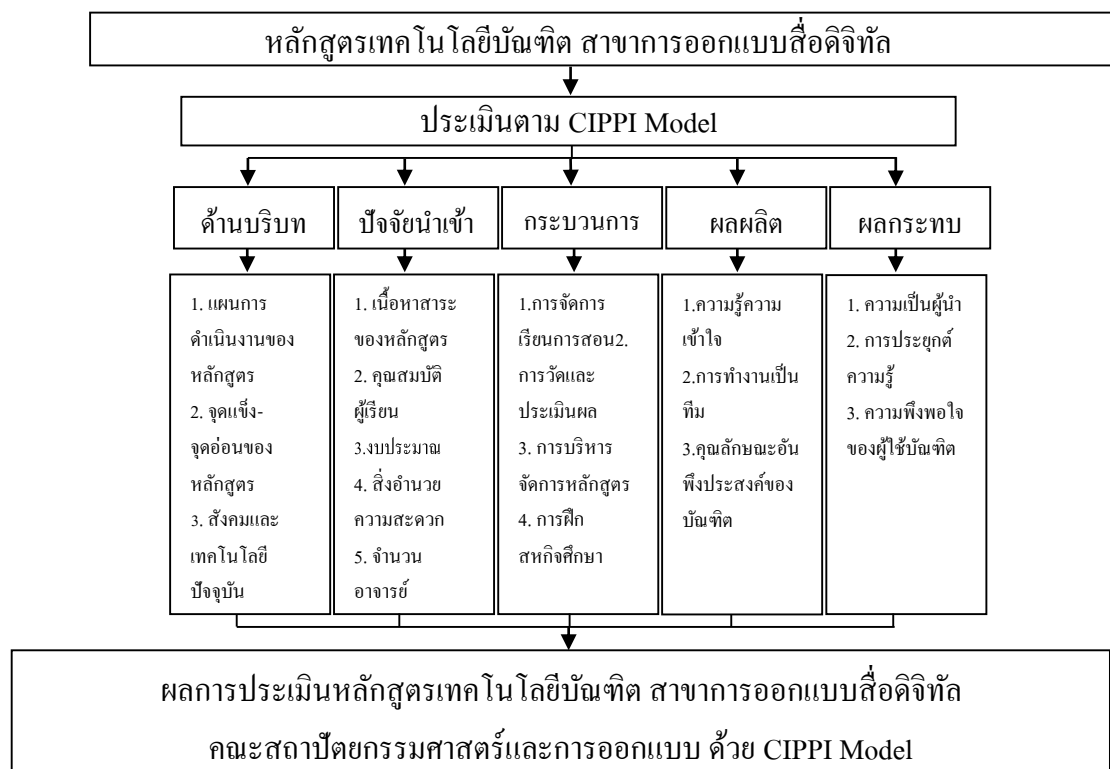
1.5.1 สถาบันการศึกษาสามารถนำผลจากการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาบริหารจัดการหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล ให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนทางเทคโนโลยีและการออกแบบสื่อดิจิทัลตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

1.5.2 อาจารย์มีหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเกณฑ์คุณภาพหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต

1.5.3 สาขาวิชาได้แนวทางการพัฒนาหลักสูตรที่ผ่านการประเมินจากผู้เกี่ยวข้องและได้แนวทางในการจัดรายละเอียดในหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน

1.5.4 ผู้เรียนได้รับการจัดการศึกษาหลักสูตรที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ของหลักสูตร และสอดคล้องความต้องการของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล

1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

รูปที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.7 นิยามศัพท์

หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล หมายถึง หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เปิดรับสมัครการเรียนการสอนรุ่นที่ 1 เมื่อ พ.ศ. 2558 (หลักสูตรใหม่ 2558) ปัจจุบันเป็นฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2563 เริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2563

การประเมินหลักสูตร หมายถึง การประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิตสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอน ด้วยลักษณะการตัดสินคุณค่า (Value Judgment) ตามประเด็นต่าง ๆ ว่ามีคุณภาพตามมาตรฐานที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือตามความมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ และนำผลการประเมินที่ได้จากการประเมินหลักสูตรมาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPPI Model

CIPPI Model หมายถึง รูปแบบของการประเมิน โดยมีการประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ ดังนี้

1) Context Evaluation : C หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น แผนการดำเนินงานของหลักสูตร จุดแข็ง จุดอ่อนของหลักสูตร และสังคมและเทคโนโลยี

2) Input Evaluation : I หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น เนื้อหาสาระของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน คุณสมบัติผู้เรียน งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวก และจำนวนอาจารย์

3) Process Evaluation : P หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น การวัดและประเมินผล การบริหารจัดการหลักสูตร และการฝึกสหกิจศึกษา

4) Product Evaluation : P หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ความรู้และความเข้าใจ การทำงานเป็นทีม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต

5) Impact Evaluation : I หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ความเป็นผู้นำ การประยุกต์ความรู้ ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

แผนการดำเนินงานของหลักสูตร หมายถึง แผนการดำเนินงานของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มีการกำหนดกิจกรรม/โครงการ สนับสนุนนักศึกษา และสามารถดำเนินการได้ตรงตามแผน

จุดแข็ง จุดอ่อนของหลักสูตร หมายถึง การวิเคราะห์เพื่อให้หลักสูตรทราบถึงจุดแข็ง ของหลักสูตรฯ เพื่อพัฒนาและต่อยอดจุดแข็งภายในหลักสูตร และจุดอ่อน ของหลักสูตรฯ ในการหาข้อควรพัฒนาให้หลักสูตรมีจุดอ่อนที่น้อยลง

สังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน หมายถึง การศึกษาบทบาททางด้านตลาดแรงงาน หรือความต้องการของประเทศไทยที่มีต่ออาชีพในการออกแบบสื่อดิจิทัล และความต้องการของผู้เรียนที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาการออกแบบสื่อดิจิทัล

เนื้อหาสาระของหลักสูตร หมายถึง รายละเอียดในเนื้อหาหลักสูตร รายวิชา คำอธิบายรายวิชา การจัดการเรียนการสอน ความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ในแต่ละรายวิชาที่นำมาจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนได้ศึกษาและเรียนรู้ภายใน และภายนอกห้องเรียน

คุณสมบัติของผู้เรียน หมายถึง คุณลักษณะของนักศึกษาที่เริ่มเข้าศึกษาในหลักสูตร เป็นความรู้ความสามารถที่เป็นพื้นฐานความรู้เดิมที่นักศึกษาได้รับมาก่อนที่เข้าเรียน

งบประมาณ หมายถึง การบริหารจัดการ และจัดสรรงบประมาณภายในหลักสูตรเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงาน การพัฒนานักศึกษา เป็นไปตามกระบวนการเบิกจ่ายของมหาวิทยาลัย และเป็นไปตามแผนการดำเนินงาน

สิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง การจัดสรรในเรื่อง วัสดุฝึก ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ ฯ ประกอบการเรียนการสอน เอื้อต่อการเรียนรู้และเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ รวมถึงมีความทันสมัยต่อเทคโนโลยีในปัจจุบัน

จำนวนอาจารย์ หมายถึง มีอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนการเรียนรู้ให้แก่นักศึกษาในภาคบรรยายและภาคปฏิบัติ ทั้งในและนอกห้องเรียนที่นักศึกษาได้รับระหว่างที่ศึกษาในหลักสูตร

การวัดและการประเมินผล หมายถึง กระบวนการพิจารณาตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีคุณสมบัติหรือเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามวัตถุประสงค์รายวิชาของการเรียนการสอนตรงกับที่หลักสูตรกำหนดไว้ ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องและเป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่กำหนด

การบริหารจัดการหลักสูตร หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสนับสนุน เพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนาผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เริ่มตั้งแต่การวางแผนใช้หลักสูตร กำกับติดตาม และประเมินการใช้หลักสูตร โดยใช้ทรัพยากรการบริหารให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด

การฝึกสหกิจศึกษา หมายถึง รายวิชาในหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่เน้นการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการหรือองค์กรผู้ใช้นัดอย่างเป็นระบบก่อนสำเร็จการศึกษา เป็นระยะเวลา 3 เดือน

ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง นักศึกษาสามารถพัฒนาสื่อดิจิทัลได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร รวมถึงสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้

การทำงานเป็นทีม หมายถึง นักศึกษาสามารถปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนในลักษณะรวมกลุ่มของสมาชิกที่มากกว่า 1 คน และมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต หมายถึง นักศึกษามีคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ในการปฏิบัติงาน ด้านทักษะทางปัญหาสามารถแก้ไขปัญหาด้านเทคโนโลยีเฉพาะหน้าได้ อย่างเป็นระบบ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลความรับผิดชอบ ด้านทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะด้านการปฏิบัติงาน

ความเป็นผู้นำ หมายถึง นักศึกษาสามารถชักจูงหรือชี้นำบุคคลอื่นให้ปฏิบัติงานทางด้านเทคโนโลยี การออกแบบ และมีความคิดสร้างสรรค์ รวมถึงสามารถวางแผนและจัดการการทำงาน ในการทำงาน ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การประยุกต์ความรู้ หมายถึง นักศึกษาสามารถนำประสบการณ์จากการเรียนการสอน การจัดทำปริญญานิพนธ์ และการฝึกสหกิจ ในหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อ ดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและชีวิตประจำวันของตนเองได้

ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต หมายถึง ความรู้สึกรับ พื่อใจ ของผู้บังคับบัญชา นายจ้าง ผู้ประกอบการ หัวหน้าส่วนงาน เจ้าของสถานประกอบการฝ่ายบุคคล/ตัวแทนในระดับ ผู้บริหารของสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีหลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

2.1.1 ความหมายของหลักสูตร

2.1.2 องค์ประกอบของหลักสูตร

2.1.3 ความสำคัญของหลักสูตร

2.1.4 การพัฒนาหลักสูตร

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

2.2.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร

2.2.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

2.2.3 ประโยชน์ของการประเมินหลักสูตร

2.2.4 ระยะเวลาของการประเมินหลักสูตร

2.2.5 เกณฑ์ในการประเมินหลักสูตร

2.2.6 ขั้นตอนในการประเมินหลักสูตร

2.3 แนวคิดในการประเมินหลักสูตรแบบ CIPPI Model

2.4 หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

การจัดการศึกษาในประเทศใดก็ตามจะไม่สำเร็จลุล่วงไปตามที่กำหนดไว้ถ้าไม่มีหลักสูตรเป็นแนวทางในการให้การศึกษา โดยการให้การศึกษา หมายถึง การให้วิชา ความรู้ตามศาสตร์ที่หลักสูตรกำหนดไว้ การปลูกฝัง ทักษะคิดรวมทั้งค่านิยม และการเสริมสร้างความเจริญงอกงาม หรืออีกนัยหนึ่งการศึกษาเป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ในทุกด้าน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาที่กำหนดไว้ เมื่อผู้วิจัยศึกษาความหมายของหลักสูตร มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายแตกต่างกัน ดังนี้

2.1.1 ความหมายของหลักสูตร

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรมีนักวิชาการศึกษาได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

มารุต พัฒผล (2562, น. 3) กล่าวว่า หลักสูตรคือ มวลประสบการณ์วิชาความรู้ ด้านการศึกษาทั้งหมดที่สถานศึกษาหรือหลักสูตร วางแผนและจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีระบบกลไก เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดไว้ หรือโปรแกรมสำหรับการสร้างประสบการณ์เรียนรู้ให้กับผู้เรียน ภายใต้การดูแลของโรงเรียน ซึ่งจะมีการจัดการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานที่ ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละหลักสูตร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554, น. 6) กล่าวว่า มวลประสบการณ์ทั้งหลายประกอบด้วย จุดหมาย วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดให้กับผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา การจัดประสบการณ์ควรมีความหลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับสังคมข่าวสารในปัจจุบัน ซึ่งเป็นสังคมของการเรียนรู้ มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เอื้ออำนวยความสะดวกตามที่ทางสถานบันการศึกษาสามารถจัดให้ได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม สามารถจัดได้ทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษา ที่ไปสู่การปฏิบัติ ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง

รุจรี ภู่อาระ (2551, น. 9) กล่าวว่าหลักสูตร มาจากภาษาละตินว่า Racecourse แต่เมื่อนำมาใช้ทางการศึกษามีความหมายว่า เป็นรายการ กระบวนวิชา แผนการเรียน ซึ่งประกอบด้วย

เป้าหมาย จุดประสงค์เฉพาะ ที่จะนำเสนอและจัดการเนื้อหา ซึ่งจะรวมถึงแบบการเรียนการสอนตาม จุดประสงค์และท้ายที่สุดจะต้องมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการเรียน ซึ่งอาจจะมีการนำเทคโนโลยี สารสนเทศเข้ามาประกอบการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะเพิ่มขึ้น

จากความหมายที่นักการศึกษาต่าง ๆ ได้กล่าวไว้สรุปได้ว่า หลักสูตรหมายถึง โครงการ หรือแผนที่กำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามแบบแผนและสามารถผลิต นักเรียน นักศึกษา ให้มีทักษะความรู้ความสามารถที่เป็นไปตามหลักสูตรของสถานศึกษา โดยผ่าน การจัดกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดประสบการณ์ หรือนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามา ประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนนำทักษะการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.1.2 องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร นับว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้หลักสูตรสมบูรณ์ และสามารถใช้ในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการปรับปรุงการเรียนการสอนหรือการพัฒนาหลักสูตรได้ โดยมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้คำจำกัดความถึงองค์ประกอบของหลักสูตร ไว้ดังต่อไปนี้

Tyler (1969, p. 89) กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรคือ

- 1) จุดมุ่งหมาย (Education Purpose) ที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดผล
- 2) ประสบการณ์ (Education Experience) ที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อให้จุดมุ่งหมาย บรรลุผล
- 3) วิธีการจัดประสบการณ์ (Organization of Education Experience) เพื่อให้การ สอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) การประเมินผล (Extermination of What to Evaluate) เพื่อตรวจสอบจุดมุ่งหมาย ที่ตั้งไว้

ซำรง บัวศรี (2542, น. 39) กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร มีดังต่อไปนี้

- 1) เป้าหมายและแนวนโยบายของการศึกษา หมายถึงสิ่งที่รัฐบาลปรารถนาพัฒนา ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา

2) เป้าหมายของหลักสูตร หมายถึงผลส่วนร่วมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน หลังจากสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรไปแล้ว

3) รูปแบบโครงสร้างหลักสูตร หมายถึง ลักษณะรวมทั้งแผนผังที่แสดงการแจกแจงรายวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์

4) จุดประสงค์รายวิชา หมายถึงผลลัพธ์ที่ต้องการจะให้เกิดกับผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนในวิชานั้นเสร็จสิ้นแล้ว

5) เนื้อหา หมายถึง สิ่งที่มีความต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และทำความเข้าใจ รวมถึงทักษะและความสามารถที่ต้องการให้มีร่วมกัน รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับ

6) วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งที่มีความต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้มีทักษะและมีความชำนาญ ภายหลังจากที่ได้เรียนรู้ตามเนื้อหาที่ผู้สอนได้กำหนดไว้

7) ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน หมายถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่เหมาะสมรวมทั้งมีหลักเกณฑ์ เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้นั้น ๆ

8) การประเมินผล หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้เพื่อใช้สำหรับการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการเรียนการสอนและหลักสูตร

9) วัสดุ อุปกรณ์ของหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน หมายถึงเอกสารสิ่งพิมพ์ แผ่นฟิล์ม แถบวีดิทัศน์ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ และอื่นๆ ที่ส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

สมคิด พรหมจ้อย และสุพัตร์ พิบูลย์ (2544) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรว่าประกอบด้วย 5 ประการดังนี้

1) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เป็นสิ่งที่กำหนดคุณลักษณะที่พึงปรารถนาที่จะให้เกิดแก่ผู้เรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่ต้องการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุด ที่บอกว่าจะผลิตบุคคลขึ้นมาให้มีคุณลักษณะเช่นไร

2) เนื้อหา เป็นสาระสำคัญของความรู้ ที่นำมาใช้ป็นสิ่งเร้าเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนาจนบรรลุความมุ่งหมาย

3) กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการจ้ดประสบการณ์แก่ผู้เรียน

4) เอกสารประกอบหลักสูตร ได้แก่เอกสารการสอนชุดวิชา แบบฝึกหัด แบบฝึกปฏิบัติ สื่อและเอกสารต่าง ๆ

5) การวัดและการประเมินผล เป็นวิธีการตรวจสอบและติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ทราบถึงการดำเนินการของหลักสูตร เป็นไปตามความมุ่งหมายหรือไม่เพียงใด

ฉันท ชาติทอง (2550, น. 6) กล่าวว่า หลักสูตรต้องมีองค์ประกอบดังนี้

- 1) หลักการ หมายถึง แนวคิดหลักของการจัดทำหลักสูตร
- 2) จุดมุ่งหมาย หมายถึง สิ่งที่เราคาดหวังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เมื่อได้เรียนตามหลักสูตร
- 3) โครงสร้าง หมายถึง องค์ประกอบและมวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
- 4) แนวดำเนินการ หมายถึง กระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ
- 5) การวัดและประเมินผล หมายถึง แนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 6) เกณฑ์การจบ หมายถึง สิ่งที่นักเรียนต้องฝึกปฏิบัติและแสดงออกซึ่งความรู้ความสามารถ
- 7) การแก้ไขและเปลี่ยนแปลง หมายถึง การแสดงถึงแนวทางปฏิบัติเมื่อมีความประสงค์จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

รุจิรี ภูสาระ (2551, น. 16) กล่าวว่า iva องค์ประกอบของหลักสูตร คือ ส่วนที่อยู่ในภายใน และประกอบเข้ากันเป็นหลักสูตร เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหมายของหลักสูตรมีความสมบูรณ์ เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร

ชฎาวลัย รุณเลิศ (2553, น. 7) กล่าวว่า iva องค์ประกอบของหลักสูตรสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

- 1) จุดมุ่งหมาย/จุดประสงค์ของหลักสูตร ที่ควรมีหลายระดับ ในแต่ละระดับจะประกอบด้วยรายวิชาต่าง ๆ โดยที่จุดประสงค์รายวิชาจะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ใหญ่
- 2) โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร ที่ควรมีหลายระดับ ในแต่ละระดับจะประกอบด้วยรายวิชาต่าง ๆ โดยที่จุดประสงค์รายวิชาจะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ใหญ่
- 3) การนำหลักสูตรไปใช้เป็นกระบวนการที่จะนำไปสู่การบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยมีครูเป็นกุญแจดอกที่สำคัญที่สุด
- 4) การประเมินผล ซึ่งเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลหรือสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจแก้ไข ปรับปรุง หรือยกเลิกการใช้หลักสูตร

Taba (1962, p. 10) กล่าวไว้ว่า ทุกหลักสูตรไม่ว่าจะมีรูปแบบใดก็ตามควรมีองค์ประกอบ 4 ประการคือ

- 1) วัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะวิชา
- 2) เนื้อหาวิชา และจำนวนชั่วโมงสอนแต่ละวิชา
- 3) กระบวนการเรียนการสอน
- 4) โครงการประเมินผลหลักสูตร

สรุปได้ว่าองค์ประกอบของหลักสูตรที่นักการศึกษาได้กล่าวมานั้นมีความแตกต่างกันไปตามบริบทของการพัฒนาหลักสูตร หรือบริบทของสถานศึกษา โดยมีองค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) เนื้อหา (Content) การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) และการประเมินผลหลักสูตร (Evaluation)

2.1.3 ความสำคัญของหลักสูตร

นักการศึกษาหลายท่านได้แสดงทัศนะและความคิดเห็นที่เกี่ยวกับความสำคัญของหลักสูตร ซึ่งส่วนใหญ่จะเห็นตรงกันว่าหลักสูตรมีความสำคัญต่อการกำหนดมาตรฐานและคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงการจัดการศึกษา จากการศึกษาเอกสารพบว่าผู้ที่กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้โดยสรุป ดังนี้

สุบิน ปิ่นขยัน (2530, น. 3-7) กล่าวไว้ว่า หลักสูตรเปรียบเสมือนทิศทางของแหล่งวิทยาการที่ผู้สอนมุ่งหวังต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ มีความเข้าใจ มีทักษะ ความชำนาญ และมีทัศนคติที่พึงพอใจ การจัดหัวข้อเรื่องต่าง ๆ ในหลักสูตรจำเป็นต้องมองเห็นภาพของผู้ที่เข้ามาเรียน รวมทั้งผู้ที่จะออกไปปรับใช้สังคมให้ชัดเจนขึ้น ทั้งด้านวิชาความรู้ และการปฏิบัติ ดังนั้นหลักสูตรที่ดีต้องมีลักษณะที่เป็นขั้นตอนจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับช่วงวัยรวมทั้งเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลตามที่สังคมพึงปรารถนา หลักสูตรสามารถปรับปรุงแก้ไขและเปลี่ยนแปลงได้ง่าย มีความยืดหยุ่น และเป็นกระบวนการบูรณาการ ในด้านการพัฒนาความคิด ความเชื่อ ค่านิยม เจตคติ การสร้างสรรค์และมีความรู้ ความเข้าใจ ในการประยุกต์ใช้งานได้หลาย ๆ ด้านในลักษณะที่เป็นสหวิทยาการ

ชำระ บัศวรี (2532, น. 8-9) กล่าวว่าเมื่อมีหลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์แก่ผู้เรียนแล้วก็เป็นที่ยังได้ว่าผู้เรียนแต่ละสาขาแต่ละระดับการศึกษาจะได้รับการศึกษาในแนวทางเดียวกัน และถึงแม้ว่าในการปฏิบัติผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์แตกต่างกันไปบ้าง แต่การเรียนการสอนย่อมมีจุดหมายเดียวกัน

พงษ์ศักดิ์ ภูกาบขาว (2540) กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

- 1) หลักสูตรย่อมเป็นแนวทางในการปฏิบัติของครู
- 2) หลักสูตรย่อมเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของผู้เรียนตามจุดหมายของการศึกษา
- 3) หลักสูตรย่อมกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ว่าผู้เรียนควรได้รับสิ่งใดบ้างที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน โดยตรงและแก่สังคม
- 4) หลักสูตรย่อมกำหนดว่า เนื้อหาวิชาอะไรบ้างที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างราบรื่น เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคม
- 5) หลักสูตรย่อมกำหนดวิธีการดำเนินชีวิตของผู้เรียนให้เป็นไปได้ด้วยความราบรื่นและผาสุก
- 6) หลักสูตรย่อมกำหนดแนวทางความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ ทักษะและเจตคติในอันที่จะอยู่ร่วมกันในสังคม และบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการ (2539) ได้กล่าวว่าหลักสูตรเปรียบเสมือนเข็มทิศสำหรับครูที่กำหนดทิศทางการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนหรืออาจกล่าวได้ว่าหลักสูตรเป็นมาตรฐานกำหนดคุณภาพในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ได้อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน หลักสูตรมีความจำเป็นในการพัฒนาคนในสังคมให้มีคุณลักษณะที่สังคมมุ่งหวัง หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่จะทำให้การจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามจุดหมายที่กำหนดไว้ โดยหลักสูตรมีส่วนสำคัญสำหรับการส่งเสริม สนับสนุน ความเจริญงอกงามของบุคคล สามารถปลูกฝังความประพฤติปฏิบัติ คุณธรรม จริยธรรม วางรากฐานความนึกคิดที่เป็นการส่งเสริมรวมทั้งสอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม สามารถทำให้ผู้เรียนศึกษาและทำการค้นพบความสามารถ ความสนใจ ความชำนาญที่แท้จริงของตนเอง และพัฒนาต่อไปได้อย่างเต็มศักยภาพ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2543, น. 47) ได้เสนอความคิดเห็นและกล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรสรุปได้ดังนี้

1) หลักสูตรเป็นแผนและแนวทางในการจัดการศึกษาของชาติให้บรรลุตามความมุ่งหมายและนโยบาย

2) หลักสูตรเป็นหลักและแนวทางในการวางแผนวิชาการ การจัดการและการบริหาร การศึกษาการสรรหาและการพัฒนาบุคลากร การจัดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ นวัตกรรมการเรียนการสอนงบประมาณ อาคารสถานที่ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความคาดหวังของหลักสูตร

3) หลักสูตรเป็นเครื่องมือในการควบคุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นที่ไปตามนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของประเทศ และสอดคล้องกับความต้องการแต่ละท้องถิ่น

4) ระบบหลักสูตรจะกำหนด ความมุ่งหมาย ขอบข่ายของเนื้อหา แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แหล่งทรัพยากร และการประเมินผล สำหรับการจัดการศึกษาของครูและผู้บริหาร

5) หลักสูตรจะเป็นเครื่องบ่งชี้ทิศทางพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาสังคมประเทศ

มารุต พัฒนาผล (2562, น. 4-5) หลักสูตรมีความสำคัญหลายประการ ทั้งต่อด้านสังคมและประเทศชาติ บุคลากรทางการศึกษา ผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน รวมทั้งผู้เรียน ดังต่อไปนี้

1) หลักสูตรมีความสำคัญต่อความมั่นคงและยั่งยืนของสังคมและประเทศชาติในฐานะที่เป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพประชากรในอนาคตว่าควรจะต้องมีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2) หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาในฐานะที่เป็นหลักหรือหัวใจของการจัดการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากหลักสูตรได้ตั้งเป้าหมายของการศึกษา เนื้อหาสาระ แนวการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล การบริหารจัดการ การประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก ที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่เพื่อให้หลักสูตรบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

3) หลักสูตรมีความสำคัญต่อผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นกรอบการกำหนดแนวทางหรือนโยบายด้านการศึกษา ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร ตลอดจนการบริหาร

จัดการเอื้อต่อการใช้หลักสูตรได้อย่างมีคุณภาพ การใช้ทรัพยากรทางการศึกษทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการช่วยส่งเสริมและควบคุมคุณภาพการศึกษา

4) หลักสูตรมีความสำคัญต่อผู้สอนในฐานะที่เป็นเครื่องมือชี้แนะแนวทางการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน เพราะหลักสูตรจะทำให้ผู้สอนทราบเกี่ยวกับเป้าหมายรายวิชา เนื้อหาสาระแนวทางการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดและประเมินผล

5) หลักสูตรมีความสำคัญที่มีต่อผู้เรียนและผู้ปกครอง ในฐานะที่ช่วยทำให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการเข้ารับเข้าศึกษา อาทิเช่น เนื้อหาสาระ ระยะเวลา วิชาความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์เมื่อสำเร็จการศึกษา อีกทั้งยังช่วยในการวางแผนเรียนตลอดหลักสูตร

6) หลักสูตรมีความสำคัญต่อชุมชนในฐานะเป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งเป็นสมาชิกคนหนึ่งของชุมชน ให้มีลักษณะสอดคล้องกับความต้องการชุมชน

จากที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคคลให้เป็นคนดีต่อสังคม และมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาสังคม และเป็นตัวกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ตามกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์

2.1.4 การพัฒนาหลักสูตร

สันต์ ธรรมบำรุง (2527, น. 92) ได้กล่าวถึงความหมายของการพัฒนาหลักสูตรไว้ว่าการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) จะมีความหมายครอบคลุมถึงการสร้างหลักสูตรการวางแผน หลักสูตรการปรับปรุงหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรซึ่งเป็นการปรับปรุงคุณภาพของหลักสูตรให้ดีขึ้นทั้งระบบ ตั้งแต่เป้าหมาย การเรียนการสอน การใช้สื่อในการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดและประเมินผล

สัจจวรรณ ทรรพวุธ (2548, น. 108) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การทำให้หลักสูตร ดีขึ้น โดยการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการ หรือ การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจของแต่ละแห่ง โดยมีจุดมุ่งหมาย แนวทาง วิธีการ และ เนื้อหาสาระ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและพฤติกรรมตามที่กำหนด ในจุดมุ่งหมาย ของการศึกษา

Taba (1962, p. 454) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงและ ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเดิมให้ได้ประสิทธิภาพที่ดีขึ้น ทั้งในด้านวางจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาวิชา การเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายใหม่ที่วางไว้ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นการ เปลี่ยนแปลงทั้งระบบ หรือเปลี่ยนแปลงตั้งแต่จุดประสงค์และวิธีการ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้จะมี ผลกระทบกระเทือนต่อความคิดและความรู้สึกรักของทุกฝ่าย ส่วนการปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง การ เปลี่ยนแปลงหลักสูตรเพียงบางส่วน โดยไม่เปลี่ยนแปลงแนวคิดพื้นฐานของหลักสูตร

Good (1973, pp. 157-158) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การเกิดขึ้นได้ 2 ลักษณะ คือ การปรับปรุง แก้ไขและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรเป็นวิชาการพัฒนาหลักสูตร อย่างหนึ่ง เพื่อให้เหมาะสมกับสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนตามบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ ส่วนคำว่าเปลี่ยนแปลง หลักสูตร หมายถึงการปรับปรุง แก้ไขหลักสูตรให้ต่างไปจากเดิม

จากความหมายที่นักศึกษาศึกษาต่าง ๆ ได้กล่าวไว้สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรหมายถึง การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามเทคโนโลยี สภาพแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรมให้มีหลักสูตรที่ดียิ่งขึ้นและมีความทันสมัย โดยมีจุดมุ่งหมาย แนวทาง วิธีการ และเนื้อหาสาระ เพื่อให้ผู้สอนและนักเรียน นักศึกษามีความรู้ ความสามารถ ทักษะและพฤติกรรมที่กำหนดในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

2.2.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร

อิศเรศ พิพัฒน์มงคลพร และคณะ (2556) กล่าวถึงการประเมินหลักสูตรไว้ว่า การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลตัดสินคุณค่าของหลักสูตรหรือทบทวนเกี่ยวกับคุณภาพของหลักสูตรและหาคำตอบว่าหลักสูตรที่ประเมินนั้นมีคุณค่าเหมาะสมหรือมีสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายหรือไม่

อำนาจ จันทร์แป้น (2533) ได้ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตร คือกระบวนการประมาณค่าซึ่งเกี่ยวข้องกับการยอมรับคุณค่าเฉพาะบางอย่างของหลักสูตร และใช้เครื่องมือสังเกตหลายแบบเป็นพื้นฐานการตัดสินคุณค่า

มารุต พัฒนาผล (2561, น. 33) ได้ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ว่า การตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรในลักษณะการตัดสินคุณค่า (Value Judgment) ประเด็นต่าง ๆ ว่ามีคุณค่าตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์และนำผลการประเมินมาปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ความทันสมัยของเอกสารหลักสูตร คุณภาพการจัดการเรียนรู้ คุณภาพการวัดและการประเมินผล คุณภาพของผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษา เป็นต้น

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2542, น. 3-4) กล่าวไว้ว่า การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศสำหรับการตัดสินคุณค่าของโปรแกรมการศึกษา ผลผลิต กระบวนการ จุดมุ่งหมายของโครงการ หลักสูตร เพื่อออกแบบให้นำไปปฏิบัติและปรับปรุงให้บรรลุจุดมุ่งหมาย

จากความหมายของการประเมินหลักสูตรที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรเป็นวิธีการหรือขั้นตอนเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ของผู้ใช้หลักสูตรเพื่อนำข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ มาปรับปรุงหลักสูตรมีความทันสมัยตามสภาพแวดล้อมปัจจุบัน และปรับปรุงให้บรรลุจุดมุ่งหมาย

2.2.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

ทิตินา แคมมณี (2544, น. 134) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ดังนี้

- 1) เพื่อหาคุณค่าหลักสูตรนั้นโดยมองว่าหลักสูตรที่จัดทำขึ้นสามารถตอบสนองตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนั้นตรงตามความต้องการหรือไม่
- 2) เพื่อวินิจฉัยว่าการวางเค้าโครงและรูปแบบระบบของหลักสูตรตลอดจนการบริหารงานรวมทั้งการสอนตามหลักสูตร เป็นไปในทางที่ถูกแล้วหรือไม่
- 3) เพื่อวัดว่าผลผลิตเมื่อผู้เรียนนั้นสำเร็จการศึกษาแล้วเป็นอย่างไร

ศุณีย์ ภูพันธ์ (2546) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ดังนี้

- 1) เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตรนั้น โดยดูว่าหลักสูตรนั้นสามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรนั้นได้ตั้งไว้หรือไม่
- 2) เพื่ออธิบายและพิจารณาลักษณะของส่วนประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรในแง่ต่างๆ เช่น หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการวัดผลว่าสอดคล้องกันหรือไม่
- 3) เพื่อตัดสินใจว่าหลักสูตรมีคุณภาพดีหรือไม่ เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับการนำไปใช้มากน้อยเพียงใด
- 4) เพื่อตัดสินใจว่า การบริหารด้านงานวิชาการและการบริหารด้านหลักสูตรเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องหรือไม่
- 5) เพื่อติดตามผลผลิตจากหลักสูตร คือผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังจากผ่านกระบวนการทางการศึกษามาแล้วตามหลักสูตรว่าเป็นไปตามความมุ่งหมายหรือไม่
- 6) เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขสิ่งบกพร่องที่พบในองค์ประกอบต่าง ๆ ในหลักสูตร

จากที่มีนักวิชาการศึกษากล่าวถึงจุดมุ่งหมายที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรเป็นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ไม่ใช่เพื่อการพิสูจน์ข้อเท็จจริง แต่เป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงและพัฒนาส่วนประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร

2.2.3 ประโยชน์ของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพหรือคุณภาพของหลักสูตร การประเมินผลเป็นประโยชน์สำหรับในการจัดการศึกษา การจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรจำเป็นต้องอาศัยผลของการประเมินผลหลักสูตรเป็นสำคัญ ประโยชน์ของการประเมินผลหลักสูตรมีดังนี้

ศุณีย์ ภูพันธ์ (2546, น. 257-258) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินหลักสูตรไว้ดังนี้

- 1) ทำให้ทราบหลักสูตรที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นนั้นมีจุดเด่นหรือจุดด้อยอย่างไร ซึ่งเป็นประโยชน์ในการวางแผนปรับปรุงแก้ไขได้ตรงประเด็น นำมาซึ่งการทำให้หลักสูตรมีคุณภาพดียิ่งขึ้น

2) สร้างความน่าไว้วางใจ ความมั่นใจและความเชื่อถือ รวมทั้งค่านิยมที่มีต่อสถานศึกษาให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน

3) ช่วยสำหรับในการบริหารทางด้านวิชาการ ผู้บริหารจะได้ทราบว่าควรจะตัดสินใจและสนับสนุนช่วยเหลือ หรือบริการทางด้านใดบ้าง

4) ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในความสำคัญของการศึกษา

5) ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้การเรียนการสอนนักเรียน นักศึกษาได้ผลลัพธ์ที่ดี ด้วยความร่วมมือกันทั้งทางสถานศึกษา และครอบครัวของผู้เรียน

6) ให้ผู้ปกครองทราบความเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ เพื่อหาทางส่งเสริมและปรับปรุงแก้ไขร่วมกันระหว่างผู้ปกครองนักเรียนกับทางสถานศึกษา

7) ช่วยทำให้การประเมินผลเป็นระบบระเบียบ เนื่องจากว่ามีเครื่องมือ และหลักเกณฑ์ทำให้เป็นเหตุผลในทางวิทยาศาสตร์เพิ่มมากขึ้น

8) ช่วยชี้ให้เห็นถึงคุณค่าของหลักสูตร

9) ช่วยทำให้สามารถวางแผนการเรียนในอนาคตได้ ข้อมูลของการประเมินผลหลักสูตรชี้ให้เห็นเป้าหมายแนวทาง และขอบเขตสำหรับการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียน

สรุปได้ว่าประโยชน์ของการประเมินหลักสูตร เพื่อตรวจสอบจุดเด่น และจุดด้อยของหลักสูตรเพื่อนำข้อเสนอแนะนั้นมาปรับปรุงให้หลักสูตรมีความทันสมัยและตรงความต้องการของผู้ใช้หลักสูตรในอนาคต

2.2.4 ระยะเวลาของการประเมินหลักสูตร

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546, น. 252) ได้เสนอแนะการประเมินหลักสูตรโดยทั่วไปแล้วจะแบ่งออกได้เป็นจำนวน 3 ระยะด้วยกันคือ

ระยะที่ 1 การประเมินหลักสูตรก่อนนำหลักสูตรไปใช้ (Project Analysis)

ในช่วงระหว่างที่มีการสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรอาจมีการดำเนินงานการตรวจทานทุกขั้นตอนของการจัดทำนับตั้งแต่การกำหนดเป้าหมาย ตลอดไปจนกระทั่งการกำหนดการวัดและการประเมินผลการเรียนซึ่งสามารถทำได้ 2 ลักษณะคือ 1) ประเมินหลักสูตรเมื่อสร้างหลักสูตรฉบับร่าง

เสร็จก่อนแล้วจะนำหลักสูตรไปใช้จริงจะต้องมีการประเมินหลักสูตรเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรฉบับร่างและองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรการประเมินหลักสูตรในระยะนี้จำเป็นต้องอาศัยข้อคิดเห็นจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านพัฒนาหลักสูตรหรือในศาสตร์ที่ต้องการพัฒนาหลักสูตร ทางด้านวิชาชีพครูทางการวัดผลหรือจะให้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญวิเคราะห์หรือพิจารณาก็ได้ 2) ประเมินหลักสูตรในขั้นทดลองใช้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขส่วนที่มีข้อบกพร่องหรือเป็นปัญหา ให้มีความสมบูรณ์เพื่อให้หลักสูตรนั้นมีประสิทธิภาพสำหรับการนำไปใช้ต่อไป เพื่อหาข้อบกพร่องอุปสรรค จะได้แก้ไขให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ระยะที่ 2 การประเมินหลักสูตรระหว่างการใช้หลักสูตร

ในขณะที่มีการดำเนินการใช้หลักสูตรที่ทำขึ้น ควรมีการประเมินหลักสูตรเพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้ดีมากน้อยเพียงใดหรือมีข้อบกพร่องในจุดใดบ้าง เพื่อจะได้แก้ไขปรับปรุงหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม

ระยะที่ 3 การประเมินหลักสูตรหลังการใช้หลักสูตร

หลังจากที่มีการใช้หลักสูตรมาระยะหนึ่งแล้ว หรือครบกระบวนการเรียบร้อยแล้ว ควรจะประเมินหลักสูตรทั้งระบบ เพื่อสรุปผลการตัดสินใจว่าหลักสูตรที่จัดทำขึ้นนั้นควรจะดำเนินการใช้ต่อไป หรือควรปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นหรือควรยกเลิก

จากการศึกษาระยะเวลาการประเมินหลักสูตรสามารถสรุปได้เป็น 3 ระยะคือ 1) การประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้ โดยต้องผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญตามศาสตร์ต่าง ๆ ที่ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรขึ้น 2) การประเมินหลักสูตรระหว่างการใช้หลักสูตร นำข้อบกพร่องนั้นมาแก้ไขและปรับปรุงได้เหมาะสม 3) การประเมินหลักสูตรหลังการใช้หลักสูตร ประเมินหลักสูตรเมื่อดำเนินการใช้หลักสูตรครบตามที่พัฒนาขึ้น

2.2.5 เกณฑ์ในการประเมินหลักสูตร

Brady (1992 อ้างถึงใน มารุต พัฒนาผล, 2558, น. 43) การประเมินหลักสูตรมีเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาประสิทธิภาพการประเมินหลักสูตรมีทั้งสิ้น 3 ด้าน ได้แก่ 1) เกณฑ์ความเป็นวิทยาศาสตร์ 2) เกณฑ์การนำไปปฏิบัติใช้งานได้จริง และ 3) เกณฑ์ความคุ้มค่า ซึ่งก่อนจะดำเนินการประเมิน

หลักสูตรจำเป็นต้องมีการวางแผนการดำเนินการให้การประเมินหลักสูตรมีประสิทธิภาพครอบคลุม ทั้ง 3 ด้าน โดยแต่ละด้านมีสาระสำคัญดังนี้

1) เกณฑ์ความเป็นวิทยาศาสตร์ (Scientific Criteria) หมายถึงความถูกต้องชัดเจน และเชื่อถือได้ของการประเมินหลักสูตร มีประเด็นที่ต้องพิจารณา 4 ประเด็น ได้แก่

1.1) ความเที่ยงตรงภายใน (Internal Validity) หมายถึง การประเมินหลักสูตรได้ข้อมูลสารสนเทศ หรือข้อสรุปของการประเมิน ตรงกับสภาพความเป็นจริงของการดำเนินงาน

1.2) ความเที่ยงตรงภายนอก (External Validity) หมายถึง ผลการประเมินหลักสูตรที่เก็บรวบรวมข้อมูลในการดำเนินงานเพียงบางส่วน อาทิเช่น เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เป็นต้น สามารถสรุปอ้างอิง (Generalization) ไปยังบริบทอื่นภายในหลักสูตรเดียวกันได้เช่น สังเกตพฤติกรรมการมีจิตอาสาของผู้เรียนบางคน แล้วทำการสรุปข้อค้นพบจากการสังเกตนั้น ไปยังผู้เรียนทั้งหมดได้อย่างถูกต้อง เป็นต้น

1.3) ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง การประเมินหลักสูตรที่ใช้กระบวนการ หรือเครื่องมือที่แตกต่างกันหรือใช้ผู้ประเมินเป็นคนละคนกันแต่ก็ยังได้ผลการประเมินที่ตรงกัน

1.4) ความเป็นปรนัย (Objectivity) หมายถึง การประเมินหลักสูตรที่มีความเป็นรูปธรรม ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้ประเมินที่มีความรู้และประสบการณ์ ตลอดจนความชำนาญเพียงพอ จะมีความเห็นตรงกันในผลการประเมิน

2) เกณฑ์การนำไปปฏิบัติได้จริง (Practical Criteria) หมายถึง วิธีการ ที่กำหนด เพื่อให้การประเมินหลักสูตรมีความเป็นไปได้จริงในระดับการปฏิบัติมีใจความสำคัญที่ต้องพิจารณา 6 ประเด็น ได้แก่

2.1) ความสอดคล้องกับเป้าหมายของการประเมิน (Relevance) หมายถึง การประเมินหลักสูตรมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของการประเมิน ซึ่งการประเมิน หลักสูตร ที่ไม่

ตรงประเด็นหรือไม่สอดคล้องกับเป้าหมายการประเมินเปรียบเสมือนการตอบคำถาม ไม่ตรงกับ
 โจทย์การประเมิน

2.2) ความมีคุณค่าและความสำคัญ (Importance) หมายถึง ผลของการ
 ประเมินหลักสูตรเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ส่งผลให้เกิด
 การปรับปรุง หลักสูตรได้จริง

2.3) ความมีขอบเขตที่ชัดเจน (Scope) หมายถึง การประเมินหลักสูตร ที่
 กำหนดขอบเขตของการประเมินไว้อย่างชัดเจน ครอบคลุมสิ่งที่มุ่งประเมิน หัวข้อการประเมิน
 รวมทั้งบุคคลผู้ให้ข้อมูล มาตรฐานการประเมินหรือหลักเกณฑ์รวมทั้งระยะเวลาของการประเมินซึ่ง
 หลักเกณฑ์ ด้านการปฏิบัติได้จริงในด้านความตรงประเด็น ความมีคุณค่าและความสำคัญและมี
 ขอบเขตชัดเจน ดังที่กล่าวมา มีเชื่อมโยงกัน และมีความสำคัญเท่าเทียมกัน

2.4) ความน่าเชื่อถือ (Credibility) หมายถึง ผลการประเมินหลักสูตรไม่ว่า
 จะเป็นข้อค้นพบจากการประเมินหรือข้อเสนอแนะที่มีต่อหลักสูตร มีความน่าเชื่อถือซึ่งเกิดมาจาก
 กระบวนการประเมินทั้งหมด ตั้งแต่คณะกรรมการประเมิน วิธีการและเครื่องมือ การวิเคราะห์ข้อมูล
 ความเป็นมาตรฐานของเกณฑ์ที่ใช้การประเมิน

2.5) ความเหมาะสมของเวลา (Timelines) หมายถึง การประเมิน หลักสูตร
 ที่มีระยะเวลากำหนดในดำเนินการอย่างเหมาะสม และเพียงพอต่อการประเมินหลักสูตร ไม่น้อย
 เกินไปจนส่งผลทำให้เกิดความเร่งรีบดำเนินการประเมินหลักสูตรและไม่ยาวนานจนเกินไปจนทำ
 ให้ได้ผลการประเมินเกิดความล่าช้า ไม่ทันเหตุการณ์ หรือล่าสมัย

2.6) การเผยแพร่ผลการประเมิน (Pervasiveness) หมายถึงการประเมิน
 หลักสูตรที่เผยแพร่ผลของการประเมินให้กับบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น ผู้บริหาร ผู้สอน
 ชุมชน ผู้ปกครอง และผู้เรียน เป็นต้น รวมทั้งบุคคลที่มีความต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศจากการ
 ประเมิน อาทิเช่น นักวิจัย ผู้บริหาร ระดับสูง เป็นต้น

3) เกณฑ์ด้านความคุ้มค่า (Prudential Criteria) เป็นหลักการที่กำหนดไว้ เพื่อให้การ
 ประเมินหลักสูตรมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งความมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ

หมายถึง การประเมินหลักสูตรต้องใช้ทรัพยากรที่มีอยู่น้อยที่สุด แต่ได้ผลการประเมินที่มี ประโยชน์สูงสุด นำไปสู่การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้มีคุณภาพมากขึ้น

จากการศึกษาทฤษฎีของเกณฑ์ในการประเมินหลักสูตรจากนักการศึกษาได้กล่าวไว้ สามารถสรุปเกณฑ์การประเมินหลักสูตรได้คือ ต้องมีความเที่ยงตรงทั้งภายในและภายนอก เชื่อถือ และยอมรับได้ มีความเป็นปรนัยของการประเมิน สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย มีการจัดลำดับ ความสำคัญ ทันต่อเวลา และมีประสิทธิภาพ

2.2.6 ขั้นตอนในการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการในการพิจารณาคุณค่าหรือค่านิยมของหลักสูตร หลังทำการจัดการเรียนการสอน ขั้นตอนหรือวิธีการประเมินจึงมีความสำคัญมาก ซึ่งนักการศึกษา หลายท่านได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับขั้นตอนในการประเมินหลักสูตร ดังนี้

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) และ สุณีย์ ภูพันธ์ (2546) ได้เสนอแนวคิดในการกำหนด ขั้นตอนการประเมินหลักสูตรไว้สอดคล้องกันว่า ในการประเมินหลักสูตรนั้นผู้ประเมินควร ดำเนินการขั้นตอนอย่างเป็นระบบดังต่อไปนี้ คือ

1) ขึ้นกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการประเมิน การกำหนดเป้าหมายในการประเมินเป็นขั้นตอนแรกของวิธีการในการดำเนินการประเมินหลักสูตร ผู้ประเมินต้องกำหนด วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการประเมินให้ชัดเจนว่าต้องการประเมินอะไร ในส่วนใดด้วย และมี วัตถุประสงค์อย่างไร เช่น ต้องการประเมินเอกสารหลักสูตร เพื่อตรวจสอบว่าเอกสารหลักสูตร ถูกต้องสมบูรณ์ครบถ้วน สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมาก น้อยแค่ไหน หรือจะประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ในเรื่องอะไร มากน้อยแค่ไหน หรือการนำ หลักสูตรไปใช้ทั้งหมด หรือประเมินหลักสูตรทั้งระบบกลไก การกำหนดวัตถุประสงค์ในการ ประเมินที่ชัดเจน จะทำให้สามารถกำหนดวิธี เครื่องมือ และขั้นตอนในการประเมินได้อย่างถูกต้อง และทำให้การประเมินหลักสูตรดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ และได้ผลถูกต้องเป็นที่เชื่อถือได้

2) ขึ้นกำหนดหลักเกณฑ์แนวทางการที่จะใช้สำหรับการประเมินผล การกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินเปรียบเสมือนเข็มทิศที่จะนำไปสู่เป้าหมายของการประเมิน เกณฑ์การ

ประเมินเป็นเครื่องบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตรที่ถูกประเมิน การกำหนดแนวทางการที่จะใช้ในการประเมินผล ทำให้สามารถดำเนินงานไปตามขั้นตอนอย่างราบรื่น

3) ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหรือเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ที่จะส่งผลทำให้การประเมินนั้นน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหรือเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีหลายอย่าง ซึ่งผู้ประเมินจะต้องเลือกใช้และสร้างอย่างมีคุณภาพ มีความเชื่อถือได้และมีความเที่ยงตรงสูง

4) ขั้นตอนรวบรวมข้อมูล ในขั้นการรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้ประเมินต้องเก็บรวบรวมข้อมูลตามขอบเขตและระยะเวลาที่กำหนดไว้

5) ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล ในขั้นนี้ผู้ประเมินจำเป็นต้องกำหนดแนวทางการจัดระบบข้อมูลพิจารณาเลือกใช้สถิติสำหรับการใช้ข้อมูลที่เหมาะสม แล้วจึงวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเหล่านั้นโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

6) ขั้นสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผลของการประเมิน ในขั้นนี้ผู้ประเมินสรุปและรายงานผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต้น ผู้ประเมินจำเป็นที่จะต้องพิจารณารูปแบบของรายงานผลว่าควรอยู่ในรูปแบบใด และการรายงานจะมุ่งนำเสนอข้อมูลที่บ่งชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรมีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใด มีส่วนใดที่ควรจะดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงหรือยกเลิกอย่างไรบ้าง

สมคิด พรหมจ้อย และสุพัตร์ พิบูลย์ (2544) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการประเมินหลักสูตรเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1) กำหนดหลักการและเหตุผลของการประเมินหลักสูตร ตลอดจนความจำเป็นหรือความสำคัญของการประเมินหลักสูตร

2) วิเคราะห์หลักสูตรที่มุ่งประเมิน

3) กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน

4) ออกแบบการประเมินหลักสูตร

5) การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

- 6) การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 7) กำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานของการประเมิน
- 8) การวิเคราะห์ข้อมูล
- 9) การรายงานผลการประเมิน

จากการศึกษาทฤษฎีของขั้นตอนในการประเมินหลักสูตรจากนักการศึกษาได้กล่าวไว้สามารถสรุปดังนี้ ขั้นตอนการประเมินหลักสูตรเป็นการกำหนดทิศทางของการประเมินหลักสูตร โดยจะมีขั้นตอนหลัก ๆ ได้แก่ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมิน 2) การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในการประเมิน 3) การออกแบบเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่อง 4) ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล 5) การรายงานผลวิเคราะห์

2.3 แนวคิดในการประเมินหลักสูตรแบบ CIPPI Model

แนวคิดการประเมินของสตัฟเฟิลบีม ในปี ค.ศ.1971 (Stufflebeam, 1971) ได้แต่งหนังสือทางการประเมินออกมาหนึ่งเล่มชื่อ “Educational Evaluation and Decision Making” หนังสือเล่มนี้ได้เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางเพราะว่าให้แนวความคิดรวมทั้งกระบวนการทางวัดผลและการประเมินผล ได้อย่างน่าสนใจ และทันสมัย นอกจากนั้นสตัฟเฟิลบีม ก็ได้แต่งหนังสือเกี่ยวกับการประเมิน และรูปแบบของการประเมินอีกหลายเล่มอย่างต่อเนื่อง จึงกล่าวได้ว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาแนวความคิด ทฤษฎีการประเมิน จนเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในปัจจุบันเรียกว่า CIPP Model โดยให้คำจำกัดความว่าหมายถึง กระบวนการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศที่มีประโยชน์การนำไปใช้เป็นทางเลือกประกอบการตัดสินใจ มีเป้าหมายเพื่อเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องไว้ใช้สำหรับการตัดสินใจ ผู้ทำการประเมินจะรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลที่ได้รับจากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารสำหรับการประเมินหลักสูตร (เชาว์ อินัย, 2553, น. 125) การประเมินตามรูปแบบ CIPP Model จะมุ่งการประเมินสถานการณ์ต่าง ๆ ของหลักสูตรแบ่งออกเป็น 4 ส่วนได้แก่

- 1) การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินสภาพปัญหาและสิ่งที่มีความต้องการของสังคมตลอดจนปรัชญาและแนวคิดต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหา

2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) เป็นการตรวจสอบสภาพรวมทั้งความพร้อมของปัจจัยต่าง ๆ ในการผลิตบัณฑิต เช่น อาคาร สถานที่ ตำรา ห้องเรียน อุปกรณ์ การเรียนการสอน และงบประมาณ ฯลฯ

3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ และการบริหารหลักสูตร วิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนวิธีการส่งเสริมการใช้หลักสูตร เป็นต้น

4) การประเมินผลลัพธ์ (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินผลผลิตหรือผู้สำเร็จการศึกษาว่ามีคุณภาพตรงกับเจตนาธรรม และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือ เป็นไปตามความคาดหวังหรือความต้องการของสังคมเพียงใด อาจใช้วิธีประเมินจากความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา (Stufflebeam, 1971)

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว มาเรียม นิลพันธุ์ (2553, น. 31-32) ได้กล่าวถึงรูปแบบประเมิน CIPP Model ที่ต่อมาขยายผลผลิตเป็น IEST อีกจึงเป็น CIPP_{IEST} Model เป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้หลักการและเหตุผลมากำหนดจุดมุ่งหมาย การประเมินสภาพแวดล้อมช่วยให้ผู้พัฒนาหลักสูตรรู้สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและสืบเนื่องมาจากปัญหาอะไร โดยประเด็นการประเมินบริบทครอบคลุม เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ จุดหมาย โครงสร้างหลักสูตร

2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลมาช่วยตัดสินใจว่าจะใช้ทรัพยากรหรือสรรพกำลังต่าง ๆ ที่มีอยู่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรได้อย่างไร โดยมีประเด็นการประเมินปัจจัยนำเข้าครอบคลุม เกี่ยวกับงบประมาณ สถานที่ อาคาร คุณวุฒิ คุณลักษณะ ผู้สอน ประสบการณ์ของผู้บริหาร จำนวนคุณภาพของผู้เรียน อุปกรณ์ สื่อ หนังสือตำรา วัสดุ และการสนับสนุนส่งเสริมของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินที่มีเป้าหมายเพื่อสืบค้นจุดแข็ง จุดอ่อน หรือจุดที่ควรพัฒนาปรับปรุง ของรูปแบบการดำเนินงานตามที่คาดหวังไว้ หรือจุดแข็ง จุดอ่อน หรือจุดที่ควรพัฒนาปรับปรุง ของการดำเนินงานในหลักสูตรเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจในการเลือกวิธีการต่อไป โดยประเด็นการประเมินกระบวนการครอบคลุมเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร การกำกับติดตาม การจัดการเรียนการสอน การวัด และการประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา

4) ด้านผลผลิต (Product Evaluation) มีเป้าหมายจะตรวจสอบว่าผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน และผู้สำเร็จการศึกษานั้นเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่คาดหวังไว้มากน้อยเพียงใด ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ความสามารถ สมรรถนะ และคุณธรรม จริยธรรม เจตคติ รวมทั้งความสามารถในการนำความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ความสามารถ ประสพการณ์ จากการเรียนการสอนในหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติงานจริงได้หรือไม่อย่างไร โดยประเด็นการประเมินผลผลิตครอบคลุมเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรม

ต่อมาได้มีการขยายแนวคิดโดยการขยายผลผลิต (Product : P) ออกเป็น IEST โดย

I (Impact) เป็นผลกระทบที่นอกเหนือจากผลผลิตที่ต้องการให้เกิด

E (Effectiveness) เป็นประสิทธิผลที่เกิดขึ้น

S (Sustainable) เป็นความยั่งยืนของผลที่เกิดขึ้น

T (Transportation) เป็นผลที่สามารถถ่ายทอดขยายผลต่อเนื่องได้

ผลจากการขยายแนวคิดทำให้การประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของ CIPP Model มีการขยายการประเมินผลผลิต (Product) โดยส่วนใหญ่จะขยายผลการประเมินผลผลิตครอบคลุมถึงผลกระทบ (Impact) ด้วยคือเน้นการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) ที่มีเป้าหมายเพื่อพิจารณาที่ นอกเหนือจากวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ว่าจะทำให้เกิดผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ โดยประเด็นการประเมินผลกระทบครอบคลุมเกี่ยวกับการศึกษาต่อ การมีงานทำ การได้รับรางวัลระดับชาติและนานาชาติ การเป็นที่ยอมรับในการทำงาน การมีชื่อเสียงของสถาบันการศึกษา การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

การประเมินในรูปแบบ CIPP Model เป็นการประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ซึ่งในปัจจุบันมีปัจจัยภายนอกต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดำเนินงานภายในหลักสูตรจึงได้มีการขยายกรอบแนวคิดเพิ่มเติมขึ้นได้แก่ CIPPI Model โดยประเมินด้านผลกระทบ เพื่อให้การประเมินครอบคลุมการดำเนินงานของหลักสูตรในทุก ๆ

2.4 หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563)

หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เป็นหลักสูตรปริญญาตรีทางปฏิบัติการ จัดการเรียนการสอนเป็นแบบภาษาไทย และรับเฉพาะนักศึกษาไทย เริ่มเปิดทำการศึกษาดังตั้งตั้งแต่ พ.ศ. 2558 จนถึงปัจจุบัน โดยจัดการศึกษาที่วิทยาเขตสาขลา ซึ่งมีการกำหนดจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 4 ปี 140 หน่วยกิต แบ่งเป็น 1)หมวดวิชาทั่วไป 32 หน่วยกิต 2)หมวดวิชาเฉพาะ 102 หน่วยกิต และ 3)หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต เมื่อสำเร็จการศึกษาก็จะได้รับปริญญา เทคโนโลยีบัณฑิต (การออกแบบสื่อดิจิทัล) Bachelor of Technology (Digital Media Design) โดยไม่มีวิชาเอก และสามารถประกอบอาชีพ อาทิเช่น นักออกแบบสื่อดิจิทัล, นักออกแบบเทคนิคพิเศษ, นักออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์, นักออกแบบงานกราฟิก, พนักงานรัฐวิสาหกิจ, ครู อาจารย์ในสถาบันการศึกษา และอาชีพอิสระ

2.4.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1) เพื่อผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการออกแบบสื่อดิจิทัลให้มีคุณธรรมและจริยธรรม โดยต้องเข้าใจและซาบซึ้งในวัฒนธรรม มีวินัยต่อตนเองและสังคม สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ วิเคราะห์และประเมินผลกระทบจากการใช้ความรู้ทางเทคโนโลยีต่อบุคคลองค์กรสังคมและสิ่งแวดล้อมได้ รวมถึงมีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพของตน

2) เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้และความเข้าใจทางคณิตศาสตร์พื้นฐาน วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี พื้นฐานการบริหารจัดการและเศรษฐศาสตร์ เพื่อการประยุกต์กับงานทางด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง และสร้างนวัตกรรมทางเทคโนโลยี รวมถึงมีทักษะในการใช้ความรู้ความสามารถเชื่อมโยงบูรณาการความรู้ทางเทคโนโลยีเพื่อพัฒนางานด้านการออกแบบสื่อดิจิทัล และในประกอบวิชาชีพอื่นๆที่เกี่ยวข้องได้

3) เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีทักษะทางปัญญา มีความคิดอย่างมีวิจารณญาณที่ดี สามารถรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ สรุปประเด็นปัญหา และแก้ไขปัญหาทางด้านเทคโนโลยีได้อย่างมีระบบ รวมถึงมีจินตนาการ และความยืดหยุ่นในการปรับใช้องค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการพัฒนานวัตกรรมหรือต่อยอดองค์ความรู้จากเดิมได้อย่างสร้างสรรค์

4) เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนที่หลากหลาย และสามารถสนทนาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้ วางแผนและรับผิดชอบในการพัฒนาการเรียนรู้ทางด้านเทคโนโลยีทั้งของตนเองและสอดคล้องกับทางวิชาชีพ รู้จักบทบาท หน้าที่ จิตสำนึกความรับผิดชอบด้านความปลอดภัยในการทำงาน

5) เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะใช้คอมพิวเตอร์ การวิเคราะห์ข้อมูลหรือการแสดงสถิติประยุกต์ ใช้เครื่องมือการคำนวณและเครื่องมือทางเทคโนโลยี เพื่อประกอบวิชาชีพในสาขาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องได้

6) เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีทักษะปฏิบัติการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์พื้นฐานรวมถึงเทคโนโลยีเพื่อประกอบวิชาชีพในสาขาที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย รวมถึงการทำงานในรูปแบบโครงการ (Project Oriented) และสามารถปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการได้

2.4.2 การประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ตารางที่ 2.1 การประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Domain	วิธีการสอน/การจัดการเรียนรู้	วิธีวัดและประเมินผล
1. คุณธรรม จริยธรรม	1. ปลูกฝังให้นักศึกษามีระเบียบ วินัย คุณธรรม และ จริยธรรม โดยเน้นเรื่องการเข้าชั้น เรียน การแต่งกายให้เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย 2. นักศึกษาต้องมีความรับผิดชอบโดยฝึกให้มีการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นผู้นำกลุ่มและเป็นสมาชิกกลุ่มที่ดี 3. อาจารย์ผู้สอนทุกคนต้องสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ในการสอนทุกรายวิชา 4. จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	1. ประเมินจากการเข้าชั้นเรียน การส่งงานตามกำหนดที่มอบหมายและการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน 2. ประเมินจากการมีวินัยในการร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร 3. ปริมาณการทำทุจริตในการสอบ 4. ผลการประเมินจากการที่ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

ตารางที่ 2.1 การประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของ
หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ (ต่อ)

Domain	วิธีการสอน/การจัดการเรียนรู้	วิธีวัดและประเมินผล
2. ด้าน ความรู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. การบรรยายในชั้นเรียนและการถาม ตอบ 2. มอบหัวข้อเรื่องให้ค้นคว้าและทำ รายงานทั้งเดี่ยวและกลุ่ม 3. ทำรายงานเปรียบเทียบความรู้จาก ห้องเรียนกับการทำงานจริงภาคปฏิบัติ 4. อภิปรายกลุ่ม โดยให้ผู้สอนตั้งคำถาม ตามระบบการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง 5. มีการศึกษานอกสถานที่และทำ รายงาน 6. สอน โดยการสาธิตและฝึกปฏิบัติใน ห้องปฏิบัติการ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การทดสอบย่อย 2. การสอบกลางภาคเรียนและปลายภาค เรียน 3. ประเมินจากผลงานที่ผู้เรียนจัดทำ 4. ประเมินผลจาก โครงการที่ผู้เรียน นำเสนอ 5. ประเมินผลจากรายงานที่ผู้เรียน นำเสนอหน้าชั้นเรียน 6. ประเมินผลจากการฝึกปฏิบัติใน ห้องปฏิบัติการ
3. ด้าน ทักษะทาง ปัญญา	<ol style="list-style-type: none"> 1. กรณีศึกษาทางการประยุกต์ใช้กับ เทคโนโลยีและด้านการออกแบบสื่อ ดิจิทัล 2. การอภิปรายกลุ่ม 3. ให้นักศึกษามีโอกาสปฏิบัติจริง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินตามสภาพจริงจาก ผลงาน และการปฏิบัติของนักศึกษา 2. ทดสอบโดยใช้แบบทดสอบหรือการ สัมภาษณ์
4. ด้าน ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่าง บุคคล และ ความ รับผิดชอบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดการทำงานกลุ่มโดยให้ หมุนเวียนการเป็นผู้นำและผู้รายงาน 2. ให้คำแนะนำในการเข้าร่วมกิจกรรม สโมสร กิจกรรมของมหาวิทยาลัยฯ 3. ให้ความสำคัญในการแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบและการให้ความ ร่วมมือ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีความรับผิดชอบในการกระทำของ ตนเองและรับผิดชอบงานในกลุ่ม 2. สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นใน แก้ไขสถานการณ์ทั้งส่วนตัวและ ส่วนรวมพร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่าง พอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม

ตารางที่ 2.1 การประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของ
หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ (ต่อ)

Domain	วิธีการสอน/การจัดการเรียนรู้	วิธีวัดและประเมินผล
	4. ส่งเสริมให้นักศึกษากลับแสดงออก และเสนอข้อคิดเห็น โดยการอภิปราย และเสวนางานที่มอบหมาย	3. มีความรับผิดชอบการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของตนเองและทางวิชาชีพ อย่างต่อเนื่อง 4. มีความสามารถในการจัดการกับ ทรัพยากรเพื่อการทำงาน
5. ด้าน ทักษะการ คิดวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ	1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา ต่าง ๆ ให้นักศึกษาได้วิเคราะห์ สถานการณ์เสมือนจริง 2. นำเสนอการแก้ปัญหาที่เหมาะสม 3. เรียนรู้เทคนิคการประยุกต์ เทคโนโลยีเพื่อการออกแบบใน หลากหลายสถานการณ์	1. ประเมินจากการเลือกใช้เลือกใช้ เครื่องมือทางเทคโนโลยีเพื่อการ ออกแบบหรือคณิตศาสตร์และสถิติเพื่อ การแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม 2. ประเมินจากความสามารถใน อธิบาย ถึงข้อจำกัดเหตุผลในการ เลือกใช้เครื่องมือต่าง ๆ การ อภิปราย กรณีศึกษาต่าง ๆ การนำเสนอ แนวคิดของการแก้ไขปัญหา ผลการ วิเคราะห์ประสิทธิภาพ ต่อนักศึกษาใน ชั้นเรียน
6. ด้านการ ปฏิบัติงาน หรือด้าน ทักษะพิสัย	1. กำหนดกิจกรรมในรายวิชาที่ต้องใช้ ทักษะ เครื่องมือ อุปกรณ์ ที่เกี่ยวข้อง กับวิชาชีพ 2. นำผลงานในรายวิชาส่งประกวดด้าน สื่อดิจิทัล 3. มอบหมายโครงการ ทดสอบ และ ปรับปรุงแก้ไขผลงาน 3. ทำเลมรายงานการปฏิบัติงานใน รายวิชาสหกิจและติดตาม	1. ประเมินจากการมีส่วนร่วม 2. การนำเสนอผลงาน และรายงาน หรือ เพิ่มสะสมผลงาน 3. ประเมินผลการฝึกสหกิจศึกษา

ที่มา : อาจารย์ประจำหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล, 2563

จากที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ พบว่าหลักสูตรได้เปิดทำการเรียนการสอนครั้งแรกในปีการศึกษา 2558 และได้ปรับปรุงหลักสูตรจำนวน 1 ครั้งในปีการศึกษา 2563 มีจำนวนหน่วยกิตรวมทั้งหลักสูตร 140 หน่วยกิต หลักสูตรเน้นทำการผลิตบัณฑิตให้สามารถประกอบอาชีพในสายงานดิจิทัล

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร โดยใช้รูปแบบ CIPPI Model ซึ่งเป็นรูปแบบที่มีการขยายขอบเขตการประเมินด้านผลกระทบ จากรูปแบบ CIPP Model ซึ่งเป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ พบว่ามีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

ออกัสติน สุกิโย ปีโตโย, เชิดชัย เลิศจิตรเลขา, พิเชฐ แสงเทียน, อินโทนี ลี ดัก, และสุรชัย ชุ่มศรีพันธ์ (2564, น. 21-40) ได้ทำการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม ปรับปรุง พ.ศ. 2556 คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม และ 2) ประเมินผลกระทบของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม โดยผู้วิจัยใช้รูปแบบการประเมิน CIPPI Model กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 49 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหาร 4 คน 2) อาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน 7 คน 3) นักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 11 คน 4) มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา 15 คน 5) ผู้ใช้บัณฑิตจำนวน 10 คน และบาทหลวงประจำชั้นปี 2 คน รวมทั้งสิ้น 49 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านบริบทพบว่า วัตถุประสงค์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับนโยบายของสภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย และวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ปรัชญา พันธกิจ นโยบายของวิทยาลัย ตลอดจนนโยบายตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 2) ด้านปัจจัยนำเข้า

พบว่าโครงสร้างหลักสูตรรายวิชาที่เปิดสอน เนื้อหารายวิชา อาคารสถานที่ อาจารย์ นักศึกษา และความร่วมมือของชุมชน มีความเหมาะสม ความพร้อมอยู่ในระดับดีมาก 3) ด้านกระบวนการพบว่าการบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 4) ด้านผลผลิต พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรู้ความสามารถและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 5) ด้านผลกระทบพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความเป็นผู้นำสามารถนำความรู้ความสามารถไปประยุกต์ใช้ มีความริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงานอยู่ในระดับมาก

ชัชวาล หังสพฤกษ์, จักกฤษณ์ โปณะทอง, และจตุพล ยงสร (2563, น. 2364-2376) ได้ทำการประเมินหลักสูตรบริการธุรกิจบัณฑิต (นานาชาติ) ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินหลักสูตรบริการธุรกิจบัณฑิต (นานาชาติ) ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยใช้การประเมินหลักสูตรแบบซิปปี (CIPPIEST Model) ประกอบด้วย 8 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการผลิต ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายโยงความรู้ กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 569 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากร จำนวน 100 คน นักศึกษาจีน จำนวน 269 คน ศิษย์เก่าจีน จำนวน 100 คน และผู้ใช้บัณฑิตจีน จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านบริบท มีความเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก 2) ด้านปัจจัยนำเข้า มีความเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก 3) ด้านกระบวนการผลิต มีความเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก 4) ด้านผลผลิต มีความเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก 5) ด้านผลกระทบ มีความเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก 6) ด้านประสิทธิผล มีความเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก 7) ด้านความยั่งยืน มีความเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และ 8) ด้านการถ่ายโยงความรู้ มีความเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก จึงกล่าวได้ว่าในการประเมินหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีครั้งนี้ ผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากร นักศึกษาจีน ศิษย์เก่าจีน และผู้ใช้บัณฑิตจีน มีความเห็นสอดคล้องตรงกันว่าหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีมีความเหมาะสมในระดับมาก

กึ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล (2561, น. 132-145) ได้ทำการประเมินหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (5 ปี) คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้รูปแบบ

การประเมิน CIPPI Model โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (5 ปี) ในด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และผลกระทบ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (5 ปี) ในด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และผลกระทบ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) ผู้ทรงคุณวุฒิ 2) อาจารย์ 3) บัณฑิต 4) นิสิต 5) ผู้ใช้บัณฑิต 6) ผู้บริหารคณะมนุษยศาสตร์ และ 7) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูพี่เลี้ยง รวมทั้งสิ้น 200 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัย พบว่า ผลการประเมินด้านบริบท พบว่า แผนการดำเนินงานของหลักสูตร และจุดแข็ง หรือจุดอ่อนของหลักสูตรมีความเหมาะสม ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร คุณสมบัติของผู้เรียน/การสอบคัดเลือก คุณสมบัติของอาจารย์ที่สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และงบประมาณในการผลิตบัณฑิต มีความเหมาะสมผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่า ด้านพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การจัดการเรียนการสอน และการให้บริการ และการสนับสนุน การบริหารหลักสูตร และการประกันคุณภาพ มีความเหมาะสม ผลการประเมินด้านผลผลิต พบว่า นิสิตที่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดในหลักสูตร ในปีการศึกษา 2555 – 2559 คิดเป็นร้อยละ 58 ทั้งนี้ นิสิตสามารถสอบเป็นข้าราชการครูได้ คิดเป็นร้อยละ 87.50 รอเรียกบรรจุคิดเป็นร้อยละ 8.33 และกำลังศึกษาต่อคิดเป็นร้อยละ 4.17 ผลการประเมินด้านผลกระทบ พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบัณฑิต และมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตส่วนใหญ่เหมาะสมในระดับมากที่สุด

อากาศ เปรี้ยวนี้ม (2561, น. 90-110) ได้ทำการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาวิทาลัยกรุงเทพมหานคร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตามรูปแบบ CIPPI โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาพยาบาลศาสตร พ.ศ. 2552 ตามรูปแบบ CIPPI Model เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือผู้บริหาร คณะกรรมการวิชาการ อาจารย์พยาบาลในคณะพยาบาลศาสตร มหาวิทาลัยกรุงเทพมหานคร จำนวน 20 คน และผู้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานจำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านบริบท วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความ

สอดคล้องกับปรัชญา พันธกิจและวิสัยทัศน์ของคณะฯ ระบุความเป็นผู้นำทางด้านสุขภาพ ตอบสนองความต้องการด้านสุขภาพในยุคปัจจุบัน ส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะเชิงวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ ส่วนโครงสร้างของหลักสูตร และรายวิชาที่จัดในหลักสูตร มีความเหมาะสมระดับมากถึงปานกลาง 2) ด้านปัจจัยนำเข้า อาจารย์ผู้สอนมีคุณภาพและมีความรอบรู้ในเนื้อหาสาระวิชาที่สอนเป็นอย่างดี ปัจจัยเกื้อหนุนในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมพอเพียง 3) ด้านกระบวนการ นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในทางคลินิกได้ มีการจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสม มีวิธีการประเมินผลที่หลากหลาย เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองและมีการสอดแทรกจริยธรรมในเนื้อหาการสอน 4) ด้านผลผลิต ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะด้านคุณธรรม และจริยธรรม มีระเบียบวินัย จิตอาสา เป็นผู้นำด้านสุขภาพ ควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติการพยาบาล ทำให้ปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างมีขั้นตอน และมีความมั่นใจการปฏิบัติงาน 5) ด้านผลกระทบ ผู้สำเร็จการศึกษาได้นำความรู้ที่ได้จากการสอน ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน มีการนำเสนอการพัฒนาวิชาชีพอยู่ในรูปการพัฒนางานวิจัยเชิงสำรวจและนวัตกรรมทางการพยาบาล มีความเป็นผู้นำ มีสมรรถนะในด้านสุขภาพผ่านโครงการต่าง ๆ

อาจารย์ประจำหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ (2561) ได้ประเมินเพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ พ.ศ.2556 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างในการประเมินหลักสูตร ระยะที่ 1 คือนักศึกษาหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 32 คน และผู้ช่วยบัณฑิตสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ผู้เข้าร่วมให้ข้อมูลเพื่อการศึกษา ระยะที่ 2 คือ อาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน จำนวน 6 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบประเมินและแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณสถิติ ผลการวิจัยระยะที่ 1 พบว่า 1) ด้านบริบทมีการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี 2) ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจด้านอาจารย์ผู้สอนสูงสุด รองลงมาคือการจัดการหลักสูตรและสื่อ/เอกสาร อุปกรณ์และสถานที่สำหรับจัดการเรียนการสอน 3) ด้านกระบวนการ พบว่า นักศึกษาพอใจด้านการจัดการเรียนการสอน โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบการเรียนการสอนมากที่สุด มีการวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกฎเกณฑ์และข้อตกลงที่กำหนดไว้ล่วงหน้า และ 4) ด้านผลผลิต พบว่าร้อยละของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาในหลักสูตร ร้อยละ 96.87% ผล

การพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์โดยการให้นักศึกษาประเมินตนเอง พบว่าด้านความรู้ ทักษะทางปัญญา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบมากที่สุด รองลงไปได้แก่ ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศและความสามารถเฉพาะวิชาชีพ ผลการศึกษาแนวทางการ ปรับปรุงสภาพของรายวิชาพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นต่อรายวิชาส่วนหนึ่งไม่ต้องปรับปรุง และบางรายวิชาควรมีการปรับปรุง ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง พบว่า คุณลักษณะ สำคัญที่จำเป็นต้องมีสำหรับบัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คือ คุณลักษณะทางวิชาชีพ

อภิรักษ์ จิตรกร (2560, น. 2270-2287) ได้ประเมินหลักสูตรศิลปะมหาบัณฑิต สาขาวิชา ทัศนศิลป์ศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินหลักสูตร ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายโยงความรู้ 2) เพื่อ ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตร โดยใช้วิธีการประเมินของ Danial L. Stufflebeam รูปแบบการประเมินแบบ CIPP_{TEST} Model เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถามความ คิดเห็นผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร 5 กลุ่มได้แก่ บัณฑิตจำนวน 29 คน นักศึกษาจำนวน 23 คน คณาจารย์ จำนวน 17 คน คณะกรรมการบริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตรจำนวน 14 คน และผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามปลายปิดแบบมาตรฐาน ประมาณค่าและแบบสอบถามปลายเปิด การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติคือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่า ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้าน ความยั่งยืน และด้านการถ่ายโยงความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุดทุก ๆ ด้าน

เสถียร เทพรงทอง และคณะ (2560, น. 31-36) ได้ประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต การศึกษาพิเศษและคอมพิวเตอร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อ 1) สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรที่กำหนดโดย มคอ.1 2) ความพึงพอใจของ นักศึกษาปีสุดท้ายของหลักสูตร และ 3) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการ หลักสูตร จากการประเมินการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรที่มีนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายของหลักสูตร กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารคณะ คณาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน นักศึกษาปีที่ 5 ที่กำลัง ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ผู้บริหาร โรงเรียนและอาจารย์พี่เลี้ยงที่นักศึกษาชั้นปีที่ 5 ได้ร่วม

ปฏิบัติงานในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม รวมจำนวน 4 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารคณะ คณาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอนรายวิชาในหลักสูตรพึงพอใจต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรระดับมากที่สุด 2) นักศึกษาปีสุดท้ายของหลักสูตรมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรระดับมากถึงมากที่สุด ในภาพรวมทั้งหมด ภาพรวมของประเด็นย่อยทั้ง 5 ด้านและทุกรายวิชาเฉพาะด้าน (วิชาชีพครู และวิชาเอก) บัณฑิต ที่ทุกคนได้เรียนเหมือนกัน 44 รายวิชา และ 3) หลักสูตรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการระดับมากถึงมากที่สุด และมีผลให้นักศึกษารายบุคคลทุกคนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามที่กำหนดในหลักสูตรในภาพรวมทั้งหมดผ่านเกณฑ์การประเมิน

กรภัตสร อินทรบำรุง (2558, น. 700-713) ได้ประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นการวิจัยประเมินผลโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบยึดการตัดสินใจซีพีไอ (CIPPI Model) ของ Stufflebeam กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ บัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน ผู้ใช้บัณฑิต ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยงในโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าจำนวนร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ยของประชากร ค่าความแปรปรวนของประชากร และการวิเคราะห์เนื้อหา มีผลการวิจัยจำแนกตามองค์ประกอบการประเมิน ดังนี้ 1) ด้านสภาวะแวดล้อม (Context) สภาวะแวดล้อมในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องแผนการดำเนินงานของสาขา อาจารย์ในสาขาวิชาและอาจารย์ภายในภาควิชาควรมีแผนพัฒนาอาจารย์โดยเพิ่มจำนวนอาจารย์ให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน และมีจุดแข็งของสาขาคือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ส่วนจุดอ่อนของสาขาคือมีจำนวนอาจารย์น้อย ไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอนในสาขาเนื่องจากเป็นสาขาเปิดใหม่ 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ปัจจัยนำเข้าในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า องค์ประกอบย่อยได้รับคะแนนประเมินระดับมาก อาทิเช่นคุณสมบัติของผู้เรียนและการสอบคัดเลือก คุณสมบัติของอาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ มีข้อเสนอแนะสำหรับบางองค์ประกอบย่อย ได้แก่ควรเพิ่มวัสดุอุปกรณ์สำหรับการค้นคว้าข้อมูลทางการศึกษา เช่นคอมพิวเตอร์ และระบบอินเทอร์เน็ต 3) ด้านกระบวนการ (Process) กระบวนการในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกองค์ประกอบย่อยของการประเมิน ได้รับคะแนนประเมินระดับมาก 4) ด้านผลผลิต (Product) ผลผลิตในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและคุณลักษณะของบัณฑิต แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรได้รับการยอมรับจากสังคมเป็นอย่างดี เห็นได้จากภาวะการมีงานทำของบัณฑิตเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว และ

ผู้ใช้บัณฑิตยังแสดงระดับความพึงพอใจต่อบัณฑิตในระดับมากทุกด้าน 5) ด้านผลกระทบ (Impact) ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะคือบัณฑิตควรประเมินผลงานของตนเองและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

มาเรียม นิลพันธ์ (2555, น. 25-40) ได้ทำการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินบริบทของหลักสูตรในด้านวัตถุประสงค์ โครงสร้างของหลักสูตร และรายวิชา 2) เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรในด้านสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน 3) เพื่อประเมินกระบวนการของหลักสูตรในการจัดการเรียนรู้ 4) เพื่อประเมินผลผลิตของหลักสูตรในด้านความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนการสอน และ 5) เพื่อประเมินผลกระทบของหลักสูตรให้ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้เพื่อการปฏิบัติงาน การพัฒนาวิชาชีพ ความเป็นผู้นำ สมรรถนะ โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPPI Model ของ Stufflebeam กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาจำนวน 15 คน นักศึกษาปัจจุบัน จำนวน 110 คน มหบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 95 คน และผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 15 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านบริบท พบว่ารายวิชาต่าง ๆ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเห็นว่าควรมีการปรับปรุงรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาบังคับ และรายวิชาเลือก โดยรายวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มีความเหมาะสมมากที่สุด 2) ด้านปัจจัยนำเข้าพบว่า โดยภาพรวมและรายละเอียดอยู่ในระดับดีมาก มีทรัพยากรการเรียนรู้ที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน มีความสะดวกในการเลือกใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อนำมาประกอบเรียนรู้ในห้องเรียน 3) ด้านกระบวนการ พบว่าการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นว่า นักศึกษาได้รับการกระตุ้นให้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน ได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือจากอาจารย์ สามารถมีบรรยากาศเรียนรู้แบบร่วมมือกัน มีการจัดการเรียนรู้ที่ดีเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ในประเด็นที่สำคัญ ทั้งเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล 4) ด้านผลผลิต โดยภาพรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับมากที่สุด คือมีความรู้ความเข้าใจ และเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการนิเทศ มีความสามารถในการปฏิบัติงานเป็นศึกษานิเทศก์ นักพัฒนาหลักสูตร ฝายวิชาการของสถานศึกษา ผู้สอนมีคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพ มีความสามารถในการศึกษาค้นคว้าวิจัยด้านการศึกษาหลักสูตรและนิเทศ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาหลักสูตรประเภทต่าง ๆ 5) ด้านผลกระทบ พบว่าโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก สามารถนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์การทำวิทยานิพนธ์ช่วยพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงาน และวิชาชีพของตนเอง

วชิระ จันทราช (2554, น. 64-78) ได้ทำการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าว เป็นการวิจัยประเมินผลโดยใช้รูปแบบการประเมินชิปปี้ไอ (CIPPI Model) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ บัณฑิต นักศึกษาปัจจุบัน ผู้ใช้บัณฑิต ผู้บริหาร คณะศึกษาศาสตร์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง และศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม มีผลการวิจัยดังนี้ 1) ด้านสภาพแวดล้อม สาขาและภาควิชาควรวางแผนร่วมกันพัฒนาอาจารย์รุ่นใหม่ สาขาที่มีจุดแข็งคือความรู้ความสามารถของอาจารย์และหลักสูตรมีชื่อเสียง จุดอ่อนคือความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักศึกษาแรกเข้าไม่สูงนัก 2) ด้านปัจจัยนำเข้า องค์กรประกอบย่อยได้รับคะแนนการประเมินระดับมาก แต่มีข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มการเชื่อมโยงกับชุมชนในวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ควรยกเลิก หรือปรับปรุงบางรายวิชา และเพิ่มวัสดุอุปกรณ์สำหรับการค้นคว้า 3) ด้านกระบวนการ ทุกองค์ประกอบย่อยได้รับระดับความพึงพอใจในระดับมากถึงมากที่สุด แต่ก็มีข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มให้นักศึกษาได้ค้นคว้าด้วยตนเอง ควรมีเกณฑ์ประเมินที่ชัดเจนและต่อเนื่อง และบุคลากรคณะควรประชุมร่วมกับสถานศึกษาเรื่องการฝึกสอน 4) ด้านผลผลิต ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของบัณฑิตแสดงว่า หลักสูตรได้รับการยอมรับจากประชาคมเป็นอย่างดี และผู้ใช้บัณฑิตแสดงระดับความพึงพอใจในระดับมาก 5) ด้านผลกระทบ ผู้ใช้บัณฑิตพึงพอใจต่อผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตในระดับมากมีข้อเสนอแนะ คือบัณฑิตควรประเมินผลงานของตนเองและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยสรุป หลักสูตรมีระดับคุณภาพหรือการมีผลผลิตตามวัตถุประสงค์ในระดับดี สมควรที่จะดำเนินการต่อไป เพียงแต่ต้องปรับปรุงองค์ประกอบย่อยบางประเด็นเพื่อให้มีคุณภาพมากขึ้น

2.5.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

Jumari and Suwandi (2020, pp. 323-341) ได้ทำการประเมินโครงการ Child Friendly School ในโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม โดยใช้โหมด CIPP โดยการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินขอบเขตของการดำเนินโครงการ Child Friendly School ที่ MTsN 6 Jombang การวิจัยเชิงประเมินนี้ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมินด้วยวิธีการเชิงคุณภาพด้วยกรณีศึกษาประเภทหนึ่ง เทคนิคการรวบรวมข้อมูลทำได้โดยวิธีการสัมภาษณ์ การสังเกต และการจัดทำเอกสาร ในขณะที่ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการในสามขั้นตอน ได้แก่ การลด การนำเสนอและการตรวจสอบ ผลการวิจัยพบว่า 1) ในการประเมินบริบทจากกล่าวได้ว่าโปรแกรม

สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและยังมีพื้นฐานทางกฎหมายสำหรับการดำเนินการตามโปรแกรม 2) ในการประเมินผลการป้อนข้อมูลสามารถกล่าวได้ว่าดีมากเนื่องจากการดำเนินการตามโปรแกรมได้รับการจัดการเป็นอย่างดี กล่าวคือโดยการจัดตั้งทีมโรงเรียนที่เป็นมิตรกับผู้เรียนและการมีอยู่ของสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุน โครงการ 3) การประเมินด้านกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมแสดงให้เห็นว่าโปรแกรมดำเนินไปได้ดีมากรวมถึงกระบวนการเรียนรู้ที่มีอยู่เกือบทั้งหมดจะต้องมีองค์ประกอบที่เป็นมิตรกับผู้เรียนในหลักสูตรด้วย นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด และ 4) ในส่วนของการประเมินผลสามารถเห็นได้จากรางวัลที่โรงเรียนได้รับรวมถึงรางวัลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ Child Friendly School ซึ่งได้รับรางวัลสูงสุด หรือระดับประเทศที่ดีที่สุดในฐานะโรงเรียนที่เป็นมิตรกับผู้เรียน

Thurab (2019, pp. 1-10) ได้ทำการประเมินหลักสูตรการพัฒนาคณะแบบผสมผสานโดยใช้กรอบ CIPP Model ผลกระทบของโครงการพัฒนาคณาจารย์ต่อการสอนจริงมักไม่ชัดเจน ยิ่งไปกว่านั้นเมื่อเทียบกับการใช้เทคโนโลยีในการสอน การศึกษานี้พยายามที่จะประเมินผลกระทบของหลักสูตรการพัฒนาคณาจารย์ภาคบังคับที่มีต่อการใช้หลักสูตรการเรียนรู้แบบผสมผสาน โดยใช้รูปแบบการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลลัพธ์ (CIPP Model) ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการนำการเรียนรู้แบบผสมผสานไปใช้ดีขึ้นและอาจารย์ที่จบหลักสูตรได้เพิ่มระดับความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสอนและเพิ่มทักษะในการจัดตั้งหลักสูตรแบบผสมผสาน อย่างไรก็ตามมีความจำเป็นที่จะต้องให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและมีโอกาสมากขึ้นสำหรับประสบการณ์จริง

Hania (2019, pp. 1-13) ได้ประเมินหลักสูตรการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับโรงเรียนอนุบาลโดยใช้ CIPP Model ของ Stufflebeam การศึกษานี้ประเมินหลักสูตรการเรียนรู้ด้วยตนเองของโรงเรียนอนุบาลแห่งหนึ่งในซาอุดีอาระเบียโดยใช้รูปแบบบริบทข้อมูลกระบวนการผลลัพธ์ (CIPP Model) ด้วยเหตุนี้การศึกษาจึงใช้วิธีการออกแบบแบบผสมผสานโดยที่ครู (N = 420) ได้รับการสุ่มเลือกและสำรวจและผู้ตรวจการโรงเรียน (N = 15) เคยถูกสัมภาษณ์ นอกจากนี้ยังมีการวิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรตามการสร้างแบบจำลอง CIPP Model ผลการวิจัยพบว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับบริบทในระดับปานกลาง ข้อมูลป้อนเข้ากระบวนการและผลลัพธ์ยังมีส่วนในระดับปานกลางต่อความต้องการด้านการศึกษาและต่อชุมชนชาวซาอุดีอาระเบีย อย่างไรก็ตามหลักสูตรไม่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนอนุบาลและชุมชนในการจัดหาแหล่งความรู้ที่หลากหลายความสามารถในการสอนและโอกาสในการฝึกอบรม การศึกษาชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรอนุบาลโดยพิจารณาจากความต้องการด้านการศึกษาของผู้เรียน

และความต้องการด้านพัฒนาการของชุมชน ซึ่งให้เห็นว่าการศึกษาในอนาคตควรดำเนินการในด้านต่างๆของการศึกษาผู้เรียนก่อนวัยเรียนการประเมินผลอย่างต่อเนื่องและครอบคลุม

Amin and Elham (2015, pp. 83-98) ได้ทำการประเมินโครงการ TEFL ระดับปริญญาตรีในอิหร่าน: การศึกษาหลายกรณี การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพของโปรแกรม Islamic Azad University TEFL ในระดับ BA (ปริญญาตรี) ในอิหร่าน ในการดำเนินการดังกล่าวได้มีการเลือกสาขา IAU 5 สาขาผ่านการสุ่มตัวอย่าง ในแต่ละสาขาที่เลือกนักเรียนทั้งสิ้น 20 คน ถูกสุ่มตัวอย่างเป็นผู้เข้าร่วมการศึกษา และอาจารย์ 5 คนที่ได้รับการคัดเลือกจากการสุ่มตัวอย่างโดยบังเอิญ การใช้แบบจำลอง CIPP Model ของ Stufflebeam (2002) รวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามที่สร้างโดยนักวิจัย โมเดลนี้ประกอบด้วย 4 ส่วนหลัก ๆ ได้แก่ การประเมิน บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลิตภัณฑ์ เกี่ยวกับการตอบสนองของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าการปรับปรุงสื่อการสอนควบคู่ไปกับโปรแกรม TEFL นักเรียนยังเชื่อว่ากลยุทธ์การเรียนรู้จะต้องมีสมาธิมากขึ้น นอกจากนี้พวกเขาเชื่อว่าอาจารย์ต้องเน้นการสอนเฉพาะรายวิชา เกี่ยวกับผลการสัมภาษณ์ถึง โครงสร้างอาจารย์ส่วนใหญ่ซึ่งให้เห็นว่าต้องมีการปฏิรูปจำนวนมากในการออกแบบหลักสูตร TEFL ผู้ให้สัมภาษณ์ยังระบุว่าแนวทางการสอนที่ใช้กันทั่วไปในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา มีข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุง

Tokmak, Baturay, and Fadde (2013, pp. 273-293) ได้ศึกษาการใช้บริบทข้อมูลป้อนเข้า กระบวนการรูปแบบการประเมินผลิตภัณฑ์สำหรับการประเมินผลการวิจัยและการออกแบบใหม่ของหลักสูตรปริญญาโทออนไลน์ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินและออกแบบหลักสูตรปริญญาโทออนไลน์ซึ่งประกอบด้วย 12 หลักสูตรจากสาขาสารสนเทศ โดย ใช้รูปแบบการประเมิน (CIPP Model) การวิจัยที่ดำเนินการในระหว่างการออกแบบโปรแกรมออนไลน์ใหม่เป็นไปตามวิธีการแบบผสมผสานซึ่งรวบรวมข้อมูลผ่านการสำรวจ การสัมภาษณ์แบบโฟกัสกลุ่มและแบบสอบถามปลายเปิด การสำรวจ CIPP Model เบื้องต้นที่ส่งไปยังผู้เรียนซึ่งมีอัตราการตอบกลับประมาณ 60% ระบุว่าหลักสูตรไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้เต็มที่ จากผลการวิจัยเหล่านี้ผู้จัดการ โปรแกรมตัดสินใจที่จะปรับปรุงหลักสูตรนี้และมีการจัดกลุ่ม โฟกัสร่วมกับผู้เรียนของหลักสูตรเพื่อรับข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อช่วยในการออกแบบหลักสูตรใหม่ ดังนั้น หลักสูตรได้รับการออกแบบใหม่เพื่อให้มีตัวอย่างและภาพมากขึ้นรวมถึงวิดีโอ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนเพิ่มขึ้นผ่านการประชุมแบบตัวต่อตัว และมีการจัดประชุมพิเศษก่อนการสอบเพื่อให้สามารถนำเสนอตัวอย่างเพิ่มเติมสำหรับการแก้ปัญหาเพื่อตอบสนอง

ผู้เรียนเกี่ยวกับขั้นตอนการประเมิน ในที่สุดก็มีการนำการปรับเปลี่ยนหลักสูตรมาใช้และผู้เรียนในหลักสูตรได้ส่งแบบฟอร์มปลายเปิดเพื่อถามผู้เรียนว่าผู้เรียนคิดอย่างไรเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยน ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่พอใจกับหลักสูตรเวอร์ชันใหม่

Jacque (2012) ได้ทำการศึกษาประเมินผลระยะยาวของโครงการพัฒนาวิชาชีพวิทยาศาสตร์สำหรับครู K-12: NERDS เป็นการประเมินผลระยะยาวของโครงการพัฒนาวิชาชีพวิทยาศาสตร์สำหรับครูระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดำเนินการโดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model มีการอธิบายและวิเคราะห์ข้อมูลโปรแกรม 11 ปี โปรแกรมนี้มุ่งเน้นไปที่การริเริ่มการปฏิรูปการศึกษาตามที่กำหนดไว้ใน RFP ของหน่วยงานเงินทุนที่แตกต่างกันสามแห่ง กิจกรรมสอดคล้องกับหลักการของผู้ใหญ่ในการเรียนรู้ตลอดชีวิตและกระตือรือร้น การออกแบบโปรแกรมได้รับการวางแผนและสนับสนุนอย่างรอบคอบและมุ่งเน้นไปที่เนื้อหาที่สอดคล้องกับมาตรฐานวิทยาศาสตร์ของรัฐ ผลการศึกษาพบว่ารูปแบบการพัฒนาวิชาชีพที่ศึกษาส่งผลให้ครูวิทยาศาสตร์ที่เข้าร่วมโครงการมีความสามารถในตนเองเพิ่มขึ้น การเพิ่มประสิทธิภาพของตนเองแสดงให้เห็นว่ามีผลในเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่สมเหตุสมผลที่จะสรุปได้ว่าโปรแกรมมีผลในเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนผ่านครูที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาวิชาชีพ นอกจากนี้ การประเมินนี้แสดงให้เห็นว่าโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องได้รับการออกแบบมาเพื่อจัดการกับลำดับความสำคัญของชาติที่มีอยู่เมื่อมีการเขียนข้อเสนอแต่ละข้อ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตรได้แนวคิดจากนักการศึกษาหลายท่าน ที่ได้กล่าวถึงเรื่องหลักสูตร และการประเมินหลักสูตร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้เลือกใช้การประเมินแบบ CIPPI Model ซึ่งเป็นการขยายผลผลิตออกเป็นผลกระทบ (Impact) จากรูปแบบการประเมิน CIPP Model ตามแนวคิดของ Stufflebeam มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และผลจากการประเมินหลักสูตรจะเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสู่การปฏิบัติที่พึงประสงค์ อันเนื่องมาจากหลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา และเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เป็นการวิจัยประเมินผล (Evaluation Research) โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงประเมินแบบผสมผสาน (Mixed Methods Evaluation) โดยใช้แนวคิดการประเมิน CIPPI Model ของ Stufflebeam (Stufflebeam, 1971) โดยมีการขยายการประเมินผลผลิต (Product) ครอบคลุมถึง (Impact) มีวิธีการวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 5 กลุ่ม ได้แก่

- 1) นักศึกษาสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัลชั้น ปีที่ 1-4 ที่กำลังศึกษาอยู่ระหว่างปีการศึกษา 2561 ถึงปีการศึกษา 2564 มีนักศึกษาทั้งหมด จำนวน 207 คน
- 2) บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2563 จำนวน 10 คน โดยใช้การเลือกแบบอาสาสมัคร (Voluntary Sampling) จากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2563
- 3) ผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2562 จำนวน 10 คน โดยใช้การเลือกแบบอาสาสมัคร (Voluntary Sampling) จากผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2562
- 4) อาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์พิเศษสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล จำนวน 6 คน จากจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์พิเศษของสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัลทั้งหมด 6 คน
- 5) ผู้บริหารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ จำนวน 4 คน จากจำนวนผู้บริหารคณะคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบทั้งหมด 4 คน

ตารางที่ 3.1 จำนวนนักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตร

ชั้นปี (ปีการศึกษาที่เข้าเรียน)	จำนวน (คน)
ชั้นปีที่ 1 (ปีการศึกษา 2564)	52
ชั้นปีที่ 2 (ปีการศึกษา 2563)	62

ตารางที่ 3.1 จำนวนนักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตร (ต่อ)

ชั้นปี (ปีการศึกษาที่เข้าเรียน)	จำนวน (คน)
ชั้นปีที่ 3 (ปีการศึกษา 2562)	49
ชั้นปีที่ 4 (ปีการศึกษา 2561)	44
รวม	207

ข้อมูล ณ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 (ข้อมูล ณ วันที่ 12 พฤษภาคม 2564)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 2 ส่วน เพื่อใช้สำหรับเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ดังนี้

3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

1) แบบสอบถาม สำหรับนักศึกษาปัจจุบันที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1-4 และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2563 โดยศึกษาประเมินใน 5 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ และความต้องการด้านรายวิชาในหลักสูตร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ต่อไปนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2553, น. 196)

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ความเหมาะสม อยู่ในระดับ มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ความเหมาะสม อยู่ในระดับ มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ความเหมาะสม อยู่ในระดับ ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ความเหมาะสม อยู่ในระดับ น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ความเหมาะสม อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

2) แบบสอบถาม สำหรับผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2562 โดยศึกษา ประเมินด้านผลกระทบ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มาก ที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ต่อไปนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2553, น. 196)

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ความเหมาะสม อยู่ในระดับ มาก
ที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ความเหมาะสม อยู่ในระดับ มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ความเหมาะสม อยู่ในระดับ ปาน
กลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ความเหมาะสม อยู่ในระดับ น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติ/ความเหมาะสม อยู่ในระดับ น้อย
ที่สุด

3) แบบวิเคราะห์หลักสูตร เป็นแบบวิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ กับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ประเมินโดยผู้วิจัย โดยแบ่ง ออกเป็น 4 ด้าน คือ การวิเคราะห์วัตถุประสงค์ โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์หรือ จุดมุ่งหมาย เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558, การวิเคราะห์ โครงสร้างของหลักสูตร และจำนวนหน่วยกิต โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558, การวิเคราะห์คุณสมบัติของอาจารย์ โดยวิเคราะห์ความ สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และ การวิเคราะห์การ ประเมินผลหลักสูตรการเรียนรู้ของหลักสูตร โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องในการประเมินผลของ หลักสูตรกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

3.2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สำหรับผู้บริหารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ ซึ่งดำเนินการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล โดยศึกษาประเมินใน 2 ด้าน คือ ด้านบริบทและด้านปัจจัยนำเข้า

2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สำหรับอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์พิเศษสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล ซึ่งดำเนินการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล โดยศึกษาประเมินใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1–4 จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งดำเนินการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล โดยพิจารณาผลการศึกษาอยู่ในระดับดี เกรดเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.50 โดยศึกษาประเมินใน 5 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ

ตารางที่ 3.2 ขอบเขตการประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ประเด็นการประเมิน	ผู้ให้ข้อมูล				
	ผู้บริหาร	อาจารย์ประจำหลักสูตร	บัณฑิต	นักศึกษา	ผู้ใช้บัณฑิต
C : Context (ด้านบริบท)					
แผนการดำเนินงานของหลักสูตร	✓	✓	✓	✓	
จุดแข็ง-จุดอ่อนของหลักสูตร	✓	✓	-	-	-
สังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน	✓	✓	✓	✓	
I : Input (ด้านปัจจัยนำเข้า)					
เนื้อหาสาระของหลักสูตร	-	✓	✓	✓	-
คุณสมบัติผู้เรียน	-	✓	-	-	-
งบประมาณ	✓	✓	-	-	-
สิ่งอำนวยความสะดวก	-	✓	✓	✓	-
จำนวนอาจารย์	✓	✓	✓	✓	-

ตารางที่ 3.2 ขอบเขตการประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	ผู้ให้ข้อมูล				
	ผู้บริหาร	อาจารย์ประจำหลักสูตร	บัณฑิต	นักศึกษา	ผู้ใช้บัณฑิต
P : Process (ด้านกระบวนการ)					
การจัดการเรียนการสอน	-	✓	✓	✓	-
การวัดและประเมินผล	-	✓	✓	✓	-
การบริหารจัดการหลักสูตร	-	✓	✓	✓	-
การฝึกสหกิจศึกษา	-	✓	✓	✓	-
P : Product (ด้านผลผลิต)					
ความรู้และความเข้าใจ	-	✓	✓	✓	-
การทำงานเป็นทีม	-	✓	✓	✓	-
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต	-	-	-	-	✓
I : Impact (ด้านผลกระทบ)					
ความเป็นผู้นำ	-	-	✓	✓	✓
การประยุกต์ความรู้	-	-	✓	✓	✓
ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต	-	-	-	-	✓

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัยสำหรับการประเมินครั้งนี้ ตามรายละเอียดดังนี้

3.3.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิตสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

3.3.2 ศึกษาแนวทางการประเมินหลักสูตร จากเอกสาร บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างเครื่องมือการประเมินหลักสูตรครั้งนี้

3.3.3 กำหนดด้านที่จะประเมิน 5 ด้านตามกระบวนการของ CIPPI Model ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ

3.3.4 ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ได้แก่ แบบวิเคราะห์หลักสูตร จำนวน 1 ฉบับ แบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์ จำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบวิเคราะห์หลักสูตร เป็นแบบวิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิตสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ กับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาปัจจุบันที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1-4 และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2563 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ และปีที่กำลังศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อย โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ โดยมีประเด็นคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรจำแนกเป็น 6 ด้าน คือ 1) ด้านบริบท มีประเด็นเกี่ยวกับแผนการดำเนินงานของหลักสูตร และสังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน 2) ด้านปัจจัยนำเข้า มีประเด็นเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหลักสูตร สิ่งอำนวยความสะดวก จำนวนอาจารย์ 3) ด้านกระบวนการ มีประเด็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การบริหารจัดการหลักสูตร และการฝึกสหกิจศึกษา 4) ด้านผลผลิต มีประเด็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ การทำงานเป็นทีม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต 5) ด้านผลกระทบ มีประเด็นเกี่ยวกับความเป็นผู้นำ การประยุกต์ความรู้

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตร

ฉบับที่ 3 สำหรับผู้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2562 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อบัณฑิตที่จบการศึกษาในหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิตสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ แบบสอบถามนี้มี 3 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิต ได้แก่ เพศ อายุ และวุฒิการศึกษาสูงสุด

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อย โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ โดยมีประเด็นคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจำแนกเป็น 2 ด้าน คือ 1) ด้านผลผลิต มีประเด็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต 2) ด้านผลกระทบ มีประเด็นเกี่ยวกับ ความเป็นผู้นำ การประยุกต์ความรู้ ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตร

ฉบับ 4 แบบสัมภาษณ์ สำหรับผู้บริหารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยใช้การสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหาร มีลักษณะของข้อคำถามแบบปลายเปิด (Open-end Questions) จำนวน 2 ตอน

ตอนที่ 1 ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความเหมาะสมจำแนกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริบท มีประเด็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร แผนการดำเนินงานของหลักสูตร จุดแข็ง จุดอ่อนของหลักสูตร 2) ด้านปัจจัยนำเข้า มีประเด็นเกี่ยวกับงบประมาณ และจำนวนอาจารย์

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตร

ฉบับที่ 5 แบบสัมภาษณ์ สำหรับอาจารย์ประจำหลักสูตรการออกแบบสื่อดิจิทัลออกแบบ เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยใช้การสัมภาษณ์ความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตร มีลักษณะของข้อคำถามแบบปลายเปิด (Open-end Questions) จำนวน 2 ตอน

ตอนที่ 1 ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความเหมาะสมจำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริบท มีประเด็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร แผนการดำเนินงานของหลักสูตร จุดแข็ง-จุดอ่อนของหลักสูตร 2) ด้านปัจจัยนำเข้า มีประเด็นเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน คุณสมบัติผู้เรียน งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวก จำนวนอาจารย์ 3) ด้านกระบวนการ มีประเด็นเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การบริหารจัดการหลักสูตร การฝึกสหกิจศึกษา 4) ด้านผลผลิต มีประเด็นเกี่ยวกับ ความรู้และความเข้าใจการทำงานเป็นทีม

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตร

ฉบับที่ 6 แบบสัมภาษณ์ สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยใช้การสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 มีลักษณะของข้อคำถามแบบปลายเปิด (Open-end Questions) จำนวน 2 ตอน

ตอนที่ 1 ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความเหมาะสมจำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริบท มีประเด็นเกี่ยวกับสังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน 2) ด้านปัจจัยนำเข้า มีประเด็นเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก 3) ด้านกระบวนการ มีประเด็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและการฝึกสหกิจศึกษา 4) ด้านผลผลิต มีประเด็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ 5) ด้านผลกระทบ มีประเด็นเกี่ยวกับการประยุกต์ความรู้

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตร

3.3.5 ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย และได้ทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1) นำเสนอแบบวิเคราะห์หลักสูตร แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องทั้งทางด้านรูปแบบของเนื้อหาข้อคำถาม และสำนวนภาษาที่ใช้ในการเขียนข้อคำถามตามกระบวนการ CIPPI Model ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ

2) นำเสนอแบบวิเคราะห์หลักสูตร แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและประเมินหลักสูตร ด้านการวัดและการประเมินผล และด้านการออกแบบสื่อดิจิทัล จำนวน 3 คน ตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา และความถูกต้องของข้อคำถามโดยการประเมินหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (IOC : Index of item objective congruence) และคำถามมีความสอดคล้องกับ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ หรือไม่

เห็นว่าสอดคล้อง ให้คะแนน +1

ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

เห็นว่าไม่สอดคล้อง ให้คะแนน -1

แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยซึ่งค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้ จะต้องมากกว่า 0.50 ขึ้นไป โดยใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-1)$$

IOC หมายถึง คำนวณความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

หลังจากนั้นนำมาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 โดยผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาที่มีค่าสอดคล้องเท่ากับ 0.67 - 1.00 จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน และในบางข้อมีการปรับแก้ไขข้อคำถามเพื่อเข้าใจได้ง่ายขึ้นตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3) ทดลองใช้เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม โดยนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ให้ข้อมูลซึ่งไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2561 สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ จำนวน 30 คน เพื่อศึกษาความเข้าใจและความถูกต้องเกี่ยวกับภาษาและการตอบแบบสอบถาม และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient - α) ตามแบบของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.89

4) ปรับปรุงและจัดพิมพ์เครื่องมือ ได้แก่ แบบวิเคราะห์หลักสูตร แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ฉบับสมบูรณ์สำหรับนำไปใช้ในการรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

1) แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาปัจจุบันที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1-4 และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2563

1.1) ผู้วิจัยประสานงานกับหัวหน้าสาขาวิชาการออกแบบสื่อดิจิทัล เพื่อขอความร่วมมือจากนักศึกษา และบัณฑิต ในการเก็บรวบรวมด้วยวิธีการตอบแบบสอบถามแบบออนไลน์ (Online by Google Form) ผ่านช่องทาง Group Line เนื่องจากเกิดสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อ โควิด - 19 ของนักศึกษาแต่ละชั้นปี

1.2) จัดเตรียมข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยมีการดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของการตอบแบบสอบถาม จากจำนวนนักศึกษาแต่ละชั้นปี และบัณฑิต สํารวจจำนวนข้อที่ได้รับการตอบกลับในแบบสอบถามครบถ้วนตามจำนวนข้อคำถามหรือไม่ เพื่อลดการผิดพลาดในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

2) แบบสอบถาม สำหรับผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาปี 2562

2.1) ผู้วิจัยประสานงานกับหัวหน้าสาขาวิชาการออกแบบสื่อดิจิทัล เพื่อขอข้อมูลสถานที่ทำงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาปี 2562 ในการเก็บรวบรวมด้วยวิธีการตอบแบบสอบถามแบบออนไลน์ (Online by Google Form) เนื่องจากเกิดสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อโควิด – 19 และจัดส่งแบบสอบถามไปผ่าน Line และ Email ของหน่วยงานหรือหัวหน้าหน่วยงานที่บัณฑิตทำงานอยู่

2.2) จัดเตรียมข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยมีการดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของการตอบแบบสอบถาม จากจำนวนผู้ใช้บัณฑิต และสำรวจจำนวนข้อที่ได้รับการตอบกลับในแบบสอบถามครบถ้วนตามจำนวนข้อคำถามหรือไม่ เพื่อลดการผิดพลาดในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

3) แบบวิเคราะห์หลักสูตร

3.1) ผู้วิจัยพิจารณาความสอดคล้องตามเอกสารหลักสูตร และ มคอ.7 ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552

3.2) จัดเตรียมข้อมูลที่ได้วิเคราะห์เอกสารหลักสูตร เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

3.4.2 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

1) แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์พิเศษ และนักศึกษา สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล

1.1) ผู้วิจัยติดต่อขออนุญาตจากผู้บริหารฯ และอาจารย์ประจำหลักสูตร ได้แก่ คณบดี รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย และรองคณบดีฝ่าย

กิจการนักศึกษา อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล และนักศึกษา เพื่อขออนุญาต กำหนดเวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์

1.2) สัมภาษณ์ผู้บริหารฯ อาจารย์ประจำหลักสูตร และนักศึกษา มีขั้นตอน ดังนี้

1.2.1) ขั้นตอนเตรียมการก่อนสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเตรียมแบบสัมภาษณ์ เพื่อส่งให้ผู้บริหาร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ อาจารย์ประจำหลักสูตร และนักศึกษา รวมทั้งเตรียมอุปกรณ์ในการบันทึกการสัมภาษณ์ และนัดหมายเวลาในการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล

1.2.2) ขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมายในการสัมภาษณ์ และสัมภาษณ์ตามข้อความในแบบสัมภาษณ์ จากนั้นบันทึกผลการสัมภาษณ์ด้วยการจดบันทึก และมีการบันทึกเสียงเพื่อป้องกันการผิดพลาด เมื่อสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์

1.2.3) จัดเตรียมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยผู้วิจัยมีการดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของการสัมภาษณ์โดยส่งผลสรุปผลการสัมภาษณ์ไปยังผู้รับการสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนนำผลมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการประเมินหลักสูตรในครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในลักษณะพรรณนาความ

3.5.1 กรอบการดำเนินงานการประเมินหลักสูตร

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตร CIPPI Model ของ Stufflebeam พิจารณาการประเมินใน 5 ด้านได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ แสดงดังกรอบการดำเนินงานการประเมินหลักสูตรเทคโนโลยี

บัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563 ดังตาราง

ตารางที่ 3.3 กรอบการดำเนินการประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ประเด็นการประเมิน	ประเด็นการประเมิน	แหล่งข้อมูล/หลักฐาน	เครื่องมือ	วิธีการวิเคราะห์	เกณฑ์มาตรฐาน
การวิเคราะห์หลักสูตร	- วัตถุประสงค์ - โครงสร้างหลักสูตร - คุณสมบัติอาจารย์ - การประเมินผลการเรียนรู้	- เอกสารหลักสูตร - มคอ.7	- แบบวิเคราะห์หลักสูตร	- เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 - เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติปี 2552	- มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานระดับปริญญาตรี 100%
ด้านบริบท	- แผนการดำเนินงานของหลักสูตร - จุดแข็งจุดอ่อนของหลักสูตร - สังคมและเทคโนโลยี	- ผู้บริหาร - อาจารย์ประจำหลักสูตร - บัณฑิต - นักศึกษา	- แบบสัมภาษณ์ - แบบสอบถาม	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	- ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากขึ้นไป ($\bar{X} > 3.49$)
ด้านปัจจัยนำเข้า	- เนื้อหาสาระของหลักสูตร	- ผู้บริหาร	- แบบสัมภาษณ์ - แบบ	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	- ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากขึ้นไป ($\bar{X} > 3.49$)

ตารางที่ 3.3 กรอบการดำเนินการประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
รัตนโกสินทร์ (ต่อ)

ประเด็น การ ประเมิน	ประเด็นการ ประเมิน	แหล่งข้อมูล/ หลักฐาน	เครื่องมือ	วิธีการวิเคราะห์	เกณฑ์มาตรฐาน
	- คุณสมบัติ ผู้เรียน	- อาจารย์ ประจำ	สอบถาม		
	- งบประมาณ	หลักสูตร			
	- สิ่งอำนวยความสะดวก	- บัณฑิต			
	- จำนวน อาจารย์	- นักศึกษา			
ด้าน กระบวนการ	- การจัดการ เรียนการสอน	- อาจารย์ ประจำ	- แบบ สัมภาษณ์	- ค่าเฉลี่ย	- ค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมากขึ้นไป
การ	- การวัดและ ประเมินผล	หลักสูตร	- แบบ สอบถาม	มาตรฐาน	(\bar{X} > 3.49)
	- การบริหาร จัดการ	- นักศึกษา			
	หลักสูตร				
	- การฝึกสหกิจ ศึกษา				
ด้าน ผลผลิต	- ความรู้และ ความเข้าใจ	- อาจารย์ ประจำ	- แบบ สัมภาษณ์	- ค่าเฉลี่ย	- ค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมากขึ้นไป
	- การทำงาน เป็นทีม	หลักสูตร	- แบบ สอบถาม	มาตรฐาน	(\bar{X} > 3.49)
	- คุณลักษณะ	- นักศึกษา			
	อันพึงประสงค์ ของบัณฑิต	- ผู้ใช้ บัณฑิต			

ตารางที่ 3.3 กรอบการดำเนินการประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ (ต่อ)

ประเด็น การ ประเมิน	ประเด็นการ ประเมิน	แหล่งข้อมูล/ หลักฐาน		วิธีการวิเคราะห์	เกณฑ์มาตรฐาน
		เครื่องมือ	วิธีการวิเคราะห์		
ด้านผล กระทบ	- ความเป็นผู้นำ - การประยุกต์ ความรู้ - ความพึง พอใจของผู้ใช้ บัณฑิต	- บัณฑิต - นักศึกษา - ผู้ใช้ บัณฑิต	- แบบ สัมภาษณ์ - แบบ สอบถาม	- ค่าเฉลี่ย - ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	- ค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมากขึ้นไป ($\bar{X} > 3.49$)

3.6 การรับรองจริยธรรมในคน

งานวิจัยเรื่องนี้ได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบตามมาตรฐานการดำเนินงานของคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมในคน สำนักงานจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยรังสิต ดังเอกสารยืนยันการยกเว้นการรับรองเลขที่ COA. No. RSUERB2021-052 ในภาคผนวก ง (เอกสารการรับรองจริยธรรมในคน)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ด้วย CIPPI Model ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมายการวิจัย ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์หลักสูตร และส่วนที่ 3 การประเมินหลักสูตรด้วย CIPPI Model โดยนำเสนอผลการประเมินเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมายการวิจัย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์หลักสูตร

ตอนที่ 3 ผลการประเมินหลักสูตร ด้วย CIPPI Model

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมายการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังนักศึกษา บัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิต โดยใช้ Google Form ซึ่งได้ตอบรับแบบสอบถามคืนจากนักศึกษา จำนวน 187 คน จากบัณฑิต 10 คน และจากผู้ใช้บัณฑิต 10 คน รวมทั้งสิ้น 207 คน คิดเป็นร้อยละ 91.19 จากกลุ่มเป้าหมายโดยมีข้อมูลพื้นฐานทั่วไปดังตาราง

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย (จำนวนคน)	จำนวนของผู้ตอบ แบบสอบถาม	ร้อยละ
1. นักศึกษาปัจจุบัน			
1.1 นักศึกษาชั้นปีที่ 1	52	48	92.31
1.2 นักศึกษาชั้นปีที่ 2	62	51	82.26
1.3 นักศึกษาชั้นปีที่ 3	49	47	95.92
1.4 นักศึกษาชั้นปีที่ 4	44	41	93.18

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย (จำนวนคน)	จำนวนของผู้ตอบ แบบสอบถาม	ร้อยละ
2. บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา	10	10	100.00
3. ผู้ใช้บัณฑิต	10	10	100.00
รวม	227	207	91.19

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา บัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิต ในการตอบแบบสอบถาม การประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา และบัณฑิต

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1) ชาย	122	61.90
1.2) หญิง	75	38.10
รวม	197	100.00
2. ช่วงอายุ		
2.1) 17 – 20 ปี	97	49.24
2.2) 21 – 24 ปี	97	49.24
2.3) 25 – 28 ปี	3	1.52
2.4) มากกว่า 29 ปี	-	
รวม	197	100.00
3. สถานะการศึกษา		
3.1) กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1	48	24.36
3.2) กำลังศึกษาชั้นปีที่ 2	51	25.89
3.3) กำลังศึกษาชั้นปีที่ 3	47	23.86
3.4) กำลังศึกษาชั้นปีที่ 4	41	20.81
3.5) สำเร็จการศึกษา (บัณฑิต)	10	5.08

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา และบัณฑิต (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รวม	197	100.00

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ใช้บัณฑิต

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1) ชาย	9	90.00
1.2) หญิง	1	10.00
รวม	10	100.00
2. ช่วงอายุ		
2.1) 25 - 30 ปี	-	-
2.2) 31 - 35 ปี	8	80.00
2.3) 36 - 40 ปี	2	20.00
2.4) มากกว่า 40 ปี	-	-
รวม	10	100.00
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
3.1) ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	-	-
3.2) ระดับปริญญาตรี	10	100.00
3.3) ระดับปริญญาโท	-	-
3.4) ระดับปริญญาเอก	-	-
รวม	10	100.00

สำหรับการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ในรูปแบบ Online เนื่องจากมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส โควิด – 19 โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งดำเนินการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล โดยพิจารณาผลการศึกษายู่ในระดับดี เกรดเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.50 จำนวน 5 คน และสัมภาษณ์อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 6 ท่าน และผู้บริหารคณะฯ จำนวน 4 ท่าน

4.2 ผลการวิเคราะห์หลักสูตร

ผู้วิจัยได้ออกแบบแบบวิเคราะห์หลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ซึ่งเป็นกรอบมาตรฐานที่ให้สถาบันอุดมศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร โดยแบ่ง การวิเคราะห์หลักสูตรออกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้ ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร คุณสมบัติของอาจารย์ และการประเมินผลหลักสูตรการเรียนรู้ของหลักสูตร

4.1.1 การวิเคราะห์วัตถุประสงค์ โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์หลักสูตรด้านวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย

ประเด็นการประเมิน	ความสอดคล้อง
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องและเข้าใจง่าย	มีความสอดคล้อง
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรตรงกับจุดมุ่งหมายของการผลิตบัณฑิต	มีความสอดคล้อง
3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับรายวิชาในหลักสูตร	มีความสอดคล้อง
4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร	มีความสอดคล้อง

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์หลักสูตรด้านวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร พบว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ครอบคลุมผลการเรียนรู้และสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยฯ

4.1.2 การวิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตร และจำนวนหน่วยกิต โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์หลักสูตรด้าน โครงสร้างของหลักสูตร

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตร พ.ศ. 2558 (จำนวนหน่วยกิต)	หลักสูตรการ ออกแบบสื่อดิจิทัล ปรับปรุง พ.ศ. 2563 (จำนวนหน่วยกิต)	ความสอดคล้อง
1. โครงสร้างหลักสูตร สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร	โครงสร้างหลักสูตร สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	โครงสร้างหลักสูตร สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	มีความสอดคล้อง
2. จำนวนหน่วยกิตรวมทั้ง 4 ปีการศึกษา	ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต	140 หน่วยกิต	มีความสอดคล้อง
3. จำนวนหน่วยกิตใน หลักสูตรทางวิชาชีพหรือ ปฏิบัติ	ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต	102 หน่วยกิต	มีความสอดคล้อง
4. จำนวนหน่วยกิตในหมวด วิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต	32 หน่วยกิต	มีความสอดคล้อง
5. จำนวนหน่วยกิตในวิชา เลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วย กิต	6 หน่วยกิต	มีความสอดคล้อง
6. หลักสูตรปริญญาตรีทาง วิชาชีพหรือปฏิบัติการ	ต้องผ่านฝึกงานใน สถานประกอบการ หรือสหกิจศึกษา	ฝึกสหกิจศึกษา ใน ชั้นปีที่ 4 เทอม 1 จำนวน 6 หน่วยกิต	มีความสอดคล้อง

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์หลักสูตรด้าน โครงสร้างของหลักสูตร พบว่าโครงสร้างของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

4.1.3 การวิเคราะห์คุณสมบัติของอาจารย์ โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์คุณสมบัติของอาจารย์

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตร พ.ศ. 2558 คุณสมบัติอาจารย์	อาจารย์ประจำใน หลักสูตร	ความสอดคล้อง
1. อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่า หรือมี ตำแหน่งผู้ช่วย ศาสตราจารย์	คุณวุฒิขั้นต่ำปริญญา โท หรือมีตำแหน่ง ผศ.	อาจารย์ประจำ หลักสูตร มีคุณวุฒิ ระดับปริญญาเอกทั้ง 5 ท่าน และมีตำแหน่ง ผศ. 1 คน	มีความสอดคล้อง
2. อาจารย์ประจำหลักสูตร มีผลงานทางวิชาการอย่าง น้อย 1 รายการในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง	มีผลงานทางวิชาการ อย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	อาจารย์ประจำ หลักสูตรมีผลงานทาง วิชาการมากกว่า 1 รายการในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง	มีความสอดคล้อง
3. อาจารย์ผู้สอน หรือ อาจารย์พิเศษมีคุณวุฒิขั้น ต่ำปริญญาโท หรือ เทียบเท่า หรือมีตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์	คุณวุฒิขั้นต่ำปริญญา โท หรือมีตำแหน่ง ผศ.	อาจารย์ผู้สอนใน สาขาวิชา มีคุณวุฒิ ปริญญาเอก และ อาจารย์พิเศษมีคุณวุฒิ ปริญญาโท	มีความสอดคล้อง
4. หลักสูตรทางวิชาชีพ หรือปฏิบัติการอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่าง น้อย 2 ใน 5 คนต้องมี ประสบการณ์ในด้าน ปฏิบัติการ	อาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตรอย่างน้อย 2 ใน 5 คนต้องมี ประสบการณ์ในด้าน ปฏิบัติการ	อาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตรมี 3 คนที่มี ประสบการณ์ในด้าน ปฏิบัติการ	มีความสอดคล้อง
5. อาจารย์พิเศษต้องมี ชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชาโดยมี อาจารย์ประจำเป็น ผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น	อาจารย์พิเศษต้องมี ชั่วโมงสอนไม่เกิน ร้อยละ 50 และมี อาจารย์ประจำเป็น ผู้รับผิดชอบรายวิชา	อาจารย์พิเศษมีชั่วโมง สอนไม่เกินร้อยละ 25 และมีอาจารย์ประจำ เป็นผู้รับผิดชอบ รายวิชา	มีความสอดคล้อง

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์คุณสมบัติของอาจารย์ พบว่าคุณสมบัติของอาจารย์ หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

4.1.4 การวิเคราะห์การประเมินผลหลักสูตรการเรียนรู้ของหลักสูตร โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องในการประเมินผลของหลักสูตรกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์การประเมินผลหลักสูตรการเรียนรู้ของหลักสูตร

ประเด็นการประเมิน	ความสอดคล้อง
1. คุณธรรม จริยธรรม	มีความสอดคล้อง
2. ด้านความรู้	มีความสอดคล้อง
3. ด้านทักษะทางปัญญา	มีความสอดคล้อง
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	มีความสอดคล้อง
5. ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	มีความสอดคล้อง
6. ด้านการปฏิบัติงานหรือด้านทักษะพิสัย	มีความสอดคล้อง

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์การประเมินผลหลักสูตรการเรียนรู้ของหลักสูตร พบว่าการประเมินผลหลักสูตรการเรียนรู้ของหลักสูตร หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มีความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

4.3 ผลการประเมินหลักสูตร ด้วย CIPPI Model

การประเมินหลักสูตรด้วย CIPPI Model ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านบริบท 2) ด้านปัจจัยนำเข้า 3) ด้านกระบวนการ 4) ด้านผลผลิต และ 5) ด้านผลกระทบ โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก

แบบสอบถามตามกลุ่มเป้าหมายได้แก่นักศึกษา บัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิต จำนวนทั้งสิ้น 227 คน และได้รับจำนวนแบบสอบถามตอบกลับทั้งสิ้น 207 คนคิดเป็นร้อยละ 91.19

4.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบริบท

การประเมินด้านบริบท ประกอบด้วยแผนการดำเนินงานของหลักสูตร จุดแข็ง จุดอ่อนของหลักสูตร และสังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน แสดงผลดังนี้

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบริบท เกี่ยวกับแผนการดำเนินงานของหลักสูตร สังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน

ด้านบริบท	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	การปฏิบัติ/ความ เหมาะสม
แผนการดำเนินงานของหลักสูตร			
1. สาขาวิชามีการกำหนดแผนการดำเนินงานของหลักสูตรที่ชัดเจน	3.63	0.70	ระดับมาก
2. การจัดกิจกรรมภายในหลักสูตรเหมาะสม เช่น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.51	0.88	ระดับมาก
3. ส่งเสริมสนับสนุนจัดหาแหล่งเรียนรู้ตามแผนการดำเนินงาน	3.56	0.80	ระดับมาก
4. มีการจัดทำโครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา	3.60	0.81	ระดับมาก
สังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน			
5. หลักสูตรมีความทันสมัยตามสภาพแวดล้อม และบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลง	3.82	0.75	ระดับมาก
6. การเรียนการสอนทางด้านการออกแบบสื่อดิจิทัลเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในประเทศไทย	4.07	0.71	ระดับมาก
7. เศรษฐกิจในปัจจุบันมีส่วนในการเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา	3.98	0.85	ระดับมาก
8. การเรียนการสอนแบบ Online มีความสำคัญในการเรียนการสอนในปัจจุบัน	3.86	0.83	ระดับมาก

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบริบท เกี่ยวกับแผนการดำเนินงานของหลักสูตร สังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน (ต่อ)

ด้านบริบท	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	การปฏิบัติ/ความ เหมาะสม
9. ระยะเวลาการเรียนการสอน 4 ปี มีความเหมาะสม	3.67	0.86	ระดับมาก
รวม	3.74	0.82	ระดับมาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่าความคิดเห็นด้านบริบท เกี่ยวกับแผนการดำเนินงานของหลักสูตร สังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดได้ดังนี้ การเรียนการสอน ทางด้านการออกแบบสื่อดิจิทัลเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในประเทศไทย ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.71) รองลงมา เศรษฐกิจในปัจจุบันมีส่วนในการเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.85) การเรียนการสอนแบบ Online มีความสำคัญในการเรียนการสอนในปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.83) หลักสูตรมีความทันสมัยตามสภาพแวดล้อมและบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.75) ระยะเวลาการเรียนการสอน 4 ปี มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.86) สาขาวิชามีการกำหนดแผนการดำเนินงานของหลักสูตรที่ชัดเจน ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.70) มีการจัดโครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.81) ส่งเสริมและสนับสนุนจัดหาแหล่งเรียนรู้ตามแผนการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.80) และการจัดกิจกรรมภายในหลักสูตรเหมาะสม เช่น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.88)

“หลักสูตรมีการดำเนินงานเป็นไปตามแผน รวมถึงมีจุดเด่นในด้านอาจารย์ จุดอ่อนหลักสูตรยังไม่เป็นที่รู้จัก และระยะเวลาในการศึกษา 4 ปียังมีความเหมาะสมแต่ในอนาคตควรปรับลดลง” (คณบดี, และอาจารย์ประจำหลักสูตร, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 กันยายน 2564)

“หลักสูตรที่เกี่ยวกับการออกแบบสื่อดิจิทัล เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน” (คณบดี, อาจารย์ประจำหลักสูตร, และนักศึกษา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 14 กันยายน 2564)

จากการสัมภาษณ์ในด้านบริบท มีความคิดเห็นตรงกันในเรื่องแผนการดำเนินงานของหลักสูตรเป็นไปตามแผน และมีจุดเด่นในด้านอาจารย์ เนื่องจากมีคุณวุฒิตรงกับสาขา ร่วมกับการบูรณาการศิลปวัฒนธรรมกับการออกแบบสื่อดิจิทัล ในด้านจุดอ่อนเนื่องจากเป็นหลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอนได้เพียง 5 ปี จึงทำให้นักเรียน นักศึกษารู้จักไม่มากนัก และเศรษฐกิจด้านการเงินมีส่วนในการเลือกเข้าศึกษาต่อ รวมถึงระยะเวลาในการศึกษา 4 ปี ยังมีความเหมาะสมแต่ให้ข้อเสนอแนะว่าในอนาคตควรจะปรับลดลง ในด้านหลักสูตรการออกแบบสื่อดิจิทัลเป็นที่ต้องการของตลาดงานแรงในปัจจุบัน เนื่องจากสังคมในปัจจุบันเป็นสังคมที่สื่อสารกันผ่านอินเทอร์เน็ต

4.2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้า

การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วยเนื้อหาสาระของหลักสูตร คุณสมบัติผู้เรียน งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวก และจำนวนอาจารย์ แสดงผลดังนี้

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้า เกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหลักสูตร สิ่งอำนวยความสะดวก และจำนวนอาจารย์

ด้านปัจจัยนำเข้า	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	การปฏิบัติ/ความเหมาะสม
เนื้อหาสาระของหลักสูตร			
1. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	3.64	0.78	ระดับมาก
2. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรแต่ละวิชาไม่ซ้ำซ้อนกัน	3.70	0.70	ระดับมาก
3. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสามารถนำไปใช้งานได้จริงในการทำงาน หรือชีวิตประจำวัน	3.75	0.75	ระดับมาก
สิ่งอำนวยความสะดวก			
4. ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการมีอุปกรณ์ และระบบสารสนเทศเหมาะสม เอื้อต่อการเรียนรู้ และเพียงพอต่อนักศึกษา	3.65	0.89	ระดับมาก
5. มีสถานที่ทำงานสำหรับนักศึกษาเอื้อต่อการเรียนรู้	3.68	0.87	ระดับมาก

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้า เกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหลักสูตร สิ่งอำนวยความสะดวก และจำนวนอาจารย์ (ต่อ)

ด้านปัจจัยนำเข้า	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	การปฏิบัติ/ความ เหมาะสม
6. หนังสือ ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัย ฯลฯ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ให้การสนับสนุนกับนักศึกษาอย่างเพียงพอและทันสมัย	3.66	0.88	ระดับมาก
จำนวนอาจารย์			
7. อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน	3.83	0.77	ระดับมาก
8. ดำเนินการสอนตรงตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาและครอบคลุมเนื้อหาวิชา	3.84	0.79	ระดับมาก
9. อาจารย์ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาและข้อเสนอแนะของนักศึกษา	3.77	0.75	ระดับมาก
10. อาจารย์สามารถช่วยแนะนำในการเขียนวิจัย หรือบทความทางวิชาการได้อย่างเชี่ยวชาญ	3.75	0.75	ระดับมาก
11. อาจารย์สามารถให้คำปรึกษาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาได้	3.77	0.75	ระดับมาก
รวม	3.73	0.79	ระดับมาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่าความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้า เกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหลักสูตร คุณสมบัติผู้เรียน งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวก และจำนวนอาจารย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับ จากค่าเฉลี่ยสูงสุดได้ดังนี้ ดำเนินการสอนตรงตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาและครอบคลุมเนื้อหาวิชา ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.79) รองลงมา อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถและความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.77) อันดับที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากันจำนวน 2 ข้อ ได้แก่อาจารย์ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาและข้อเสนอแนะของนักศึกษา และอาจารย์สามารถให้คำปรึกษาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาได้ ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.75) อันดับที่ 4 มีค่าเฉลี่ยเท่ากันจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสามารถนำไปใช้งานได้จริงในการทำงาน หรือชีวิตประจำวัน และอาจารย์สามารถช่วยแนะนำในการเขียนวิจัย หรือบทความทางวิชาการได้อย่างเชี่ยวชาญ ($\bar{X} =$

3.75, S.D. = 0.75) เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรแต่ละวิชาไม่ซ้ำซ้อนกัน ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.70) มีสถานที่ทำงานสำหรับนักศึกษาเอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.87) หนังสือ ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัย ฯลฯ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศให้การสนับสนุนกับนักศึกษาอย่างเพียงพอ และทันสมัย ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.88) ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการมีอุปกรณ์ และระบบสารสนเทศเหมาะสม เอื้อต่อการเรียนรู้ และเพียงพอต่อนักศึกษา ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.89) เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.78)

“การจัดสรรงบประมาณของหลักสูตร เป็นไปตามระบบของมหาวิทยาลัย” (รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน, การสื่อสารส่วนบุคคล, 16 กันยายน 2564)

“การคัดเลือกนักศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์ในระดับอุดมศึกษา ส่วนจำนวนอาจารย์ยังไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา และควรเพิ่มรายวิชาการออกแบบสื่อดิจิทัลทางการตลาด” (คณบดี, รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย, และอาจารย์ประจำ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 16 กันยายน 2564)

“สิ่งอำนวยความสะดวกมีความเหมาะสมแต่ยังไม่เพียงพอและสิ่งอำนวยความสะดวกบางชนิดยังไม่ทันสมัย และความเพิ่มรายวิชาเกี่ยวกับการออกแบบสื่อทางการตลาด” (นักศึกษา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 กันยายน 2564)

จากการสัมภาษณ์ในด้านปัจจัยนำเข้า มีความเห็นตรงกันในเรื่องหลักสูตรมีการวางแผนและจัดสรรงบประมาณตามระบบของมหาวิทยาลัย รวมถึงการคัดเลือกนักศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์อุดมศึกษา และอาจารย์ประจำมีจำนวนที่น้อยเกินไปหากเทียบกับจำนวนนักศึกษาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี และยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษา 1:20 เนื้อหาสาระของหลักสูตรยังไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานมากนักเนื่องจากยังไม่ได้เสริมการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการผลิตสื่อดิจิทัลทางการตลาด และสิ่งอำนวยความสะดวกในสาขาวิชาฯ มีความเหมาะสม แต่ยังไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น รวมถึงเทคโนโลยีที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ในการดูแลเกี่ยวกับการจัดทำวิทยานิพนธ์นักศึกษาให้สัมภาษณ์ว่า อาจารย์สามารถดูแล และให้คำปรึกษาได้อย่างทั่วถึงและชัดเจน

4.2.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกระบวนการ

การประเมินด้านกระบวนการ ประกอบด้วยการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การบริหารจัดการหลักสูตร และการฝึกสหกิจศึกษา แสดงผลดังนี้

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกระบวนการ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การบริหารจัดการหลักสูตร และการฝึกสหกิจศึกษา

ด้านกระบวนการ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	การปฏิบัติ/ความ เหมาะสม
การจัดการเรียนการสอน			
1. มีการแจก/แจ้ง แผนการจัดการเรียนรู้ (รายละเอียดของรายวิชา) หรือ มคอ.3	3.84	0.69	ระดับมาก
2. กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา รายวิชาที่จัดการเรียนการสอน	3.88	0.70	ระดับมาก
3. มีการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถานที่อย่างหลากหลาย เช่น การสอนให้ลงมือปฏิบัติ	3.66	0.81	ระดับมาก
4. เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นกับอาจารย์ หรือกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน	3.82	0.72	ระดับมาก
5. กำหนดภาระงาน / ส่งงานให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริงและมีการติดตามผลการดำเนินงานของนักศึกษาอย่างใกล้ชิด	3.93	0.77	ระดับมาก
6. มีการนำนักศึกษาออกไปชมนิทรรศการนอกสถานที่	3.76	0.92	ระดับมาก
7. มีการผลักดันเพื่อส่งนักศึกษาออกไปแข่งขันระดับชาติ หรือนานาชาติ	3.84	0.84	ระดับมาก
8. มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดสร้างสรรค์	3.74	0.70	ระดับมาก
9. มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ชัดเจน และต่อเนื่อง	3.79	0.76	ระดับมาก
10. มีการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน	3.89	0.73	ระดับมาก

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกระบวนการ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การบริหารจัดการหลักสูตร และการฝึกสหกิจศึกษา (ต่อ)

ด้านกระบวนการ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	การปฏิบัติ/ความ เหมาะสม
11. วิธีการประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และ กิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การสอบ, ชิ้นงาน การวัดและการประเมินผล	3.77	0.75	ระดับมาก
12. การวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกฎเกณฑ์ และข้อตกลงที่กำหนดไว้ล่วงหน้า และการแจ้งเกณฑ์ การวัดผลและประเมินผล	3.85	0.78	ระดับมาก
13. การวัดและประเมินผลมีประสิทธิภาพและยุติธรรม	3.91	0.77	ระดับมาก
14. ให้นักศึกษาประเมินการสอนของอาจารย์เมื่อจบ การเรียนการสอนในรายวิชานั้น	3.81	0.78	ระดับมาก
การบริหารจัดการหลักสูตร			
15. หลักสูตรมีการบริหารเพื่อพัฒนานักศึกษาอย่าง ทั่วถึงและตลอดภาคเรียน	3.79	0.82	ระดับมาก
16. หลักสูตรมีการจัดสรรอาจารย์เพื่อดูแลนักศึกษา อย่างทั่วถึง	3.81	0.73	ระดับมาก
17. นักศึกษาได้รับการสนับสนุนจากหลักสูตร เป็น อย่างดี	3.84	0.73	ระดับมาก
การฝึกสหกิจศึกษา			
18. ภาระงานที่กำหนดในการฝึกสหกิจศึกษา มีความ เหมาะสม และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในอนาคตได้	3.82	0.72	ระดับมาก
19. ระยะเวลาของการฝึกสหกิจศึกษา มีความเหมาะสม	3.80	0.68	ระดับมาก
20. วิธีการประเมินของการฝึกสหกิจศึกษา มีความ เหมาะสม	3.84	0.72	ระดับมาก
21. กระบวนการในการนิเทศของอาจารย์ประจำรายวิชา สหกิจศึกษา มีความเหมาะสม	3.80	0.71	ระดับมาก
22. การจัดทำรายงาน ไปสเตอร์ในรายวิชาสหกิจศึกษา มีความเหมาะสม	3.83	0.68	ระดับมาก

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกระบวนการ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การวัดและ
การประเมินผล การบริหารจัดการหลักสูตร และการฝึกสหกิจศึกษา (ต่อ)

ด้านกระบวนการ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	การปฏิบัติ/ความ เหมาะสม
รวม	3.82	0.75	ระดับมาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่าความคิดเห็นด้านกระบวนการ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การบริหารจัดการหลักสูตร และการฝึกสหกิจศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.75) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับ จากค่าเฉลี่ยสูงสุดได้ดังนี้ กำหนดภาระงาน สั่งงานให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติงานจริงและมีการติดตามผลการดำเนินงานของนักศึกษาอย่างใกล้ชิด ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.77) การวัดและประเมินผลมีประสิทธิภาพและยุติธรรม ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.77) มีการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.73) กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่จัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.70) การวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกฎเกณฑ์และข้อตกลงที่กำหนดไว้ล่วงหน้า และการแจ้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.78) อันดับที่ 6 มีค่าเฉลี่ยเท่ากันจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ มีการแจกแจง แผนการจัดการเรียนรู้ (รายละเอียดของรายวิชา) หรือ มคอ.3 ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.69) มีการผลักดันเพื่อส่งนักศึกษาออกไปแข่งขันระดับชาติ หรือนานาชาติ ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.84) นักศึกษาได้รับการสนับสนุนจากหลักสูตรเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.73) และวิธีการประเมินของการฝึกสหกิจ มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.72) การจัดทำรายงาน, โปสเตอร์ในรายวิชาสหกิจศึกษามีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.68) อันดับที่ 8 มีค่าเฉลี่ยเท่ากันจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นกับอาจารย์ หรือเพื่อนร่วมชั้นเรียน และภาระงานที่กำหนดในการฝึกสหกิจศึกษา มีความเหมาะสม และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในอนาคตได้ ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.72) อันดับที่ 9 มีค่าเฉลี่ยเท่ากันจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ให้นักศึกษาประเมินการสอนของอาจารย์เมื่อจบการเรียนการสอนในรายวิชานั้น ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.78) และหลักสูตรมีการจัดสรรอาจารย์เพื่อดูแลนักศึกษาอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.73) อันดับที่ 10 มีค่าเฉลี่ยเท่ากันจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ระยะเวลาของการฝึกสหกิจศึกษา มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.68) และกระบวนการในการนิเทศของอาจารย์ประจำสาขาวิชา สหกิจศึกษา มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.71) มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ชัดเจน และต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.76) วิธีการประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน เช่นการสอบ, ชิ้นงาน ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.75) มีการนำนักศึกษาออกไปชมนิทรรศการ

นอกสถานที่ ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.92) มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.70) มีการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถานที่อย่างหลากหลายเช่น การสอนให้ลงมือปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.81)

“มีการวัดและการประเมินผลที่เป็นไปตามมาตรฐาน และมีการแบ่งหน้าที่ในการบริหารหลักสูตร เพื่อกำกับดูแลและพัฒนานักศึกษาในทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน” (ประธานหลักสูตร, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 กันยายน 2564)

“การจัดกิจกรรม/โครงการพัฒนาผู้เรียน ยังไม่มากพอ” (นักศึกษา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 กันยายน 2564)

จากการสัมภาษณ์ในด้านกระบวนการ การวัดและประเมินผลของหลักสูตรจะมี การวัดผลก่อนการเรียน ระหว่าง และหลังเรียนซึ่งเป็นไปตามกระบวนการประเมินผลผู้เรียนที่ครอบคลุมตามมาตรฐานการศึกษา และมีการแบ่งหน้าที่ในการบริหารหลักสูตรตามจำนวนอาจารย์ประจำ การฝึกสหกิจอาจารย์ที่ทำกรนิเทศจะต้องพิจารณาสถานประกอบการของนักศึกษาทุกท่านก่อนออกฝึกสหกิจศึกษาโดยสถานประกอบการจะต้องเป็นที่รู้จัก และเป็นที่ยอมรับของสังคม หลักสูตรมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เป็นลำดับขั้นตอน และให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติจริง มีกิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียนทั้งในและนอกสถานที่ที่เหมาะสม แต่นักศึกษาส่วนหนึ่งให้ความคิดเห็นว่ากิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียน/โครงการในและนอกสถานที่อาจจะยังไม่มากพอ

4.2.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลผลิต

การประเมินด้านผลผลิต ประกอบด้วยความรู้และความเข้าใจ การทำงานเป็นทีม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต แสดงผลดังนี้

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลผลิต เกี่ยวกับความรู้และความเข้าใจ การทำงานเป็นทีม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต

ด้านผลผลิต	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	การปฏิบัติ/ความ เหมาะสม
ความรู้และความเข้าใจ			
1. นักศึกษามีความรู้ ความสามารถในการออกแบบสื่อ ดิจิทัลทั้งในรูปแบบ Online และ Offline	3.79	0.81	ระดับมาก
2. ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในชีวิตประจำวัน	3.86	0.65	ระดับมาก
3. นักศึกษาสามารถสร้างสรรค์ชิ้นงานทางด้านสื่อ ดิจิทัลได้	3.88	0.71	ระดับมาก
4. นักศึกษาสามารถประมาณราคาการผลิตสื่อดิจิทัล	3.74	0.83	ระดับมาก
การทำงานเป็นทีม			
5. นักศึกษาสามารถร่วมทำงานกับผู้อื่นได้เป็นทีม	3.87	0.73	ระดับมาก
6. นักศึกษารับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นในงานของ ตนเอง	3.95	0.73	ระดับมาก
7. นักศึกษาไม่ลอกเลียนหรือแอบอ้างผลงานของบุคคล อื่น เพื่อประโยชน์ของตนเอง	3.82	0.73	ระดับมาก
8. มีคุณธรรมในวิชาชีพ	4.01	0.68	ระดับมาก
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต			
9. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.20	0.42	ระดับมาก
10. ด้านความรู้ในการปฏิบัติงาน	4.10	0.57	ระดับมาก
11. ด้านทักษะทางปัญหาสามารถแก้ไขปัญหาด้าน เทคโนโลยีเฉพาะหน้าได้อย่างเป็นระบบ	4.40	0.70	ระดับมาก
12. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ	4.00	0.82	ระดับมาก
13. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.80	0.63	ระดับมาก
14. ทักษะด้านการปฏิบัติงาน	4.00	0.47	ระดับมาก
รวม	3.95	0.74	ระดับมาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่าความคิดเห็นด้านผลผลิต เกี่ยวกับความรู้และความเข้าใจ การทำงานเป็นทีม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดได้ดังนี้ ด้านทักษะทางปัญหาสามารถแก้ไขปัญหาด้านเทคโนโลยีเฉพาะหน้าได้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.70) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.42) ด้านความรู้ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.57) มีคุณธรรมในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.68) อันดับที่ 5 มีค่าเฉลี่ยเท่ากันจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.82) และทักษะด้านการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.47) นักศึกษารับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นในงานของตนเอง ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.73) นักศึกษาสามารถสร้างสรรค์ชิ้นงานทางด้านสื่อดิจิทัลได้ ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.71) นักศึกษาสามารถร่วมทำงานกับผู้อื่นได้เป็นทีม ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.73) ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.65) นักศึกษาไม่ลอกเลียนหรือแอบอ้างผลงานของบุคคลอื่น เพื่อประโยชน์ของตนเอง ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.73) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.63) นักศึกษามีความรู้ ความสามารถในการออกแบบสื่อดิจิทัลทั้งในรูปแบบ Online และ Offline ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.81) นักศึกษาสามารถประมาณราคาการผลิตสื่อดิจิทัล ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.83)

“การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร จะเน้นให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะ ในการปฏิบัติงานและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ได้” (อาจารย์ประจำหลักสูตร, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 กันยายน 2564)

“สามารถนำความรู้จากการเรียน ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้” (นักศึกษา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 กันยายน 2564)

จากการสัมภาษณ์ในด้านผลผลิต ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรฯ มีความสามารถในการประยุกต์ใช้เพื่อปฏิบัติงาน และพัฒนาวิชาชีพตนเองได้ เนื่องจากหลักสูตรฯ จัดการเรียนการสอน โดยให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติ และศึกษาจากสถานประกอบการจริง และนักศึกษาได้ให้สัมภาษณ์ว่าทั้งนี้การพัฒนาตนเองนั้นจะต้องมีประสบการณ์การเรียนในมหาวิทยาลัยและรวมถึงศึกษาเพิ่มเติมในงานเฉพาะนั้น ๆ

4.2.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลกระทบ

การประเมินด้านผลกระทบ ประกอบด้วยความเป็นผู้นำ การประยุกต์ความรู้ และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตแสดงผลดังนี้

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลกระทบ เกี่ยวกับความเป็นผู้นำ การประยุกต์ความรู้ และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

ด้านผลกระทบ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	การปฏิบัติ/ความ เหมาะสม
ความเป็นผู้นำ			
1. มีภาวะความเป็นผู้นำทางด้านการออกแบบ และความคิดสร้างสรรค์	3.84	0.70	ระดับมาก
2. มีความสามารถในการวางแผนและการจัดการ	3.86	0.68	ระดับมาก
3. เป็นผู้นำทางด้านการใช้เทคโนโลยี	3.79	0.75	ระดับมาก
4. มีความกล้าหาญในการตัดสินใจในการทำงาน	3.74	0.75	ระดับมาก
การประยุกต์ความรู้			
5. ความสามารถในการประยุกต์ใช้แนวคิดด้านการออกแบบสื่อดิจิทัล	3.91	0.67	ระดับมาก
6. นักศึกษานำความรู้ที่ได้ในระหว่างเรียนไปปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง	3.81	0.74	ระดับมาก
7. ประสบการณ์ทำปริญญานิพนธ์ช่วยพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงาน	3.77	0.73	ระดับมาก
8. ประสบการณ์ในรายวิชาสหกิจศึกษาช่วยให้ศึกษามีทักษะในการปฏิบัติงาน	3.79	0.71	ระดับมาก
9. การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้การปฏิบัติงาน / การสอนงาน	3.85	0.64	ระดับมาก
ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต			
10. ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.20	0.63	ระดับมาก
11. นำผลงานมาประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	4.10	0.57	ระดับมาก
12. ผลงานเสร็จตามกำหนดเวลา	4.20	0.79	ระดับมาก

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลกระทบ เกี่ยวกับความเป็นผู้นำ การประยุกต์ความรู้ และ ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต (ต่อ)

ด้านผลกระทบ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	การปฏิบัติ/ความ เหมาะสม
13. ผลงานมีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน	3.90	0.74	ระดับมาก
14. ผลงานมีความประณีต	4.10	0.74	ระดับมาก
รวม	3.92	0.71	ระดับมาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่าความคิดเห็นด้านผลกระทบ เกี่ยวกับความเป็นผู้นำ การประยุกต์ความรู้ และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดได้ดังนี้ อันดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากันจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ผลงานแสดงออกถึงความริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.63) และผลงานเสร็จตามกำหนดเวลา ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.79) อันดับที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากันจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ นำผลงานมาประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.57) และผลงานมีความประณีต ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.74) ความสามารถในการประยุกต์ใช้แนวคิดด้านการออกแบบสื่อดิจิทัล ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.67) ผลงานมีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.74) มีความสามารถในการวางแผนและการจัดการ ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.68) การนำความรู้ไปประยุกต์ในการปฏิบัติงาน/การสอนงาน ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.64) มีภาวะความเป็นผู้นำทางการออกแบบและความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.70) นักศึกษานำความรู้ที่ได้ในระหว่างเรียนไปปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.74) อันดับที่ 10 มีค่าเฉลี่ยเท่ากันจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ประสิทธิภาพในรายวิชาสหกิจศึกษาช่วยให้นักศึกษามีทักษะในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.71) และเป็นผู้นำทางการใช้เทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.75) ประสิทธิภาพทำปริญญานิพนธ์ช่วยพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.73) มีความกล้าหาญในการตัดสินใจในการทำงาน ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.75)

“สามารถนำประสบการณ์การเรียนการสอน การทำปริญญานิพนธ์ และการฝึกสหกิจไปประยุกต์ร่วมกับการทำงานได้” (นักศึกษา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 28 กันยายน 2564)

จากการสัมภาษณ์ในด้านผลกระทบ นักศึกษาสามารถนำประสบการณ์ในการเรียนการสอน การจัดทำปฏิญญานิพนธ์ และการฝึกสหกิจศึกษามาประยุกต์ใช้ร่วมกับการทำงาน และชีวิตประจำวันได้

4.2.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล ด้วย CIPPI Model ทั้ง 5 ด้าน

ตารางที่ 4.13 สรุปผลการประเมินด้วย CIPPI Model ประกอบด้วยด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ

สรุปผลการประเมินด้วย CIPPI Model	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	การปฏิบัติ/ความ เหมาะสม
1. ด้านบริบท	3.74	0.82	ระดับมาก
2. ด้านปัจจัยนำเข้า	3.73	0.79	ระดับมาก
3. ด้านกระบวนการ	3.82	0.75	ระดับมาก
4. ด้านผลผลิต	3.95	0.74	ระดับมาก
5. ด้านผลกระทบ	3.92	0.71	ระดับมาก
รวม	3.83	0.76	ระดับมาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่าความคิดเห็นของนักศึกษา บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตที่ทำการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ ตาม CIPPI Model ประกอบด้วยด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.76) และผ่านเกณฑ์การประเมินที่ผู้วิจัยตั้งไว้ทุกข้อ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดได้ดังนี้ ด้านผลผลิต ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.74) รองลงมา ด้านผลกระทบ ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.71) ด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.75) ด้านบริบท ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.82) และด้านปัจจัยนำเข้า ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.79)

4.2.9 สรุปประเด็นที่ต้องปรับปรุงหลักสูตร

จากการประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ด้วย CIPPI Model หลักสูตรควรต้องปรับปรุงโดยการเพิ่มจำนวนรายวิชาเกี่ยวกับการออกแบบสื่อดิจิทัลทางการตลาดเป็นวิชาหลัก หรือวิชาเลือกเสรี เพื่อให้นักศึกษาสามารถผลิตสื่อดิจิทัลได้ทั้งสื่อทางการตลาดและสื่อกราฟิก ในส่วนของจำนวนอาจารย์และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ได้รับการประเมินอยู่ในระดับเหมาะสม แต่ยังไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในอนาคต ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์เพื่อเข้ามาเป็นอาจารย์ประจำในการกำกับดูแลนักศึกษาเพิ่มเติม จัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก หรือสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้มีความทันสมัยกับเทคโนโลยีในปัจจุบัน และมีความเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาในปัจจุบัน รวมถึงควรเพิ่มการจัดกิจกรรม/โครงการพัฒนาผู้เรียน ให้มากขึ้นและตรงกับความต้องการของผู้เรียนในแต่ละชั้นปี และดำเนินการประชาสัมพันธ์หลักสูตรเชิงรุก เพื่อให้หลักสูตรเป็นที่รู้จักของ นักเรียน นักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อในด้านการออกแบบสื่อดิจิทัล

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ใช้รูปแบบในการประเมินด้วย CIPPI Model ใน 5 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ จำนวน 4 คน อาจารย์ประจำสาขาวิชาการออกแบบสื่อดิจิทัล จำนวน 6 คน นักศึกษาปัจจุบันชั้นปีที่ 1 – 4 จำนวน 187 คน บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2563 จำนวน 10 คน และผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2562 จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบวิเคราะห์หลักสูตร แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

5.1 สรุปผลการวิจัย

การประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 การวิเคราะห์หลักสูตร ด้วยแบบวิเคราะห์หลักสูตร พบว่าหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิตสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ในด้านวัตถุประสงค์/จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านคุณสมบัติอาจารย์ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2558 และเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

5.1.2 การประเมินหลักสูตร ด้วย CIPPI Model

5.1.2.1 ด้านบริบท

ด้านแผนการดำเนินงาน และสังคมและเทคโนโลยี พบว่านักศึกษา และบัณฑิตมีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก จากการสัมภาษณ์หลักสูตรสามารถดำเนินการตามแผนการดำเนินงานของหลักสูตรได้เป็นอย่างดี จุดเด่นของหลักสูตรได้แก่อาจารย์ประจำซึ่งมีคุณวุฒิที่ตรงกับสาขาวิชาในหลักสูตรฯ จุดอ่อนของหลักสูตรได้แก่หลักสูตรฯ ยังไม่เป็นที่รู้จักและแพร่หลาย อีกทั้งเศรษฐกิจด้านการเงินมีส่วนในการเลือกเข้าศึกษาต่อ รวมถึงระยะเวลาการศึกษา 4 ปีมีความเหมาะสมโดยให้ข้อเสนอแนะว่าในอนาคตควรปรับลดลง ทั้งนี้การเรียนการสอนทางด้านการออกแบบสื่อดิจิทัลเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในประเทศไทย

5.1.2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า

ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร, สิ่งอำนวยความสะดวก และจำนวนอาจารย์ พบว่านักศึกษา และบัณฑิตมีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก จากการสัมภาษณ์งบประมาณของหลักสูตรฯ มีการจัดสรรเป็นไปตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยฯ รวมถึงการคัดเลือกนักศึกษาซึ่งหลักสูตรกำหนดคุณสมบัติของผู้เรียนที่เป็นไปตามกระบวนการ ในเรื่องเนื้อหาสาระของหลักสูตรฯ ยังไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานเนื่องจากยังขาดรายวิชาที่เกี่ยวกับการออกแบบสื่อดิจิทัลทางการตลาด ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ประจำสาขาวิชาให้มีจำนวนมากขึ้น เนื่องจากหลักสูตรฯ มีจำนวนนักศึกษาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี และอาจารย์ประจำ นักศึกษาพึงพอใจกับสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน แต่อาจจะยังไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาปัจจุบันที่มีจำนวนมากขึ้น และเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้ในการดูแลเกี่ยวกับการจัดทำวิทยานิพนธ์ อาจารย์สามารถให้คำแนะนำในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ให้คำปรึกษาได้อย่างชัดเจน ซึ่งจะสอดคล้องกับจุดเด่นของหลักสูตรฯ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ประจำ

5.1.2.3 ด้านกระบวนการ

ด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การบริหารหลักสูตร และการฝึกสหกิจศึกษา พบว่านักศึกษา และบัณฑิตมีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก จากการสัมภาษณ์หลักสูตร มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ รวมถึงมีการบริหารจัดการหลักสูตรฯ โดยมีการแบ่งอาจารย์ประจำใน

หลักสูตรฯ เพื่อบริหารงานแตกต่างกันไป ส่วนการฝึกสหกิจศึกษาจะต้องผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ประจำหลักสูตรฯ และงานกิจการนักศึกษา คณะฯ โดยการฝึกสหกิจศึกษาจะมีอาจารย์นิเทศการฝึกสหกิจจำนวน 2 ครั้งในระยะเวลา 3 เดือน รวมถึงหลักสูตรมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เป็นลำดับขั้นตอน และให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติจริง มีกิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียนทั้งในและนอกสถานที่ที่เหมาะสม แต่นักศึกษาส่วนหนึ่งให้ความคิดเห็นว่าการพัฒนาผู้เรียน/โครงการในและนอกสถานที่อาจจะยังไม่มากพอ

5.1.2.4 ด้านผลผลิต

ด้านความรู้ความเข้าใจ การทำงานเป็นทีม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต พบว่านักศึกษา บัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก จากการสัมภาษณ์นักศึกษาสามารถประยุกต์การเรียนการสอนเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน และพัฒนาวิชาชีพตนเองได้ โดยการพัฒนาดตนเอง หรือพัฒนาวิชาชีพตนเองนั้นจะต้องมีการประยุกต์ประสบการณ์จากการเรียนการสอน และศึกษาเพิ่มเติมในงานเฉพาะนั้น ๆ เนื่องจากหลักสูตรมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง และศึกษาจากสถานประกอบการจริง

5.1.2.5 ด้านผลกระทบ

ด้านความเป็นผู้นำ การประยุกต์ความรู้ และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตพบว่า นักศึกษา บัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก จากการสัมภาษณ์ประสบการณ์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ และการฝึกสหกิจศึกษา ช่วยในการพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานทำให้นักศึกษามีประสบการณ์ต่าง ๆ นำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานหรือชีวิตประจำวันได้

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 การวิเคราะห์หลักสูตร ด้วยแบบวิเคราะห์หลักสูตร พบว่าหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ในด้านวัตถุประสงค์/จุดมุ่งหมาย, ด้านโครงสร้างหลักสูตร, ด้านคุณสมบัติอาจารย์ และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ของกระทรวงศึกษาธิการ และเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรมีกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่เป็นขั้นตอน โดยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรอง สาขาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย และมีการศึกษาเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่เกี่ยวกับหลักสูตรด้านวิชาชีพปฏิบัติการ และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรทางด้านเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้เป็นตามเกณฑ์ที่กระทรวงตั้งสังกัดกำหนด รวมถึงมีการคัดเลือกอาจารย์ที่มีคุณวุฒิสอดคล้องและตรงตามสาขาวิชาที่ทำการเปิดสอน และมีการสนับสนุนอาจารย์ประจำในสาขาวิชาเพื่อพัฒนาตนเองในการขอตำแหน่งทางวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยนันท์ เทียนไชย (2563, น. 142) เรื่องการประเมินหลักสูตรหมวดวิทยาศาสตร์ทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยมีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรด้านวัตถุประสงค์/จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านคุณสมบัติของอาจารย์ และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตร พบว่ามีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ (ราชกิจจานุเบกษา, 2558, น. 25) ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 ความว่าสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาให้มีมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาสูงขึ้น สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และกำหนดตัวบ่งชี้ด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

5.2.2 การประเมินหลักสูตร ด้วย CIPPI Model

5.2.2.1 ด้านบริบทหลักสูตร มีประเด็นการประเมิน 3 ด้าน ได้แก่

ในด้านที่ 1 แผนการดำเนินงานของหลักสูตร พบว่าแผนการดำเนินงานของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล สามารถดำเนินได้ตามแผนการดำเนินงาน ตั้งแต่ด้านความพร้อมของอาจารย์ บุคลากร และสถานที่ ตั้งแต่เปิดหลักสูตรใหม่ในปีการศึกษา 2558 จนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรฯ มีการดำเนินการตามแผน และสามารถดำเนินการตามแผนที่

ระบุ ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ รวมถึงภารกิจของมหาวิทยาลัย ซึ่งภารกิจต่าง ๆ ดังกล่าวจะปรากฏอยู่ในรูปแบบของโครงการที่เป็นรูปธรรม และสัมพันธ์กับมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา พุทธศักราช 2557 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศเรศ พิพัฒน์มงคลพร และคณะ (2556, น. 91) เรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่าแผนการดำเนินงานของหลักสูตรฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งหลักสูตรฯ สามารถดำเนินงานตามแผนงานของหลักสูตรฯ ได้และสอดคล้องกับภารกิจของคณะฯ และมหาวิทยาลัย

ในด้านที่ 2 จุดแข็ง-จุดอ่อนของหลักสูตรฯ พบว่าหลักสูตรฯ มีจุดแข็งทางด้านอาจารย์ เนื่องจากอาจารย์ประจำมีความเชี่ยวชาญและมีคุณวุฒิตรงตามหลักสูตรฯ กำหนด รวมถึงมีการเสริมจุดเด่น โดยจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับยุควัฒนธรรมเข้ามามีส่วนร่วมกับการออกแบบสื่อดิจิทัล จึงทำให้หลักสูตรฯ การออกแบบสื่อดิจิทัล ของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์โกสินทร์ มีความแตกต่างจากมหาวิทยาลัย อื่น ๆ จุดอ่อนคือหลักสูตรฯ ยังไม่เป็นที่รู้จัก เนื่องจากหลักสูตรฯ เปิดทำการเรียนการสอนเพียง 5 ปีการศึกษา จึงทำให้นักเรียน นักศึกษา ยังไม่รู้จักหลักสูตรฯ และขาดการประชาสัมพันธ์เชิงรุก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศเรศ พิพัฒน์มงคลพร และคณะ (2556, น. 92) เรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่าคณาจารย์เป็นจุดแข็งของสาขาวิชาการประถมศึกษาเนื่องจากมีการคัดเลือกที่มีคุณภาพ

ในด้านที่ 3 ด้านสังคมและเทคโนโลยี พบว่านักศึกษาและบัณฑิตมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งจากการสอบถามความคิดเห็น และการตอบแบบสอบถามพบว่าการเรียนการสอนทางด้านการออกแบบสื่อดิจิทัลเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในประเทศไทย ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในการใช้ชีวิตของคนในประเทศไทยมากยิ่งขึ้น ทำให้องค์กรหรือหน่วยงานธุรกิจต่าง ๆ ต้องการผู้ที่สามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี ในการออกแบบสื่อ เพื่อเข้ามาประยุกต์กับการทำงานมากยิ่งขึ้น จึงทำให้หลักสูตรฯ ที่จัดการเรียนการสอนทางด้านสื่อดิจิทัลหรือเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน และจากวิกฤติการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่เกิดขึ้นมาจนถึงปัจจุบันมีผลต่อระบบการใช้ชีวิตปกติใหม่ (New Normal) ที่ทำให้เกิดการใช้ชีวิตในสังคมหรือธุรกิจ เศรษฐกิจ การทำงาน การศึกษา ส่วนใหญ่จะอยู่บนฐานดิจิทัลแพลตฟอร์ม ซึ่งสอดคล้องกับบทความวิจัยของ ทิวา คอนลาว, สมพร เพ็ญจันทร์, เพ็ญศรี จิรินัง, และวิวัฒน์ กรมศิษฐ์ (2564, น. 35-44)

เรื่องอนาคตแรงงานไทยภายใต้ภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง พบว่าการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องมีสมรรถนะหรือความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า แรงงานจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้เป็นแรงงานที่มีฝีมือด้วยปัญญาประดิษฐ์ที่สามารถทำงานร่วมกับหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติได้ รวมถึงพัฒนาความรู้ และทักษะด้านคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตและดิจิทัล และมีการฝึกอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดความเสี่ยงในยุคการเปลี่ยนแปลงของภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ ต้องอัปเดตและพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี จึงทำให้การประเมินด้านบริบทโดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาเรียม นิลพันธ์ (2555) เรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่าการประเมินผลด้านบริบทโดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

5.2.2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า มีประเด็นการประเมิน 5 ด้านได้แก่

ในด้านที่ 1 เนื้อหาสาระของหลักสูตร พบว่ามีความเหมาะสม ทั้งนี้เป็นเพราะหลักสูตรฯ กำหนดโครงสร้าง เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรฯ โดยมีการกำหนดรายวิชาที่เป็นรายวิชาบังคับเป็นไปตามหลักการออกแบบสื่อดิจิทัลทางการออกแบบสื่อแอนิเมชัน ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสามารถนำไปใช้งานได้ เนื่องจากในการจัดการเรียนการสอนจะเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานหรือชีวิตประจำวัน ตั้งแต่การจัดทำชิ้นงานรายบุคคล หรือการจัดทำชิ้นงานเป็นกลุ่ม ทั้งนี้เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความเหมาะสม แต่จากการสัมภาษณ์นักศึกษา และอาจารย์ประจำมีความคิดเห็นตรงกัน คือควรเพิ่มรายวิชาพัฒนาสื่อดิจิทัลทางการตลาด เนื่องจากเพื่อให้หลักสูตรการออกแบบสื่อดิจิทัลเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานโดยตรง และนักศึกษาสามารถพัฒนาสื่อได้ทั้งในรูปแบบแอนิเมชัน และสื่อทางการตลาด สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ ปานสง (2552, น. 92-100) เรื่องการประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) สาขาวิชาเทคโนโลยีไฟฟ้า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่าเนื้อหาสาระรายวิชาในหลักสูตร ประกอบด้วย ความเหมาะสมของหน่วยกิต ความทันสมัย ความสำคัญของรายวิชาในหลักสูตร พบว่าในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

ในด้านที่ 2 คุณสมบัติของผู้เรียน พบว่าคุณสมบัติของผู้เรียนมีความเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรฯ ได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบและเป็นธรรม โดยเป็นไปตามระเบียบ

หรือกฎเกณฑ์ของระบบแอดมิชชั่นและรับตรงตามระบบของมหาวิทยาลัยฯ และคณะกรรมการศาสตร์และการออกแบบ ในรูปแบบของคณะกรรมการ รวมถึงมีการเปิดรับสมัครนักเรียน นักศึกษา ที่มีความสามารถพิเศษทางการออกแบบสื่อดิจิทัล หรือมีผลการเรียนดีเด่น เป็นโครงการรับตรงพิเศษ โดยจะต้องผ่านการสัมภาษณ์และพิจารณาจากแฟ้มสะสมผลงานจากคณะกรรมการสอบ

ในด้านที่ 3 งบประมาณ พบว่ามีความเหมาะสม และเป็นไปตามเกณฑ์ระบบของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้มีการนำงบประมาณมาบริหารจัดการ หลักสูตรและการสอนให้เกิดประโยชน์กับการเรียนรู้ของนักศึกษา ทั้งในแง่ของกิจกรรม/โครงการตามหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ รวมถึงจัดสรรวัสดุฝึก และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในหลักสูตรฯ ซึ่งหากการเรียนการสอนมีอุปกรณ์ เครื่องมือที่มีคุณภาพและศักยภาพทำให้เกิดผลดีต่อผู้เรียน หากนักศึกษาได้ปฏิบัติกับอุปกรณ์จริง ใช้ได้ถูกต้อง ก่อนที่จะออกฝึกสหกิจศึกษาในสถานประกอบการต่าง ๆ ซึ่งสถานประกอบการล้วนมีแต่อุปกรณ์ที่ทันสมัย

ในด้านที่ 4 สิ่งอำนวยความสะดวก พบว่านักศึกษาและบัณฑิตมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีแหล่งสืบค้นที่ผู้เรียน ได้แสวงหาความรู้ที่ตอบสนองต่อการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง มีทรัพยากรการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และสนับสนุนผู้เรียน ตรงกับความต้องการของผู้เรียนในการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการออกแบบสื่อดิจิทัล สภาพห้องเรียนมีสื่อและวัสดุเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความรู้และกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ตามบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้สิ่งอำนวยความสะดวกในหลักสูตรฯ มีความเหมาะสมแต่ยังไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ วิชาญ สุวรรณวงศ์ (2549) กล่าวว่าสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในสถานศึกษา เป็นองค์ประกอบที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุกด้านทั้งเป็นรูปธรรมและนามธรรมส่งผลต่อผู้เรียนทั้งทางบวกและทางลบและมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ห้องเรียนที่ถูกสุขลักษณะ มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีคุณภาพและเหมาะสมและสนับสนุนการเรียนรู้ มีบรรยากาศในการเรียนที่ดีก็จะส่งผลทางบวกต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข มีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุมพร ศรีเทพย์ (2555, น. 139-143) เรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา พบว่า วัสดุการศึกษา สื่อ ตำราเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวก มีความเหมาะสมภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีความสอดคล้องกับ

เนื้อหารายวิชา เอกสารประกอบการเรียนมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชา และสอดคล้องกับบทความวิจัยของ ศิรินทิพย์ กุลจิตรตรี และสุภัทรศักดิ์ คำสามารถ (2563, น. 217-232) เรื่องนวัตกรรมการจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อสังคมในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ความเป็นปัจจุบันเครื่องมือทางการแข่งขันที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของธุรกิจ ผู้ประกอบการจะให้ความสำคัญกับนวัตกรรม หรือสิ่งสนับสนุนใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการดำเนินงานทางธุรกิจ เพื่อให้ธุรกิจประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้น เพราะความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้ชีวิตของคนเราง่ายขึ้น ทำให้เทคโนโลยีกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการลดต้นทุนการผลิต ซึ่งการดำเนินธุรกิจจะต้องคำนึงถึงเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับธุรกิจและอุปกรณ์ สิ่งสนับสนุนเทคโนโลยีต่าง ๆ ย่อมมีความสำคัญในการนำพาให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ

ในด้านที่ 5 จำนวนอาจารย์ พบว่านักศึกษาและบัณฑิตมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่สอนในหลักสูตรฯ สามารถจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ รวมถึงแนะนำการเขียนวิจัย วิทยานิพนธ์ ของนักศึกษาได้อย่างตรงหัวข้อวิจัยของนักศึกษา รวมถึงให้คำแนะนำในการเรียนหรือการใช้ชีวิตได้อย่างทั่วถึง โดยมีช่องทางการติดต่ออาจารย์ที่หลากหลายทั้งในรูปแบบ Online หรือที่ห้องพักอาจารย์

ในเรื่องอัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษายังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษา เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรฯ เป็นหลักสูตรใหม่ที่เปิดทำการศึกษาได้เพียง 5 ปีการศึกษา ทำให้หลักสูตรฯ จึงยังไม่ได้มีการจัดสรรตำแหน่งอาจารย์ประจำทั้งงบประมาณแผ่นดินและบรยายได้ และมีจำนวนนักศึกษาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปีจำนวนอาจารย์จึงยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษา (1:20)

จึงทำให้การประเมินด้านปัจจัยนำเข้าโดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูมิพัฒน์ คำคำ, ชัชวาล มงคล, จักรพันธ์ ปิ่นทอง, ฐาปนา นามประดิษฐ์, และบุญส่ง พลสัมฤทธิ์ (2563, น. 31-40) เรื่องการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ พบว่าการประเมินผลด้านปัจจัยนำเข้าโดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรภัตสร อินทรบำรุง (2558, น. 700-713) เรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่าในด้านปัจจัยนำเข้าในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ควรมีแผนการพัฒนาอาจารย์โดยเพิ่มจำนวนอาจารย์ให้เพียงพอต่อการ

จัดการเรียนการสอน เนื่องจากจำนวนอาจารย์ไม่เพียงพอต่อภาระงานในสาขาวิชาๆ เพราะเป็นสาขาเปิดใหม่โดยให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา และควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการค้นคว้าข้อมูลทางการศึกษาให้เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา

5.2.2.3 ด้านกระบวนการ พบว่า มีประเด็นการประเมิน 4 ด้านได้แก่

ในด้านที่ 1 การจัดการเรียนการสอน พบว่านักศึกษาและบัณฑิตมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการเรียนการสอนมีการเรียงลำดับจากง่ายไปยากและสอดคล้องโครงการ/กิจกรรมที่เหมาะสม จัดการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมเพื่อให้นักศึกษา ร่วมแสดงความคิดเห็นทั้งเป็นรายกลุ่ม รายบุคคล เพื่อให้ได้รับการกระตุ้นเพื่อให้นักศึกษาถามอาจารย์ และมีการติดตามผลงานของนักศึกษาอย่างใกล้ชิด รวมถึงมีการผลักดันนักศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันในเวทีระดับชาติ หรือนานาชาติ และมีการปฏิบัติการเกี่ยวกับการออกแบบสื่อดิจิทัลที่เน้นนำวัฒนธรรมของไทย ประยุกต์เข้ากับความคิดสร้างสรรค์ของตนเองมาพัฒนาสื่อดิจิทัล และนักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการออกแบบการจัดการเรียนรู้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ออกแบบตามความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สนิท พาราษฎร์, พัทณี กุลพานันท์, และสายรุ่ง สอนสุภาพ (2559, น. 57-67) เรื่องการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้สอนได้กระตุ้นและส่งเสริมนักศึกษาคิดวิเคราะห์ด้านการออกแบบ ตลอดทั้งการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในด้านที่ 2 การวัดและประเมินผล พบว่านักศึกษาและบัณฑิตมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากเป็นหลักสูตรทางวิชาชีพ/ปฏิบัติการ จึงต้องมีการประเมินผลที่หลากหลายเพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการของนักศึกษา เช่น ในรูปแบบการทดสอบ การทดลอง การจัดทำชิ้นงานโดยมีการประเมินความก้าวหน้าและพัฒนาในแต่ละขั้นตอน โดยผู้สอนจะมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน โดยแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าก่อนทำการประเมินทุกครั้งเสมอ นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินพัฒนาการในการเรียนรู้และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานั้น ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ ไพศาล หวังพานิช (2543, น. 54-55) กล่าวว่าผู้สอนควรดำเนินการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ มีคุณภาพ และเป็นธรรม สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนและการสอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพล หยกฟ้าวิจิตร (2554, น. 108) เรื่องการประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา

พระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผลวิจัยพบว่า ด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากปัจจุบันมีการกำหนดเกณฑ์ การให้คะแนนไว้ชัดเจน มีการวัดและประเมินด้วยวิธีที่หลากหลาย มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชา มีการวัดและประเมินผลมุ่งที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์

ในด้านที่ 3 การบริหารจัดการหลักสูตร พบว่านักศึกษาและบัณฑิตมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการบริหารหลักสูตรได้กำหนดให้มีคณะกรรมการของหลักสูตรฯ ในการดำเนินงาน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เพื่อควบคุมคุณภาพและดูแลเฉพาะงาน และทำหน้าที่บริหารจัดการหลักสูตร ควบคุมการพัฒนาคุณภาพนักศึกษา วางแผนการศึกษา การจัดการปฐมนิเทศ การจัดปัจฉิมนิเทศ การจัดโครงการ/กิจกรรมเสริมทักษะ การจัดหาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทำหน้าที่กำกับและดูแล ให้คำแนะนำกับนักศึกษาโดยตรงและใกล้ชิด การจัดหน่วยงานให้บริการแหล่งข้อมูลด้านการเรียนการสอนให้กับนักศึกษา รวมไปถึงมีการหารือเพื่อจัดกิจกรรมเชิงวิชาการให้นักศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้และอยู่ในบรรยากาศทางวิชาการ เช่น การสนับสนุนนักศึกษานำผลการศึกษาเข้าร่วมนำเสนอผลงานวิชาการ หรือการแข่งขัน สอดคล้องกับแนวคิดของ วิชัย วงศ์ใหญ่ (2554, น. 61-62) กล่าวว่าการบริหารหลักสูตรฯ คือการวางแผน การควบคุมดูแล กำกับติดตาม การจัดระบบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โครงการวิชาการที่สถานศึกษาหรือหลักสูตรฯ จัดขึ้น เพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตรฯ โดยสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามลักษณะธรรมชาติการเรียนรู้และตอบสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตรฯ โดยในระดับอุดมศึกษาต้องบริหารโน้ตลักษณะคณะกรรมการเพื่อช่วยการกำกับมาตรฐานและการเรียนรู้ อาทิเช่น เอกสารหลักสูตรมีความชัดเจน ผู้สอนมีคุณภาพ ผู้เรียนมีความพร้อมเกี่ยวกับความรู้ ทักษะพื้นฐาน มีการบริหารสนับสนุนทรัพยากรหลักสูตรที่ดี ระบบอาจารย์ที่ปรึกษามีประสิทธิภาพ มีบรรยากาศทางวิชาการที่เอื้ออำนวยต่อการแสวงหาความรู้ ระบบควบคุมการใช้หลักสูตร การติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ในส่วนของการจัดกิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียนทั้งในและนอกสถานที่ที่มีความเหมาะสม แต่ยังไม่มากพอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการเรียนการสอนด้านการออกแบบสื่อดิจิทัลจะต้องมีการออกไปศึกษาดูงานในสถานที่ต่าง ๆ รวมถึงจัด Workshop ให้นักศึกษาแสดงศักยภาพ ในด้านการออกแบบสื่ออาจจะยังไม่ครอบคลุมสำหรับนักศึกษาทุกคน รวมถึงการจัดกิจกรรมอาจจะไม่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนโดยตรง ทางหลักสูตรฯ จะต้องดำเนินการจัดทำแบบสอบถามความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความต้องการของผู้เรียนในแต่ละชั้นปี เพื่อให้

สอดคล้องและตรงกับความต้องการของผู้เรียน และเป็นไปตามกระบวนการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาในหลักสูตร

ในด้านที่ 4 การฝึกสหกิจศึกษา พบว่านักศึกษาและบัณฑิตมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรฯ มีกระบวนการเตรียมความพร้อมก่อนออกฝึกสหกิจศึกษาให้นักศึกษา ได้แก่ การจัดทำคู่มือฝึกสหกิจศึกษาให้มีรายละเอียดที่ชัดเจนและครอบคลุมในการฝึกสหกิจศึกษา และจัดโครงการเตรียมฝึกสหกิจศึกษาให้นักศึกษาก่อนออกฝึกสหกิจศึกษา โดยระยะเวลาในการฝึกสหกิจศึกษามีระยะเวลา 3 เดือน นักศึกษาสามารถเก็บเกี่ยวประสบการณ์ต่าง ๆ การคัดเลือกสถานประกอบการต้องผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ประจำหลักสูตรฯ และมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ เพื่อให้ศึกษานำมาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้ และการฝึกสหกิจศึกษามีอาจารย์นิเทศเป็นจำนวน 2 ครั้งเพื่อติดตามการปฏิบัติงานของนักศึกษาอย่างใกล้ชิด และดูแลพัฒนาการของนักศึกษา โดยเมื่อสิ้นสุดการฝึกสหกิจศึกษาจะต้องจัดทำโปสเตอร์ และรายงานผลการฝึกสหกิจศึกษาเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการประกอบการประเมินผลการฝึกสหกิจศึกษาของนักศึกษาแต่ละครั้ง ร่วมกับผลประเมินของผู้ควบคุมสหกิจศึกษาในสถานประกอบการด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัญญา มีชัย (2554, น. 148) เรื่องการประเมินหลักสูตรแพทยศาสตร์ และการสาธารณสุข มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่าการฝึกงานการนิเทศตามการฝึกงานภาคสนามโดยรวม และรายชื่อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และพบว่าการไปนิเทศงานอย่างน้อยควรจะไป 2 ครั้ง และควรมีการปฐมนิเทศผู้นิเทศเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

จึงทำให้การประเมินด้านกระบวนการโดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ รวิกานต์ คุรุเวทย์วิฑะ (2559) เรื่องการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (หลักสูตรปรับปรุง) พ.ศ. 2555 มหาวิทยาลัยรังสิต ด้านกระบวนการ มีความเหมาะสมโดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ควรจะมีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้มากกว่านี้ รวมถึงการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนักศึกษาภายในและภายนอกสถาบัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ออกัสติน สุกีโย ปีโตโย และคณะ (2564, น. 21-40) เรื่องการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม ปรับปรุง พ.ศ. 2556 คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม ด้านกระบวนการพบว่า การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร มีความเหมาะสมโดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

5.2.2.4 ด้านผลผลิต พบว่า มีประเด็นการประเมิน 3 ด้าน ได้แก่

ในด้านที่ 1 ความรู้และความเข้าใจ พบว่านักศึกษาและบัณฑิตมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษที่สอนภายในหลักสูตรมีคุณวุฒิ และความเชี่ยวชาญทางด้าน การออกแบบสื่อดิจิทัลหรือมีประสบการณ์โดยตรง ซึ่งการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรฯ เน้นการผลิตนักปฏิบัติตามวิชาชีพ และจัดการเรียนโดยเน้นการฝึกปฏิบัติในการออกแบบสื่อทั้งในรูปแบบ Online และ Offline รวมถึงฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการที่เกี่ยวกับการออกแบบสื่อดิจิทัลทั้งในภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สามารถนำประสบการณ์มาประยุกต์ใช้จนเกิดประสบการณ์จริง ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ ที่ต้องการผลิตนักออกแบบสื่อดิจิทัลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อดิจิทัล สอดคล้องกับแนวคิดของ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554, น. 8) กล่าวว่า การพัฒนาให้ผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตรฯ จะช่วยให้ผู้สอนเห็นแนวทางและสามารถกำหนดจุดประสงค์ การเรียน การเลือกเนื้อหาสาระ การออกแบบกิจกรรม และการประเมินผลในภาพรวมที่ชัดเจนทำให้ การวางแผนหลักสูตรเพื่อใช้สำหรับการเรียนการสอนดำเนินไปโดยราบรื่น ทำให้เกิดประโยชน์กับ ผู้เรียนและบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ในด้านที่ 2 การทำงานเป็นทีม พบว่านักศึกษาและบัณฑิตมีความคิดเห็นใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากหลักสูตรฯ มีการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ให้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ช่วยกันจัดทำชิ้นงานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบความสำเร็จ ภายในกลุ่มของตนเอง โดยจะให้นำเสนอผ่านโครงการนิทรรศการการออกแบบสื่อดิจิทัลที่ทาง หลักสูตรฯ จะจัดขึ้นในแต่ละปีการศึกษา รวมถึงมีการสอดคล้องคุณธรรมและจริยธรรมในการ คัดลอกผลงานผู้อื่นมาเป็นของตนเอง เพื่อให้นักศึกษาตระหนักถึงความถูกต้องและเคารพผลงาน ของผู้อื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติทัช เขียวล่ออ่อน, และธีระวัฒน์ จันทิก (2560) กล่าวว่า การ ทำงานร่วมกันเป็นทีม ถือเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง เพราะสามารถเป็นตัวทำนายประสิทธิภาพหรือ ความสำเร็จของงานนั้น ๆ โดยที่อาศัยความร่วมมือในการทำงาน เมื่อมีการทำงานร่วมกันเป็นทีมจะ ทำให้ชิ้นงาน หรือองค์กรนั้นประสบความสำเร็จ รวมถึงต้องมีแรงจูงในการทำงานและการสื่อสารที่ ดีเพื่อสนับสนุนการทำงานเป็นทีม

ในด้านที่ 3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต พบว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความ คิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากหลักสูตรฯ จัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ ที่กำหนดว่าเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้และความเข้าใจทางคณิตศาสตร์ เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีทักษะทางปัญญา เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข และผลิตบัณฑิตให้มีทักษะปฏิบัติการ ทำให้บัณฑิตของหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัลมีคุณลักษณะพึงประสงค์ของบัณฑิตที่เป็นตามเกณฑ์มาตรฐานระดับอุดมศึกษาและเป็นที่พึงพอใจของสถานประกอบการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรล เลาหพันธ์ (2552, น.90-95) เรื่องการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ด้านผลผลิตพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต ทำการประเมินจากผู้ใช้บัณฑิตมหาบัณฑิตเห็นว่ามีเหมาะสมโดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก จึงทำให้การประเมินด้านผลผลิตโดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาจารย์ประจำหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ (2561, น.51-52) เรื่องการประเมินเพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ด้านผลผลิตพบว่า ความรู้และความเข้าใจ การทำงานเป็นทีม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต มีความเหมาะสมโดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

5.2.2.5 ด้านผลกระทบ พบว่า มีประเด็นการประเมิน 3 ด้าน ได้แก่

ในด้านที่ 1 ความเป็นผู้นำ พบว่านักศึกษา บัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาและบัณฑิตมีความสามารถในการพัฒนางานที่ปฏิบัติให้ทันสมัย ทันเหตุการณ์ และสามารถพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ปรับปรุงตนเองให้มีวิสัยทัศน์ ทนต่อความก้าวหน้าของเทคโนโลยี สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่ทำงาน และสามารถประกอบอาชีพให้เจริญก้าวหน้า รวมทั้งมีคุณสมบัติที่หน่วยงานต้องการ ได้แก่ ความขยัน ซื่อสัตย์ อดทน รับผิดชอบ อ่อนน้อมถ่อมตน สุภาพ เรียบร้อย มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ให้ความร่วมมือต่อส่วนรวมดี อุทิศเวลาในการศึกษาและสร้างผลงาน มีความรู้ทางวิชาการตรงสาขาวิชาที่ตนเองจบ มีความรู้ในการใช้เครื่องมือในการทำงาน มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศได้ดี ทำงานวิจัย วิเคราะห์และนำเสนอผลงานได้ดี มีความรับผิดชอบในงานที่รับผิดชอบ รวมถึงสามารถวางแผนการทำงานได้อย่างเป็นระบบ

ในด้านที่ 2 การประยุกต์ความรู้ พบว่านักศึกษา บัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้สอนและผู้เรียนมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด มีกิจกรรมวิชาการหรือสัมมนาเชิงปฏิบัติการของหลักสูตรฯ ที่ให้บัณฑิตและนักศึกษาปัจจุบันทำกิจกรรมวิชาการด้านการออกแบบร่วมกัน หรือเป็นผู้ช่วยอาจารย์ในโครงการบริการวิชาการต่าง ๆ โดยการเรียนการสอนเน้นการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง ตลอดจนประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ รวมถึงการจัดทำวิทยานิพนธ์ หรือการออกฝึกสหกิจศึกษาโดยจะมีอาจารย์ดูแลอย่างใกล้ชิดในการให้คำแนะนำ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนการสอนทั้ง 4 ปีไปใช้ในอนาคตได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภรรกร เปรี้ยวนิ่ม (2561, น. 90-110) เรื่องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี พบว่าด้านผลการประเมินด้านผลกระทบ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยผู้สำเร็จการศึกษาได้นำความรู้ที่ได้จากการสอน ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และมีความเป็นผู้นำในสายงานตนเอง

ในด้านที่ 3 ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต พบว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบัณฑิตมีความรู้ตรงตามสาขาวิชาชีพ และได้รับการฝึกทักษะและปฏิบัติงานในวิชาชีพสามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์เกี่ยวกับวิชาชีพ และสามารถใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานได้ดี ซึ่งในการปฏิบัติงานต้องทำงานด้วยคอมพิวเตอร์ และใช้ระบบเครือข่ายสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน ทำให้บัณฑิตมีความรู้ ความสามารถในการใช้เครื่องมือสารสนเทศ หรือคอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี และในสภาพการณ์ในปัจจุบันนวัตกรรมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้บัณฑิตของหลักสูตรฯ สามารถที่จะแสวงหาความรู้ และศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองทั้งความรู้ทางด้านการออกแบบสื่อดิจิทัลก็สามารถค้นหาได้จากทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่ไม่มีข้อจำกัดทางเวลา จึงทำให้บัณฑิตของหลักสูตรฯ เป็นที่น่าพึงพอใจของสถานประกอบการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลาสินี พรหมะ, และประสาธน์ เนื่องเฉลิม (2562, น. 411-422) เรื่องการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาภูมิสารสนเทศ คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของนิสิต โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก จึงทำให้การประเมินด้านผลกระทบโดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาเรียม นิลพันธุ์ (2554, น. 248-262) เรื่องการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่พบว่าด้านผลการประเมินด้านผลกระทบ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับสถาบัน

(1) การกำหนดขอตำแหน่งอาจารย์ประจำสาขาวิชา (งบประมาณแผ่นดิน/งบประมาณรายได้) เพื่อนำเข้ามาเป็นอาจารย์ประจำในการกำกับดูแลนักศึกษา ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา และเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ประกันคุณภาพ 1:20

(2) ควรส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ประจำในปัจจุบันให้กำหนดขอตำแหน่งทางวิชาการ เพื่อให้อาจารย์มีการพัฒนาตนเองในการเขียนบทความวิจัย, วิชาการ หรือตำรา เป็นต้น

5.3.1.2 ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์

(1) ควรมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรเชิงรุกให้เป็นที่รู้จัก และนิยม เนื่องจากเป็นหลักสูตรใหม่ที่เปิดการเรียนการสอนได้เพียง 5 ปี จึงทำให้นักเรียน นักศึกษารู้จักไม่มากนัก

(2) ควรจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาเพิ่มมากขึ้น และควรจัดทำแบบสอบถามความต้องการในการจัดโครงการ ทั้งในภายในและภายนอกสถานศึกษาหรือกิจกรรมในด้านการพัฒนาผู้เรียนให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนในแต่ละชั้นปี

5.3.1.3 ข้อเสนอแนะสำหรับสาขาวิชา

(1) จัดสรรสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ ให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนทางด้านเทคโนโลยี หรือการออกแบบสื่อดิจิทัล ให้เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาเพื่อรองรับการขยายตัวของนักศึกษาภายในหลักสูตรฯ ที่มีอัตราการรับเข้าเพิ่มมากขึ้นในทุกปีการศึกษาในอนาคต

(2) ควรเสริมรายวิชา ที่เกี่ยวกับการออกแบบสื่อดิจิทัลทางการตลาด โดยตรง นอกเหนือจากการออกแบบสื่อดิจิทัลเอินิเมชันหรือกราฟิก

5.3.1.4 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้เรียน

(1) นักศึกษาสามารถร่วมวางแผน และให้ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนในแต่ละรายวิชา

(2) นักศึกษาสามารถร่วมวางแผนในการจัดกิจกรรม/โครงการพัฒนาผู้เรียนให้ตรงตามกับความต้องการของผู้เรียน สังคมและเทคโนโลยี

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ข้อคิดเห็นต่อหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัลที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่นการสนทนากลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร อาทิเช่นอาจารย์, นักศึกษา, บัณฑิต, ผู้ประกอบการ และนักออกแบบสื่อดิจิทัล

5.3.2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อติดตามผลการใช้หลักสูตรแยกกลุ่มเป้าหมายระหว่างนักศึกษาปัจจุบันที่กำลังศึกษา และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแล้ว โดยทำการแยกเครื่องมือการวิจัย

5.3.2.3 ควรมีการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับงานวิจัยทางหลักสูตรการออกแบบสื่อดิจิทัล และ/หรือสาขาเกี่ยวกับการออกแบบกราฟิก เพื่อนำผลการวิจัยมาประยุกต์เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.4 ควรนำผลการศึกษาที่ได้ในประเด็นสำคัญ ๆ มาทำการศึกษาซ้ำเฉพาะประเด็นอย่างเจาะลึกเพื่อให้ทราบถึงสาเหตุและข้อเสนอเพื่อการพัฒนา รวมถึงแนวทางแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- กรภัตสร อินทรบำรุง. (2558). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา
ปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal
Silpakorn University*, 8(1), 700-713. สืบค้นจาก [https://he02.tci-
thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/38293/31743](https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/38293/31743)
- กรมการปกครอง สำนักบริหารการทะเบียน. (2564). *ระบบสถิติทางการทะเบียน*. สืบค้นจาก
<https://stat.bora.dopa.go.th/>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
องค์การรับส่งเสริมและพัสดุภัณฑ์.
- กึ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล. (2561). การประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
(5ปี) คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. *วารสารศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 16(1), 132-145. สืบค้นจาก [https://so02.tci-
thaijo.org/index.php/suedujournal/article/view/170688/122673](https://so02.tci-thaijo.org/index.php/suedujournal/article/view/170688/122673)
- กิตติทัช เขียวอ่อน, และธีระวัฒน์ จันทร์ทิพย์. (2560). การทำงานเป็นทีมสู่การเพิ่มประสิทธิผลในการ
ทำงาน. *วารสารวิทยาลัยอุตสาหกรรมศึกษา*, 11(1), 355-370. สืบค้นจาก [https://so01.tci-
thaijo.org/index.php/journaldte/search](https://so01.tci-thaijo.org/index.php/journaldte/search)
- ฉันท ชาติทอง. (2550). *เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา*. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- จุฑามาศ ปานสง. (2552). *การประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) สาขา
เทคโนโลยีไฟฟ้า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (Master's thesis)*. สืบค้นจาก
http://ebook.lib.kmitl.ac.th/library/book_detail/09017877
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). *การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
อลีนเพลส.
- ชฎาวัดย์ รุณเลิศ. (2552). *การประเมินหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปของวิทยาลัยเทคโนโลยีทาง
การแพทย์และสาธารณสุข กาญจนภิเษก. ม.ป.ท.*
- ชัชวาล หังสพฤกษ์, จักกฤษณ์ โปณะทอง, และจตุพล ยงศรี. (2563). การประเมินหลักสูตร
บริหารธุรกิจบัณฑิต (นานาชาติ) ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. *วารสารสันติศึกษา
ปริทรรศน์ มจร*, 8(6), 2364-2376. สืบค้นจาก [https://so03.tci-
thaijo.org/index.php/journal-peace/article/view/241416/168000](https://so03.tci-thaijo.org/index.php/journal-peace/article/view/241416/168000)

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ชุมพร ศรีเทพย์. (2555). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Master's thesis). สืบค้นจาก http://plan.msu.ac.th/rms/core_admin/index.php?page=research
- เชาว์ อินโย. (2553). การประเมิน โครงการ *Program evaluation*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐญา มีชัย. (2554). การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2548 ของวิทยาลัยแพทยศาสตร์ และสาธารณสุข มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- ทิวา ดอนลาว, สมพร เพ็ญจันทร์, เพ็ญศรี นิรินัง, และวิวัฒน์ กรมศิษฐ์. (2564). อนาคตแรงงานไทยภายใต้ภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง. *วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ*, 9(1), 35-44. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/RCIM/article/view/248766>
- ทิสนา แคมมณี. (2544). *รวบบทความทางการประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรารัตน์ บัวศรี. (2532). *ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและพัฒนา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ธีรารัตน์ บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและพัฒนา (พิมพ์ครั้งที่4)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- นนทวัฒน์ อามีน. (2557). การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยรังสิต, ปทุมธานี.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2557). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชา การพัฒนาหลักสูตร*. สุรินทร์ : กลุ่มวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ประหยัด พิมพา. (2561). การศึกษาไทยในปัจจุบัน (Current Thai Studies). *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 7(1), 242-249. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/AJMBU/article/view/197302/137274>
- ปิยนันท์ เทียนไชย. (2563). การประเมินหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ไพศาล หวังพานิช. (2543). *การวัดและประเมินผลระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
ภูมิพัฒน์ กำคำ, ชัชวาล มงคล, จักรพันธ์ ปิ่นทอง, ฐาปนา นามประดิษฐ์, และบุญส่ง พลสัมฤทธิ์.
(2563). การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการจัดการอุตสาหกรรม
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์. *วารสารราชนครินทร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์*, 5(1), 31-40. สืบค้นจาก [https://so05.tci-
thaijo.org/index.php/Jrru/search/search](https://so05.tci-thaijo.org/index.php/Jrru/search/search)
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2553). *การประเมินหลักสูตรที่เน้นการตัดสินใจโดยวิธีเชิงประเมินระบบ โดยใช้
รูปแบบ CIPP Model* (เอกสารประกอบการสอน). นครปฐม: สาขาหลักสูตรและการ
สอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2554). การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการ
สอน มหาวิทยาลัยศิลปากร. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์
และศิลปะ*, 4(2), 248-262. สืบค้นจาก [https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-
Journal/article/view/27188](https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/27188)
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2555). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและ
การนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*,
4(2), 25-40. สืบค้นจาก <http://so05.tci.thaijo.org>
- มารุต พัฒนา. (2558). *การประเมินหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้และพัฒนา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:
บริษัทจรัสนิทวงศ์การพิมพ์ จำกัด.
- มารุต พัฒนา. (2561). *การประเมินหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้และพัฒนา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ:
บริษัทจรัสนิทวงศ์การพิมพ์ จำกัด.
- มารุต พัฒนา. (2562). *แนวคิดหลักการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: ศูนย์นวัตกรรมการพัฒนาหลักสูตรและ
การเรียนรู้.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2558). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐาน
หลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558*. เล่ม 132 ตอนพิเศษ 295 ง หน้า 28 ประกาศใช้ 13
พฤศจิกายน 2558.
- รุจิร ภู่อาระ. (2551). *การพัฒนาหลักสูตร ตามแนวปฏิรูปการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: บั๊ก
พอยท์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วชิระ จันทราช. (2554). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 3 (1), 64-78. สืบค้นจาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/suedureasearchjournal/article/view/7024/6057>
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2549). *คู่มือการวิจัย: การวิจัยเชิงปฏิบัติการ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543). *กระบวนการทัศน์ใหม่ในการพัฒนาหลักสูตร*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัทอาร์แอนด์ปรี้นน์จำกัด.
- วิลาสินี พรรณะ, และประสาธน์ เนื่องเฉลิม. (2562). การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภูมิสารสนเทศ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560) คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 16(2), 411-422. สืบค้นจาก <https://joe-edu.rmu.ac.th/>
- สัจจิวรรณ ทรรพวุฒ. (2548). *หลักสูตรและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สนิท พาราษฎร์, พัทธนี กุลทานันท์, และสายรุ่ง สอนสุภาพ. (2559). การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 11(2), 57-67. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/RDIBRU/article/view/129327/97227>
- สมคิด พรหมจ้อย, และสุพัตร์ พิบูลย์. (2544). *การประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา*. นนทบุรี: จตุพรดีไซท์.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2542). *การประเมินผลโครงการการประชุมหลักการและการประยุกต์ใช้*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สร้อย เลหาพันธ์. (2552). *การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สันต์ ธรรมบำรุง. (2527). *หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บรสิงห์.
- สายหยุด ภูปุย. (2555). *โครงการตำราเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร*. มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2560). *เด็กไทยเรียนอะไรทำไมไม่ตอบโจทย์ไทยแลนด์ 4.0*. สืบค้นจาก <https://thaipublica.org/2018/09/thai-education-02/>
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2564). *ระบบเผยแพร่สารสนเทศอุดมศึกษา*. สืบค้นจาก <http://www.info.mua.go.th/info/>
- สำนักงานนโยบายและแผนการอุดมศึกษา. (2561). *แผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี พ.ศ. 2561 – 2580*. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สิริพร อินทสนธิ์. (2563). โควิด – 19 กับการเรียนการสอนออนไลน์ กรณีศึกษา รายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บ. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*, 22(2), 203-214. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/msaru/index>
- สุนีย์ ภู่งพันธ์. (2546). *แนวคิดพื้นฐานการสร้างการพัฒนาหลักสูตร*. เชียงใหม่: เดอะ โนวเลจเซนเตอร์.
- สุบิน ปิ่นขยัน. (2530). *การปรับปรุงหลักสูตรอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน*. เชียงใหม่: โรงพิมพ์เชียงใหม่ สบายปรินท์.
- สุรพล หยกฟ้าวิจิตร. (2554). *การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (Master's thesis)*. สืบค้นจาก <https://madlab.cpe.ku.ac.th/TR2/?itemID=1056488>
- สุรีย์ ภู่งพันธ์. (2546). *แนวคิดพื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสถียร ทพรทอง, นงนุช เพชรบุญวัฒน์, อรุณรัตน์ เดชสุวรรณ, ปรีดา กังแฮ, พิทักษ์ สุรินทร์ วัฒนกุล, และอรรถพร วรรณทอง. (2560). การประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต การศึกษาพิเศษและคอมพิวเตอร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. ใน *การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาครั้งที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, (น. 31-36). สืบค้นจาก <http://gs.rmu.ac.th/grc2017/fullpaper/file/ED-O-05.pdf>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ศิรินทิพย์ กุลจิตรตรี, และสุภัทรศักดิ์ คำสามารถ. (2563). นวัตกรรมการจัดการธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมเพื่อสังคมในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 4(3), 217-232. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jeir/article/view/247177/167608>
- อภินกัศ จิตรกร. (2560). การประเมินหลักสูตรศิลปะมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 10(3), 2270-2287. สืบค้นจาก <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/110280>
- ออกัสติน สุกีโย ปิโตโย, เชิดชัย เลิศจิตรเลขา, พิเชฐ แสงเทียน, อินโทนี ลี คัค, และสุรัชย์ ชุ่มศรีพันธ์. (2564). การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม ปรับปรุง พ.ศ.2556 คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม. *วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม*, 13 (1), 21-40. สืบค้นจาก <http://www.saengtham.ac.th/journal/download/journal/scj64-1/21-40.pdf>
- อาจารย์ประจำหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์. (2561). *การประเมินเพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต*. สืบค้นจาก <http://info-science.dusit.ac.th/qa/pdf/evident/main/2561-CurriculumResearch.pdf>
- อากาศกร เป็รียนันท์. (2561). การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตามรูปแบบ CIPPI. *วารสารการพยาบาลและสุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 1(2), 90-110. สืบค้นจาก <http://journal.ssru.ac.th/index.php/jnhjournal/article/view/158/50>
- อำนาจ จันทร์แป้น. (2533). *การประเมินและการปรับปรุงหลักสูตรและการสอน* (เอกสารประกอบการสอนรหัสวิชา 732). เชียงใหม่: สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อิศเรศ พิพัฒน์มงคลพร, ประณัฐ กิจรุ่งเรือง, ดวงหทัย โสมไชยวงศ์, วิลาพันธ์ อรุณบุญนวลชาติ, และ วิสูตร โพธิ์เงิน. (2556). *การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- Brady, L. (1992). *Curriculum Development* (4th ed.). Sydney: Prentice Hall.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of education*. New York : McGraw-Hill.
- Hania, M. (2019). Evaluation of Self-Learning Curriculum for Kindergarten Using Stufflebeam's CIPP Model. *SAGE open January – March 2019*, 1-13. Retrieved from <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/2158244018822380>
- Jacque, M. (2012). *A Longitudinal Evaluation Study of a Science Professional Development Program for K-12 Teachers: NERDS* (Doctoral Dissertation). Retrieved from ProQuest Dissertations and Theses database. (UMI No. 3539187)
- Jumari, K., & Suwandi, U. (2020). Evaluation of Child-Friendly Schools Program in Islamic Schools Using the CIPP Mode. *Dinamika Ilmu*, 2(2), 323-341. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?q=CIPP&id=EJ1274069>
- Karimnia, A., & Kay, E. (2015). An Evaluation of the Undergraduate TEFL Program in Iran: A Multi-Case Study. *International Journal of Instruction*, 8(2), 83-98. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?q=CIPP&pg=4&id=EJ1085279>
- Skourdombis, J.M. (2009). *The Class/Teacher' Effects Distortion: A Critique of Purely Positivist Teacher Effectiveness Research and Inquiry*. USA: Ally & Bacon Inc.
- Stufflebeam, D. L. (1971). *Educational Evaluation and Decision-Making* (2nd ed.). South Australia: Peacock Publishing.
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development: Theory and Practice*. New York: Brace and World.
- Thuab, D. (2019). The Evaluation of a Blended Faculty Development Course Using the CIPP Framework. *International Journal of Education and Development using Information and Communication Technology*, 15(1), 82-91. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?q=CIPP&id=EJ1214273>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Tokmak, H., Baturay, M., & Fadde, P. (2013). Applying the Context, Input, Process, Product Evaluation Model For Evaluation, Research, and Redesign of an Online Master's Program. *International Review of Research in Open and Distance Learning*, 14(3), 273-293. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?q=CIPP&pg=2&id=EJ1017470>
- Tyler, R.W. (1996). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: University of Chicago Press.
- Yen, J. (1995). *A Comparison of Structured and Non- Structured Methods of the Evaluation of Graphic Design Projects* (Doctoral dissertation). Retrieved from <https://dr.lib.iastate.edu/entities/publication/a38e25fa-322f-4d53-8f63-97a182561079>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผศ.ดร.กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ คณบดี คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
2. ผศ.ดร.ณัฐปภัคฉลภ์ กิตติสุทรพิศาล ประธานสาขาวิชาการออกแบบสื่อดิจิทัล
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
3. ดร.ชัชณพวงษ์ อินทรเกษม อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวิเคราะห์หลักสูตร สำหรับผู้วิจัย

เรื่อง การประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

แบบวิเคราะห์หลักสูตรนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ผลการประเมินหลักสูตรนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนของสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัลต่อไป โดยจัดการวิเคราะห์เอกสารออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์วัตถุประสงค์ โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตร และจำนวนหน่วยกิต โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์คุณสมบัติของอาจารย์ โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์การประเมินผลหลักสูตรการเรียนรู้ของหลักสูตร โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องในการประเมินผลของหลักสูตรกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

คำชี้แจง ในแบบวิเคราะห์หลักสูตรนี้ได้กำหนดระดับการประเมินเป็น 2 ระดับได้แก่ สอดคล้อง และ ไม่สอดคล้อง

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์วัตถุประสงค์ โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย
เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการ
ออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ระบุจุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ หลักสูตร
ดังนี้

1. เพื่อผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการออกแบบสื่อดิจิทัลให้มีคุณธรรมและจริยธรรม โดยต้อง
เข้าใจ และซาบซึ้งในวัฒนธรรม มีวินัยต่อตนเองและสังคม สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้
วิเคราะห์และประเมินผล กระทั่งจากการใช้ความรู้ทางเทคโนโลยีต่อบุคคลองค์กรสังคมและ
สิ่งแวดล้อมได้ รวมถึงมีจรรยาบรรณทาง วิชาการและวิชาชีพของตน

2. เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้และความเข้าใจทางคณิตศาสตร์พื้นฐาน วิทยาศาสตร์
เทคโนโลยี พื้นฐานการบริหารจัดการและเศรษฐศาสตร์ เพื่อการประยุกต์กับงานทางด้านเทคโนโลยี
ที่เกี่ยวข้อง และสร้าง นวัตกรรมทางเทคโนโลยี รวมถึงมีทักษะในการใช้ความรู้ความสามารถ
เชื่อมโยงบูรณาการความรู้ทาง เทคโนโลยีเพื่อพัฒนางานด้านการออกแบบสื่อดิจิทัลและในประกอบ
วิชาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้

3. เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีทักษะทางปัญญา มีความคิดอย่างมีวิจารณญาณที่ดี สามารถรวบรวม
ศึกษา วิเคราะห์ สรุปประเด็นปัญหา และแก้ไขปัญหาทางด้านเทคโนโลยีได้อย่างมีระบบ รวมถึงมี
จินตนาการ และความยืดหยุ่นในการปรับใช้องค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องอย่าง
เหมาะสมในการพัฒนา นวัตกรรมหรือต่อยอดองค์ความรู้จากเดิมได้อย่างสร้างสรรค์

4. เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ สามารถ
สื่อสาร กับกลุ่มคนที่หลากหลายและสามารถสนทนาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้ วางแผน
และรับผิดชอบในการพัฒนาการเรียนรู้ทางด้านเทคโนโลยีทั้งของตนเองและสอดคล้องกับทาง
วิชาชีพ รู้จักบทบาท หน้าที่ จิตสำนึก ความรับผิดชอบด้านความปลอดภัยในการทำงาน

5. เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศ มีทักษะใช้คอมพิวเตอร์ การวิเคราะห์ข้อมูลหรือการแสดงสถิติประยุกต์ ใช้เครื่องมือการ
คำนวณและเครื่องมือ ทางเทคโนโลยี เพื่อประกอบวิชาชีพในสาขาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องได้

6. เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีทักษะปฏิบัติการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์พื้นฐานรวมถึงเทคโนโลยี
เพื่อ ประกอบวิชาชีพในสาขาที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย รวมถึงการท างานในรูปแบบ
โครงการ (Project oriented) และสามารถปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการได้

ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง	
	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องและเข้าใจง่าย		
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรตรงกับจุดมุ่งหมายของการผลิตบัณฑิต		
3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับรายวิชาในหลักสูตร		
4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร		

ความคิดเห็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์

.....

.....

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตร และจำนวนหน่วยกิต โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

2.1 โครงสร้างของหลักสูตรสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล

1) จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	140	หน่วยกิต
2) โครงสร้างหลักสูตร		
2.1) หมวดวิชาทั่วไป	32	หน่วยกิต
กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	3	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	3	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาภาษา	12	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	12	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาพลศึกษาและนันทนาการ	2	หน่วยกิต
2.2) หมวดวิชาเฉพาะ	102	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ	33	หน่วยกิต
ทฤษฎี	15	หน่วยกิต
ปฏิบัติ	18	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาเฉพาะด้าน	50	หน่วยกิต
ทฤษฎี	15	หน่วยกิต
ปฏิบัติ	35	หน่วยกิต

2.3) กลุ่มวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	19	หน่วยกิต
ทฤษฎี	7	หน่วยกิต
ปฏิบัติ	12	หน่วยกิต
รวมจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเฉพาะ		
ทฤษฎี	37	หน่วยกิต
ปฏิบัติ	65	หน่วยกิต
3) หมวดวิชาเลือกเสรี	6	หน่วยกิต

ข้อความ	ความสอดคล้อง	
	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
1. โครงสร้างหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร		
2. จำนวนหน่วยกิตรวมทั้ง 4 ปีการศึกษาไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต		
3. จำนวนหน่วยกิตในหลักสูตรทางวิชาชีพหรือปฏิบัติไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต		
4. จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต		
5. จำนวนหน่วยกิตในวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต		
6. หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ต้องมีการผ่านการฝึกงานในสถานประกอบ หรือสหกิจศึกษา เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด		

ความคิดเห็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร

.....

.....

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์คุณสมบัติของอาจารย์ โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน
หลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558

ข้อความ	ความสอดคล้อง	
	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
1. อาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์		
2. อาจารย์ประจำหลักสูตรมีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง		
3. อาจารย์ผู้สอน หรืออาจารย์พิเศษมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์		
4. หลักสูตรทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 ใน 5 คนต้องมีประสบการณ์ในด้านปฏิบัติการ		
5. อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น		

ความคิดเห็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับคุณสมบัติของอาจารย์

.....

.....

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์การประเมินผลหลักสูตรการเรียนรู้ของหลักสูตร โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องในการประเมินผลของหลักสูตรกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง	
	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
1. คุณธรรม จริยธรรม		
2. ด้านความรู้		
3. ด้านทักษะทางปัญญา		
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
5. ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
6. ทักษะการปฏิบัติงาน		

ความคิดเห็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการประเมินผลของหลักสูตรกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

**แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
สำหรับนักศึกษาและบัณฑิต**

เรื่อง การประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

คำชี้แจง

ด้วยนายจิรัชดิธร มุกดาเพชร นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนวิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังอยู่ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาการประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

2) แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ตอนที่ 2 ประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยศึกษาประเมินใน 5 ด้าน ดังนี้ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตร

3) ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามด้วยความเป็นจริง เพื่อนำไปพิจารณาในลักษณะของภาพรวมในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสาขาวิชาการออกแบบสื่อดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพ คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับและไม่มีผลกระทบต่อการเรียนหรือการปฏิบัติงานของท่าน

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างยิ่ง

นายจิรัชดิธร มุกดาเพชร

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
สำหรับนักศึกษาและบัณฑิต

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

17 – 20 ปี 21 – 24 ปี 25 – 28 ปี มากกว่า 29 ปี

3. กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่

ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 สำเร็จ

การศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

ข้อคำถาม	การปฏิบัติ / ความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านบริบท ประกอบด้วย แผนการดำเนินงานของหลักสูตร และสังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน					
แผนการดำเนินงานของหลักสูตร					
1.1 สาขามีการกำหนดแผนการดำเนินงานของหลักสูตรที่ชัดเจน					
1.2 การจัดกิจกรรมภายในหลักสูตรเหมาะสม เช่นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
1.3 ส่งเสริมสนับสนุนจัดหาแหล่งเรียนรู้ตามแผนการดำเนินงาน					
1.4 มีการจัดทำโครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา					
สังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน					

ข้อความ	การปฏิบัติ / ความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.5 หลักสูตรมีความทันสมัยตามสภาพแวดล้อม และบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลง					
1.6 การเรียนการสอนทางด้านการออกแบบสื่อดิจิทัลเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในประเทศไทย					
1.7 เศรษฐกิจในปัจจุบันมีส่วนในการเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา					
1.8 การเรียนการสอนแบบ Online มีความสำคัญในการเรียนการสอนในปัจจุบัน					
1.9 ระยะเวลาการเรียนการสอน 4 ปี มีความเหมาะสม					
2. ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วยเนื้อหาสาระของหลักสูตร, สิ่งอำนวยความสะดวก, จำนวนอาจารย์					
เนื้อหาสาระของหลักสูตร					
2.1 เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
2.2 เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรแต่ละวิชาไม่ซ้ำซ้อนกัน					
2.3 เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสามารถนำไปใช้งานได้จริงในการทำงาน หรือชีวิตประจำวัน					
สิ่งอำนวยความสะดวก					
2.4 ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการมีอุปกรณ์ และระบบสารสนเทศเหมาะสม เอื้อต่อการเรียนรู้ และเพียงพอต่อนักศึกษา					

ข้อความ	การปฏิบัติ / ความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.5 มีสถานที่ทำงานสำหรับนักศึกษาเอื้อต่อการเรียนรู้					
2.6 หนังสือ ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัย ฯลฯ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ให้การสนับสนุนกับนักศึกษาอย่างเพียงพอและทันสมัย					
จำนวนอาจารย์					
2.7 อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน					
2.8 ดำเนินการสอนตรงตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาและครอบคลุมเนื้อหาวิชา					
2.9 อาจารย์ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาและข้อเสนอแนะของนักศึกษา					
2.10 อาจารย์สามารถช่วยแนะนำในการเขียนวิจัย หรือบทความทางวิชาการได้อย่างเชี่ยวชาญ					
2.11 อาจารย์สามารถให้คำปรึกษาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาได้					
3. ด้านกระบวนการ ประกอบด้วยการจัดการเรียนการสอน, การวัดและประเมินผล, การบริหารจัดการหลักสูตร และการฝึกสหกิจศึกษา					
การจัดการเรียนการสอน					
3.1 มีการแจก/แจ้ง แผนการจัดการเรียนรู้ (รายละเอียดของรายวิชา) หรือ มคอ.3					
3.2 กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่จัดการเรียนการสอน					

ข้อความ	การปฏิบัติ / ความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.3 มีการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถานที่อย่างหลากหลาย เช่น การสอนให้ลงมือปฏิบัติ					
3.4 เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นกับอาจารย์ หรือกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน					
3.5 กำหนดภาระงาน / ส่งงานให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริงและมีการติดตามผลการดำเนินงานของนักศึกษาอย่างใกล้ชิด					
3.6 มีการนำนักศึกษาออกไปชมนิทรรศการนอกสถานที่					
3.7 มีการผลักดันเพื่อส่งนักศึกษาออกไปแข่งขันระดับชาติ หรือนานาชาติ					
3.8 มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดสร้างสรรค์					
การวัดและประเมินผล					
3.9 มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายชัดเจน และต่อเนื่อง					
3.10 มีการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน					
3.11 วิธีการประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การสอบ, ชิ้นงาน					
3.12 การวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกฎเกณฑ์และข้อตกลงที่กำหนดไว้ล่วงหน้า และการแจ้งเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล					

ข้อความ	การปฏิบัติ / ความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.13 การวัดและประเมินผลมีประสิทธิภาพและยุติธรรม					
3.14 ให้นักศึกษาประเมินการสอนของอาจารย์เมื่อจบการเรียนการสอนในรายวิชานั้น					
การบริหารจัดการหลักสูตร					
3.15 หลักสูตรมีการบริหารเพื่อพัฒนานักศึกษาอย่างทั่วถึงและตลอดภาคเรียน					
3.16 หลักสูตรมีการจัดสรรอาจารย์เพื่อดูแลนักศึกษาอย่างทั่วถึง					
3.17 นักศึกษาได้รับการสนับสนุนจากหลักสูตร เป็นอย่างดี					
การฝึกสหกิจศึกษา					
3.18 ภาระงานที่กำหนดในการฝึกสหกิจศึกษา มีความเหมาะสม และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในอนาคตได้					
3.19 ระยะเวลาของการฝึกสหกิจศึกษา มีความเหมาะสม					
3.20 วิธีการประเมินของการฝึกสหกิจศึกษา มีความเหมาะสม					
3.21 กระบวนการในการนิเทศของอาจารย์ประจำรายวิชาสหกิจศึกษา มีความเหมาะสม					
3.22 การจัดทำรายงาน, โปสเตอร์ในรายวิชาสหกิจศึกษา มีความเหมาะสม					
4. ด้านผลผลิต ประกอบด้วยความรู้และความเข้าใจ, การทำงานเป็นทีม					
ความรู้ความเข้าใจ					

ข้อคำถาม	การปฏิบัติ / ความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4.1 นักศึกษามีความรู้ความสามารถในการออกแบบสื่อดิจิทัลทั้งในรูปแบบ Online และ Offline					
4.2 ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในชีวิตประจำวัน					
4.3 นักศึกษาสามารถสร้างสรรค์ชิ้นงานทางด้านสื่อดิจิทัลได้					
4.4 นักศึกษาสามารถประมาณราคาการผลิตสื่อดิจิทัล					
การทำงานเป็นทีม					
4.5 นักศึกษาสามารถร่วมทำงานกับผู้อื่นได้เป็นทีม					
4.6 นักศึกษารับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นในงานของตนเอง					
4.7 นักศึกษาไม่ลอกเลียนหรือแอบอ้างผลงานของบุคคลอื่น เพื่อประโยชน์ของตนเอง					
4.8 มีคุณธรรมในวิชาชีพ					
5. ด้านผลกระทบ ประกอบด้วยความเป็นผู้นำ, การประยุกต์ความรู้					
ความเป็นผู้นำ					
5.1 มีภาวะความเป็นผู้นำทางการออกแบบ และความคิดสร้างสรรค์					
5.2 มีความสามารถในการวางแผนและการจัดการ					
5.3 เป็นผู้นำทางการใช้เทคโนโลยี					
5.4 มีความกล้าหาญในการตัดสินใจในการทำงาน					

ข้อความ	การปฏิบัติ / ความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การประยุกต์ความรู้					
5.5 ความสามารถในการประยุกต์ใช้แนวคิดด้านการออกแบบสื่อดิจิทัล					
5.6 นักศึกษานำความรู้ที่ได้ในระหว่างเรียนไปปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง					
5.7 ประสบการณ์ทำปริญญานิพนธ์ช่วยพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงาน					
5.8 ประสบการณ์ในรายวิชาสหกิจศึกษาช่วยเพิ่มให้นักศึกษามีทักษะในการปฏิบัติงาน					
5.9 การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้การปฏิบัติงาน / การสอนงาน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตร

.....

.....

.....

- ขอขอบคุณที่ตอบแบบสอบถาม -

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

สำหรับผู้ใช้นักศึกษา

เรื่อง การประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

คำชี้แจง

ด้วยนายจิรัชดิธร มุกดาเพชร นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนวิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังอยู่ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาการประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

2) แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้นักศึกษา

ตอนที่ 2 ประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยศึกษาประเมินด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตร

3) ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามด้วยความเป็นจริง เพื่อนำไปพิจารณาในลักษณะของภาพรวมในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสาขาวิชาการออกแบบสื่อดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพ คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับและไม่มีผลกระทบต่อหน่วยงานของท่าน

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างยิ่ง

นายจิรัชดิธร มุกดาเพชร

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

25 - 30 ปี 31 - 35 ปี 36 - 40 ปี มากกว่า 40 ปี

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี
 ระดับปริญญาโท ระดับปริญญาเอก อื่นๆ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านผลผลิต ประกอบด้วย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต					
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต					
1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม					
1.2 ด้านความรู้ในการปฏิบัติงาน					
1.3 ด้านทักษะทางปัญหาสามารถแก้ไข ปัญหาด้านเทคโนโลยีเฉพาะหน้าได้อย่าง เป็นระบบ					
1.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ					
1.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ สื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
1.6 ทักษะด้านการปฏิบัติงาน					

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2. ด้านผลกระทบ ประกอบด้วย ความเป็นผู้นำ, การประยุกต์ความรู้ และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต					
ความเป็นผู้นำ					
2.1 มีภาวะความเป็นผู้นำทางด้านการออกแบบ และความคิดสร้างสรรค์					
2.2 มีความสามารถในการวางแผนและการจัดการ					
2.3 เป็นผู้นำทางด้านการใช้เทคโนโลยี					
2.4 มีความกล้าหาญในการตัดสินใจในการทำงาน					
การประยุกต์ความรู้					
2.5 ความสามารถในการประยุกต์ใช้แนวคิดด้านการออกแบบสื่อดิจิทัล					
2.6 นักศึกษานำความรู้ที่ได้ในระหว่างเรียนไปปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง					
2.7 ประสบการณ์ทำปริญญานิพนธ์ช่วยพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงาน					
2.8 ประสบการณ์ในรายวิชาสหกิจศึกษาช่วยเพิ่มให้นักศึกษามีทักษะในการปฏิบัติงาน					
2.9 การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้การปฏิบัติงาน / การสอนงาน					
ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต					
2.10 ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
2.11 นำผลงานมาประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง					
2.12 ผลงานเสร็จตามกำหนดเวลา					

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.13 ผลงานมีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน					
2.14 ผลงานมีความประณีต					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตร

.....

.....

.....

- ขอขอบคุณที่ตอบแบบสอบถาม -

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

สำหรับผู้บริหารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ

เรื่อง การประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

คำชี้แจง

ด้วยนายจิรัชดิธร มุกดาเพชร นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังอยู่ในการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาการประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

2) แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โดยศึกษาประเมินใน 2 ด้าน ดังนี้ ด้านบริบท และด้านปัจจัยนำเข้า

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวหลักสูตร

3) ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสัมภาษณ์ด้วยความเป็นจริง เพื่อนำไปพิจารณาในลักษณะของภาพรวมในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสาขาวิชาการออกแบบสื่อดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพ คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับและไม่มีผลกระทบต่อการเรียนหรือการปฏิบัติงานของท่าน

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์อย่างยิ่ง

นายจิรัชดิธร มุกดาเพชร

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

ตอนที่ 1 การประเมินหลักสูตรด้านบริบท และด้านปัจจัยนำเข้า

แผนการดำเนินงานของหลักสูตร

1. ท่านคิดว่าหลักสูตรสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล มีการดำเนินการตามแผนการดำเนินงานของหลักสูตร หรือไม่ และในการดำเนินงานของหลักสูตรเป็นไปตามแผนหรือไม่

.....

.....

จุดแข็ง จุดอ่อนของหลักสูตร

2. ท่านคิดว่า หลักสูตรสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล มีจุดแข็ง และจุดอ่อน อย่างไรและท่านมีแนวทางเสริมจุดแข็ง และแนวทางเสริมจุดอ่อนหรือไม่อย่างไร

.....

.....

สังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน

3. ท่านคิดว่า หลักสูตรมีความทันสมัยตามสภาพแวดล้อม และบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงหรือไม่อย่างไร

.....

.....

4. ท่านคิดว่า การเรียนการสอนทางด้านการออกแบบสื่อดิจิทัลเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในประเทศไทย หรือไม่อย่างไร

.....

.....

5. ท่านคิดว่า เศรษฐกิจในปัจจุบันมีส่วนในการเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา หรือไม่อย่างไร

.....

.....

6. ท่านคิดว่า การเรียนการสอนแบบ Online มีความสำคัญในการเรียนการสอนในปัจจุบัน หรือไม่อย่างไร

.....

.....

7. ท่านคิดว่า ระยะเวลาการเรียนการสอน 4 ปี มีความเหมาะสม หรือไม่อย่างไร

.....

.....

งบประมาณ

8. ท่านมีการวางแผนและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินงานบริหารหลักสูตรหรือไม่
อย่างไร

.....
.....

จำนวนอาจารย์

9. ท่านคิดว่าคุณสมบัติของผู้สอนมีความเหมาะสมกับรายวิชาที่สอนหรือไม่ อย่างไร และเพียงพอ
ต่อจำนวนนักศึกษาในปัจจุบันหรือไม่

.....
.....

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตร

.....
.....

**แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
สำหรับอาจารย์ประจำหลักสูตร**

เรื่อง การประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

คำชี้แจง

ด้วยนายจิรัชดิธร มุกดาเพชร นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนวิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังอยู่ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาการประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

2) แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โดยศึกษาประเมินใน 4 ด้าน ดังนี้ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตร

3) ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสัมภาษณ์ด้วยความเป็นจริง เพื่อนำไปพิจารณาในลักษณะของภาพรวมในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสาขาวิชาการออกแบบสื่อดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพ คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับและไม่มีผลกระทบต่อการเรียนหรือการปฏิบัติงานของท่าน

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์อย่างยิ่ง

นายจิรัชดิธร มุกดาเพชร

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

ตอนที่ 1 การประเมินหลักสูตรด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

แผนการดำเนินงานของหลักสูตร

1. ท่านคิดว่าหลักสูตรสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล มีการดำเนินตามแผนการดำเนินงานของหลักสูตร หรือไม่ และในการดำเนินงานของหลักสูตรเป็นไปตามแผนหรือไม่

.....

.....

จุดแข็ง จุดอ่อนของหลักสูตร

2. ท่านคิดว่า หลักสูตรสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล มีจุดแข็ง และจุดอ่อน อย่างไรและท่านมีแนวทางเสริมจุดแข็ง และแนวทางเสริมจุดอ่อนหรือไม่อย่างไร

.....

.....

สังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน

3. ท่านคิดว่า หลักสูตรมีความทันสมัยตามสภาพแวดล้อม และบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงหรือไม่อย่างไร

.....

.....

4. ท่านคิดว่า การเรียนการสอนทางด้านการออกแบบสื่อดิจิทัลเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในประเทศไทย หรือไม่อย่างไร

.....

.....

5. ท่านคิดว่า เศรษฐกิจในปัจจุบันมีส่วนในการเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา หรือไม่อย่างไร

.....

.....

6. ท่านคิดว่า การเรียนการสอนแบบ Online มีความสำคัญในการเรียนการสอนในปัจจุบัน หรือไม่อย่างไร

.....

.....

7. ท่านคิดว่า ระยะเวลาการเรียนการสอน 4 ปี มีความเหมาะสม หรือไม่อย่างไร

.....

.....

เนื้อหาสาระของหลักสูตร

8. ท่านคิดว่า เนื้อหาสาระของหลักสูตรตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

คุณสมบัติผู้เรียน

9. ท่านคิดว่าคุณสมบัติของการรับผู้เรียนในสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

งบประมาณ

10. ท่านมีการวางแผนและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินงานบริหารหลักสูตรหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

สิ่งอำนวยความสะดวก และ/หรือสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

11. สื่อ วัสดุอุปกรณ์ บรรยากาศและสถานที่ ที่ทางสาขาวิชาจัดให้ ท่านคิดว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

จำนวนอาจารย์

12. ท่านคิดว่าคุณสมบัติของผู้สอนมีความเหมาะสมกับรายวิชาที่สอนหรือไม่ อย่างไร และเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาในปัจจุบันหรือไม่

.....

.....

การวัดและการประเมินผล

13. ท่านคิดว่า การวัดและประเมินผลของแต่ละวิชา ในสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล มีวิธีการดำเนินการที่เหมาะสมหรือควรมีการพัฒนาปรับปรุงให้เหมาะสมสภาพปัจจุบันอย่างไร

.....

.....

การบริหารหลักสูตร

14. ท่านคิดว่าการบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

การฝึกสหกิจศึกษา

15. ท่านคิดว่าสถานประกอบการที่นักศึกษาเลือกในรายวิชาสหกิจเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

การจัดการเรียนการสอน

16. ท่านคิดว่าวิธีการจัดกระบวนการเรียนการสอนของสาขาวิชาการออกแบบสื่อดิจิทัล มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ความรู้ความเข้าใจ

17. ท่านคิดว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาการออกแบบสื่อดิจิทัล มีความสามารถในการประยุกต์ใช้เพื่อการปฏิบัติงาน และพัฒนาวิชาชีพตนเองหรือไม่อย่างไร

.....

.....

การทำงานเป็นทีมและสถานะการเป็นผู้นำ

18. ท่านคิดว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาการออกแบบสื่อดิจิทัล สามารถทำงานเป็นทีม และมีสถานะการเป็นผู้นำหรือไม่อย่างไร

.....

.....

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวหลักสูตร

.....

.....

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

สำหรับนักศึกษา

เรื่อง การประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

คำชี้แจง

ด้วยนายจรรย์ดิษฐ มุกดาเพชร นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนวิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังอยู่ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาการประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

2) แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โดยศึกษาประเมินใน 5 ด้าน ดังนี้ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตร

3) ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสัมภาษณ์ด้วยความเป็นจริง เพื่อนำไปพิจารณาในลักษณะของภาพรวมในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสาขาวิชาการออกแบบสื่อดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพ คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับและไม่มีผลกระทบต่อการเรียนหรือการปฏิบัติงานของท่าน

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์อย่างยิ่ง

นายจรรย์ดิษฐ มุกดาเพชร

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

ตอนที่ 1 การประเมินหลักสูตรด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ

สังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน

1. ท่านคิดว่า หลักสูตรมีความทันสมัยตามสภาพแวดล้อม และบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงหรือไม่อย่างไร

.....

2. ท่านคิดว่า การเรียนการสอนทางด้านการออกแบบสื่อดิจิทัลเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในประเทศไทยหรือไม่อย่างไร

.....

เนื้อหาสาระของหลักสูตร

3. ท่านคิดว่า เนื้อหาสาระของหลักสูตรตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานหรือไม่ อย่างไร

.....

สิ่งอำนวยความสะดวก และ/หรือสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

4. สื่อ วัสดุอุปกรณ์ บรรยากาศและสถานที่ ที่ทางสาขาวิชาจัดให้ ท่านคิดว่ามีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

.....

จำนวนอาจารย์

5. ท่านคิดว่า อาจารย์สามารถให้คำปรึกษาในการจัดทำปริญญานิพนธ์ของนักศึกษาได้อย่างชัดเจนหรือไม่อย่างไร

.....

การจัดการเรียนการสอน

6. ท่านคิดว่าวิธีการจัดกระบวนการเรียนการสอนของสาขาวิชาการออกแบบสื่อดิจิทัล มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

7. ท่านคิดว่า สาขาวิชามีการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถานที่อย่างหลากหลาย เช่น การสอนให้ลงมือปฏิบัติ อย่างเหมาะสม หรือไม่อย่างไร

.....

.....

ความรู้และความเข้าใจ

8. ท่านคิดว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาการออกแบบสื่อดิจิทัล มีความสามารถในการประยุกต์ใช้เพื่อการปฏิบัติงาน และพัฒนาวิชาชีพตนเองหรือไม่อย่างไร

.....

.....

การประยุกต์ความรู้

9. ท่านคิดว่า ประสบการณ์ในการทำปริญญานิพนธ์ช่วยพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานหรือไม่อย่างไร

.....

.....

10. ท่านคิดว่า ประสบการณ์ในรายวิชาสหกิจศึกษาช่วยเพิ่มให้นักศึกษามีทักษะในการปฏิบัติงานหรือไม่อย่างไร

.....

.....

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตร

.....

.....

ภาคผนวก ค
ผลการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง

แบบวิเคราะห์หลักสูตร

เรื่อง การประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนความคิดเห็นในรายงานประเมินแต่ละข้อ ซึ่งมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)			ค่า IOC	แปลผล
	+1	0	-1		
การวิเคราะห์วัตถุประสงค์ โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558					
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมและเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรตรงกับจุดมุ่งหมายของการผลิตบัณฑิต	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับรายวิชาในหลักสูตร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
การวิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตร และจำนวนหน่วยกิต โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558					
5. โครงสร้างหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)			ค่า IOC	แปลผล
	+ 1	0	- 1		
6. จำนวนหน่วยกิตรวมทั้ง 4 ปีการศึกษาไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
7. จำนวนหน่วยกิตในหลักสูตรทางวิชาชีพหรือปฏิบัติไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
8. จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
9. จำนวนหน่วยกิตในวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
10. หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการต้องมีการผ่านการฝึกงานในสถานประกอบหรือสหกิจศึกษา เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
การวิเคราะห์คุณสมบัติของอาจารย์ โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558					
11. อาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
12. อาจารย์ประจำหลักสูตรมีผลงานทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
13. อาจารย์ผู้สอน หรืออาจารย์พิเศษมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
14. หลักสูตรทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 ใน 5 คนต้องมีประสบการณ์ในด้านปฏิบัติการ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
15. อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)			ค่า IOC	แปลผล
	+ 1	0	- 1		
การวิเคราะห์การประเมินผลหลักสูตรการเรียนรู้ของหลักสูตร โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องในการประเมินผลของหลักสูตรกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552					
16. คุณธรรม จริยธรรม	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
17. ด้านความรู้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
18. ด้านทักษะทางปัญญา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
19. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
20. ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
21. ทักษะการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง

แบบสอบถาม

เรื่อง การประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนความคิดเห็นในรายงานประเมินแต่ละข้อ ซึ่งมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
ด้านบริบท ประกอบด้วย แผนการดำเนินงานของหลักสูตร และสังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน					
แผนการดำเนินงานของหลักสูตร					
1. สาขามีการกำหนดแผนการดำเนินงานของหลักสูตรที่ชัดเจน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2. การจัดกิจกรรมภายในหลักสูตรเหมาะสม เช่น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3. ส่งเสริมสนับสนุนจัดหาแหล่งเรียนรู้ตามแผนการดำเนินงาน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4. มีการจัดทำโครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
สังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน					
5. หลักสูตรมีความทันสมัยตามสภาพแวดล้อม และบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลง	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
6. การเรียนการสอนทางด้านการออกแบบสื่อดิจิทัลเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในประเทศไทย	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
7. เศรษฐกิจในปัจจุบันมีส่วนในการเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
8. การเรียนการสอนแบบ Online มีความสำคัญในการเรียนการสอนในปัจจุบัน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
9. ระยะเวลาการเรียนการสอน 4 ปี มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วยเนื้อหาสาระของหลักสูตร, สิ่งอำนวยความสะดวก และจำนวนอาจารย์					
เนื้อหาสาระของหลักสูตร					
10. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
11. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรแต่ละวิชาไม่ซ้ำซ้อนกัน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
12. เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรสามารถนำไปใช้งานได้จริงในการทำงาน หรือชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
สิ่งอำนวยความสะดวก/สิ่งสนับสนุน					
13. ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการมีอุปกรณ์ และระบบสารสนเทศเหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ และเพียงพอต่อนักศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
14. มีสถานที่ทำงานสำหรับนักศึกษาเอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
15. หนังสือ ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัย ฯลฯ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ให้การสนับสนุนกับนักศึกษาอย่างเพียงพอและทันสมัย	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
จำนวนอาจารย์					

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ (คน ที่)			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
16. อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
17. ดำเนินการสอนตรงตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาและครอบคลุมเนื้อหารายวิชา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
18. อาจารย์ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาและข้อเสนอแนะของนักศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
19. อาจารย์สามารถช่วยแนะนำในการเขียนวิจัยหรือบทความทางวิชาการได้อย่างเชี่ยวชาญ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
20. อาจารย์สามารถให้คำปรึกษาในการจัดทำปริญญานิพนธ์ของนักศึกษาได้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย การวัดและประเมินผล, การบริหารจัดการหลักสูตร, การฝึกสหกิจศึกษา และการจัดการเรียนการสอน					
การวัดและประเมินผล					
21. มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ชัดเจน และต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
22. มีการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
23. วิธีการประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การสอบ, ชิ้นงาน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
24. การวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกฎเกณฑ์และข้อตกลงที่กำหนดไว้ล่วงหน้า และการแจ้งเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
25. การวัดและประเมินผลมีประสิทธิภาพและยุติธรรม	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
26. ให้นักศึกษาประเมินการสอนของอาจารย์เมื่อจบการเรียนการสอนในรายวิชานั้น	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
การบริหารจัดการหลักสูตร					
27. หลักสูตรมีการบริหารเพื่อพัฒนานักศึกษาอย่างทั่วถึงและตลอดภาคเรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
28. หลักสูตรมีการจัดสรรอาจารย์เพื่อดูแลนักศึกษาอย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
29. นักศึกษาได้รับการสนับสนุนจากหลักสูตร เป็นอย่างดี	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
การฝึกสหกิจศึกษา					
30. ภาระงานที่กำหนดในการฝึกสหกิจศึกษา มีความเหมาะสม และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในอนาคตได้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
31. ระยะเวลาของการฝึกสหกิจศึกษา มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
32. วิธีการประเมินของการฝึกสหกิจศึกษา มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
33. กระบวนการในการนิเทศของอาจารย์ประจำรายวิชาสหกิจศึกษา มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
34. การจัดทำรายงาน, ไปสเตอร์ในรายวิชาสหกิจศึกษา มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
การจัดการเรียนการสอน					
35. มีการแจก/แจ้ง แผนการจัดการเรียนรู้ (รายละเอียดของรายวิชา) หรือ มคอ.3	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
36. กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา รายวิชาที่จัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
37. มีการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถานที่อย่างหลากหลาย เช่น การสอนให้ลงมือปฏิบัติ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
38. เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นกับอาจารย์หรือกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
39. กำหนดภาระงาน / ส่งงานให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริงและมีการติดตามผลการดำเนินงานของนักศึกษาอย่างใกล้ชิด	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
40. มีการนำนักศึกษาออกไปชมนิทรรศการนอกสถานที่	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
41. มีการผลักดันเพื่อส่งนักศึกษาออกไปแข่งขันระดับชาติ หรือนานาชาติ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
42. มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดสร้างสรรค์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ด้านผลผลิต ประกอบด้วยความรู้และความเข้าใจ, การทำงานเป็นทีม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต					
ความรู้ความเข้าใจ					
43. นักศึกษามีความรู้ ความสามารถในการออกแบบสื่อดิจิทัลทั้งในรูปแบบ Online และ Offline	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
44. นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
45. นักศึกษาสามารถสร้างสรรค์ชิ้นงานทางด้านสื่อดิจิทัลได้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
46. นักศึกษาสามารถประมาณราคาการผลิตสื่อดิจิทัล	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
การทำงานเป็นทีม					

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
47. นักศึกษาสามารถร่วมทำงานกับผู้อื่นได้เป็นทีม	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
48. เมื่อทำงานผิดพลาด นักศึกษาต้องแก้ไขให้ถูกต้อง โดยไม่แสดงอาการท้อแท้ หรือเหนื่อยหน่ายใจ	0	+1	0	0.33	ดีไม่ถึง
49. นักศึกษารับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นในงานของตนเอง	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
50. นักศึกษาไม่ลอกเลียนหรือแอบอ้างผลงานของบุคคลอื่น เพื่อประโยชน์ของตนเอง	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
51. มีคุณธรรมในวิชาชีพ	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต					
52. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
53. ด้านความรู้ในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
54. ด้านทักษะทางปัญหาสามารถแก้ไขปัญหาด้านเทคโนโลยีเฉพาะหน้าได้อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
55. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
56. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
57. ทักษะด้านการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ด้านผลกระทบ ประกอบด้วย ความเป็นผู้นำ, การประยุกต์ความรู้ และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต					
ความเป็นผู้นำ					
58. มีภาวะความเป็นผู้นำทางการออกแบบ และความคิดสร้างสรรค์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
59. มีความสามารถในการวางแผนและการจัดการ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
60. เป็นผู้นำทางการใช้เทคโนโลยี	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
61. มีความกล้าหาญในการตัดสินใจในการทำงาน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
การประยุกต์ความรู้					
62. ความสามารถในการประยุกต์ใช้แนวคิดด้านการออกแบบสื่อดิจิทัล	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
63. นักศึกษานำความรู้ที่ได้ในระหว่างเรียนไปปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
64. ประสบการณ์ทำปริญญานิพนธ์ช่วยพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
65. ประสบการณ์ในรายวิชาสหกิจศึกษาช่วยเพิ่มให้นักศึกษามีทักษะในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
66. การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้การปฏิบัติงาน / การสอนงาน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต					
67. ผลงานแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
68. นำผลงานมาประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
69. ผลงานเสร็จตามกำหนดเวลา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
70. ผลงานมีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
71. ผลงานมีความประณีต	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การประเมินหลักสูตร เทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนความคิดเห็นในรายงานประเมินแต่ละข้อ ซึ่งมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
ด้านบริบท ประกอบด้วย แผนการดำเนินงานของหลักสูตร, จุดแข็ง จุดอ่อนของหลักสูตร และสังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน					
แผนการดำเนินงานของหลักสูตร					
1. ท่านคิดว่าหลักสูตรสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล มีการดำเนินตามแผนการดำเนินงานของหลักสูตรหรือไม่ และในการดำเนินงานของหลักสูตรเป็นไปตามแผนหรือไม่	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
จุดแข็ง จุดอ่อนของหลักสูตร					
2. ท่านคิดว่า หลักสูตรสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล มีจุดแข็ง และจุดอ่อน อย่างไรและท่านมีแนวทางเสริมจุดแข็ง และแนวทางเสริมจุดอ่อนหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
สังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน					

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
3. ท่านคิดว่า หลักสูตรมีความทันสมัยตามสภาพแวดล้อม และบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4. ท่านคิดว่า การเรียนการสอนทางด้านการออกแบบสื่อดิจิทัลเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในประเทศไทย หรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5. ท่านคิดว่า เศรษฐกิจในปัจจุบันมีส่วนในการเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา หรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
6. ท่านคิดว่า การเรียนการสอนแบบ Online มีความสำคัญในการเรียนการสอนในปัจจุบันหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
7. ท่านคิดว่า ระยะเวลาการเรียนการสอน 4 ปี มีความเหมาะสม หรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วยเนื้อหาสาระของหลักสูตร, คุณสมบัติผู้เรียน, งบประมาณ, สิ่งอำนวยความสะดวก และจำนวนอาจารย์					
เนื้อหาสาระของหลักสูตร					
8. ท่านคิดว่า เนื้อหาสาระของหลักสูตรตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
คุณสมบัติผู้เรียน					
9. ท่านคิดว่าคุณสมบัติของการรับผู้เรียนในสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล มีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
งบประมาณ					

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
10. ท่านมีการวางแผนและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินงานบริหารหลักสูตรหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
สิ่งอำนวยความสะดวก					
11. สื่อ วัสดุอุปกรณ์ บรรยากาศและสถานที่ ที่ทางสาขาวิชาจัดให้ ท่านคิดว่ามีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
จำนวนอาจารย์					
12. ท่านคิดว่าคุณ สมบัติของผู้สอนมีความเหมาะสมกับรายวิชาที่สอนหรือไม่ อย่างไร และเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาในปัจจุบันหรือไม่	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
13. ท่านคิดว่า อาจารย์สามารถให้คำปรึกษาในการจัดทำปฏิญานิพนธ์ของนักศึกษาได้อย่างชัดเจนหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย การวัดและประเมินผล, การบริหารจัดการหลักสูตร, การฝึกสหกิจศึกษา, การจัดการเรียนการสอน					
การวัดและประเมินผล					
14. ท่านคิดว่า การวัดและประเมินผลของแต่ละวิชา ในสาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล มีวิธีการดำเนินการที่เหมาะสมหรือควรมีการพัฒนาปรับปรุงให้เหมาะสมสภาพปัจจุบันอย่างไร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
การบริหารหลักสูตร					
15. ท่านคิดว่า การบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
การฝึกสหกิจศึกษา					

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
16. ท่านคิดว่าสถานประกอบการที่นักศึกษาเลือกในรายวิชาสหกิจเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
การจัดการเรียนการสอน					
17. ท่านคิดว่าวิธีการจัดกระบวนการเรียนการสอนของสาขาวิชาการออกแบบสื่อดิจิทัล มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
18. ท่านคิดว่า สาขาวิชามีการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถานที่อย่างหลากหลาย เช่น การสอนให้ลงมือปฏิบัติ อย่างเหมาะสม หรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ด้านผลผลิต ประกอบด้วยความรู้ความเข้าใจ, การทำงานเป็นทีม					
ความรู้ความเข้าใจ					
19. ท่านคิดว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาการออกแบบสื่อดิจิทัล มีความสามารถในการประยุกต์ใช้เพื่อการปฏิบัติงาน และพัฒนาวิชาชีพตนเองหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
การทำงานเป็นทีม และสถานะการเป็นผู้นำ					
20. ท่านคิดว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาการออกแบบสื่อดิจิทัล สามารถทำงานเป็นทีม และมีสถานะการเป็นผู้นำหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ด้านผลกระทบ ประกอบด้วยการประยุกต์ความรู้					
21. ท่านคิดว่า ประสพการณ์ในการทำปริญญานิพนธ์ช่วยพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
22. ท่านคิดว่า ประสพการณ์ในรายวิชาสหกิจศึกษาช่วยเพิ่มให้นักศึกษามีทักษะในการปฏิบัติงานหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของรายการข้อคำถามด้วยการสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบวิเคราะห์หลักสูตร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นำผลการแสดงความคิดเห็นที่ได้มาวิเคราะห์ค่า IOC (Item Objective Congruence Index) แล้วได้ค่า IOC ที่มีค่าตั้งแต่ 0.67 – 1.00 และมีจำนวน 1 ข้อในแบบสอบถาม ได้ค่า IOC 0.33 คือข้อที่ 48. เมื่อทำงานผิดพลาด นักศึกษาต้องแก้ไขให้ถูกต้อง โดยไม่แสดงอาการท้อแท้ หรือเหนื่อยหน่ายใจ ผู้วิจัยจึงทำการตัดข้อคำถามนั้นทิ้งตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้วิจัยจึงจัดทำแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบวิเคราะห์หลักสูตรไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย

ภาคผนวก ง
เอกสารรับรองจริยธรรมในคน

COA. No. RSUERB2021-052

เอกสารรับรองโครงการวิจัย (Certificate of Approval)
โดย คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยรังสิต

เอกสารรับรองเลขที่ : COA. No. RSUERB2021-052

ชื่อโครงการวิจัย : การประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาการออกแบบสื่อดิจิทัล
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลรัตนโกสินทร์
THE ASSESSMENT OF BACHELOR OF TECHNOLOGY PROGRAM
IN DIGITAL MEDIA DESIGN AT FACULTY OF ARCHITECTURE
AND DESIGN RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY
RATTANAKOSIN

ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย : นายจีรัชติธ ฤกดาเพชร

ชื่อนักวิจัยร่วม : ดร.ชิตชไม วิสตุกุล

หน่วยงานที่สังกัด : วิทยาลัยครุสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

วิธีทบทวน : ประเภทเร่งด่วน (Expedited Review)

เอกสารที่รับรอง : 1. แบบเสนอโครงการวิจัย
2. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย
3. หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย
4. แบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์

วันที่รับรอง : 16 / 07 / 2021

วันที่หมดอายุ : 16 / 07 / 2023

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยรังสิต ได้พิจารณาและมีมติรับรองเอกสาร ดังที่ระบุไว้ข้างต้น โดยยึดหลักจริยธรรม Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guideline และ International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice หรือ ICH-GCP

ลงนาม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปานันท ฤกษ์บุญคุณ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยรังสิต

COA. No. RSUERB2021-052

Certificate of Approval
By
Ethics Review Board of Rangsit University

COA. No.	COA. No. RSUERB2021-052
Protocol Title	THE ASSESSMENT OF BACHELOR OF TECHNOLOGY PROGRAM IN DIGITAL MEDIA DESIGN AT FACULTY OF ARCHITECTURE AND DESIGN RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY RATTANAKOSIN
Principle Investigator	Mr. Jeerustitorn Mukdaphet
Co-Investigator	Dr. Chidchamai Visuttakul
Affiliation	Suryadhep Teachers College, Rangsit University
How to review	Expedited Review
Approval includes	1. Project proposal 2. Information sheet 3. Informed consent form 4. Data collection form/Program or Activity plan
Date of Approval:	16 / 07 / 2021
Date of Expiration:	16 / 07 / 2023

The prior mentioned documents have been reviewed and approved by Ethics Review Board of Rangsit University based Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guideline and International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice or ICH-GCP

Signature.....
(Assistant Professor Dr. Panan Kauchanaphum)
Chairman, Ethics Review Board for Human Research

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	จิรัชติธร มุกดาเพชร
วัน เดือน ปีเกิด	19 กรกฎาคม 2537
สถานที่เกิด	จังหวัดนนทบุรี ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขา เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (เกียรตินิยม), 2560 มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน, 2564
ทุนการศึกษา ที่อยู่ปัจจุบัน	ทุนการศึกษาเรียนดี ประสิทธิ์-คุณหญิงพัฒนา อุไรรัตน์ 120/176 หมู่ 5 ตำบลบางรักพัฒนา อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี 11110
สถานที่ทำงาน ตำแหน่งปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ นักวิชาการศึกษา ระดับปฏิบัติการ